

Privremene mjere i mjere osiguranja

Možda želite da se određene mjere brzo provedu u državi članici u kojoj se vaš glavni postupak ne rješava u sudskom postupku, bez čekanja konačne presude.



Možda ste započeli postupak pred sudovima, ali su postupci spori, te se osjećate obeshrabreno. Bojite se da će dužnik iskoristiti dugo trajanje postupka i različite pravne lijekove kako bi izbjegao vjerovnicima prije donošenja presude. Primjerice, vjerovnik bi mogao odlučiti proglasiti stečaj ili pribjeći prijenosu imovine. Ako je tako, u vašem je interesu da od suda zatražite donošenje privremene mjere.

Sud može narediti privremene mjere ili mjere opreza za dužnikovu imovinu. Svrha je tih mjera predvidjeti konačnu presudu o utemeljenosti tijekom određenog razdoblja kako bi se osiguralo njezino provođenje.

Međutim, prilično su velike razlike u uvjetima koji su potrebni za izdavanje tih mjera u državama članicama.

Za detaljne informacije koje se odnose na određenu zemlju odaberite odgovarajuću zastavu.

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

Posljednji put ažurirano: 18/01/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Belgija

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podlijetati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

Svrha je mjera osiguranja (*mesures conservatoires / bewarende maatregelen*) osigurati očuvanje prava. U praksi vjerovnici mogu upotrijebiti te mjere kako bi se zaštitili od rizika da im dužnici neće izvršiti plaćanja.

U slučaju da su same mjere osiguranja nedostadne, sud može naložiti privremene mjere (*mesures provisoires / voorlopige maatregelen*), čije se posljedice mogu usporediti s posljedicama očekivane odluke u glavnom postupku. Pravomoćnom se presudom te privremene mjere mogu potvrditi ili ukinuti.

Sud može naložiti privremene mjere i mjere osiguranja koje se odnose na imovinu dužnika. U svrhu naplate dugova primjenjuje se načelo prema kojem je dužnik obvezan platiti dugove iz sve svoje imovine, neovisno o tome je li riječ o pokretninama (novac, namještaj, nakit, dionice) ili nekretninama (zemlja, zgrade, stambeni objekti). Vjerovnici se mogu pozvati i na prava dužnika umjesto njega (bankovni saldo, plaća).

1.1. Mjere osiguranja

A. Zaštitna mjera zapljene

U hitnim slučajevima bilo koji vjerovnik može zatražiti odobrenje suda da naloži zaštitnu mjeru zapljene (*saisie conservatoire / bewarend beslag*) sve imovine dužnika koja podliježe zapljeni (članak 1413. Pravosudnog zakonika (*Code judiciaire / Gerechtelijk Wetboek*)). Dužnik potom više ne može slobodno raspolagati zaplijenjenom imovinom. To znači da dužnik više ne može prodavati, poklanjati niti opterećivati hipotekom takvu imovinu. Ukidanje ovlasti raspolaganja imovinom primjenjuje se samo u korist vjerovnika koji je zatražio zapljenu imovine; dužnik je i dalje vlasnik imovine i zadržava pravo upotrebe imovine i ostvarivanja dobiti na temelju imovine.

B. Sekvestracija

Sekvestracija (*séquestre/sekwester*) je polaganje sporne imovine na čuvanje do donošenja pravomoćne presude (članak 1955. i dalje Građanskog zakonika (*Code civil / Burgerlijk Wetboek*)). Sekvestraciju mogu dogovoriti stranke međusobno (*séquestre conventionnel / conventioneel sekwester*) ili je može naložiti sud (*séquestre judiciaire / gerechtelijk sekwester*). Za razliku od običnih pologa, sekvestracije se mogu primjenjivati i na nekretnine (članak 1959. Građanskog zakonika).

C. Popis imovine

Svrha je popisa imovine (*inventaire/inventaris* ili *boedelbeschrijving*) utvrditi imovinu koja čini ostavinu, zajedničku bračnu imovinu ili nepodijeljenu imovinu (članak 1175. Pravosudnog zakonika), ako to zatraže vjerovnici, bračni drug ili zajednički nasljednici. Stranke koje su zatražile popis imovine imaju pravo odabrati javnog bilježnika koji će sastaviti popis imovine u obliku javne isprave. U slučaju nesuglasja, magistratski sud (*Juge de paix / vrederechter*) dodjeljuje javnog bilježnika (članak 1178. Pravosudnog zakonika). Magistratski sud nadležan je i za rješavanje svih sporova.

D. Pečaćenje

Posljedica je pečaćenja imovine (*apposition des scellés / verzegeling*) da se njome više ne može raspolagati. Ako postoji ozbiljan razlog za pečaćenje, vjerovnik, bračni drug ili nasljednik može zatražiti pečaćenje imovine koja je sastavni dio ostavine, zajedničke bračne imovine ili nepodijeljene imovine (članak 1148. Pravosudnog zakonika). Zahtjev se podnosi magistratskom sudu. Magistratski sud može naložiti uklanjanje pečata ako to zatraže prvobitni podnositelj zahtjeva ili vjerovnik, bračni drug ili nasljednik. Isto tako, svaki prigovor na uklanjanje pečata potrebno je podnijeti magistratskom sudu.

1.2. Privremene mjere

Privremene mjere mogu se opozvati ili ukinuti. Mogu biti naložene u postupku privremene pravne zaštite (*référé / kort geding*) ili u glavnom postupku.

1.3. Privremeno izvršenje

Presuda koja je donesena, ali je se i dalje može osporavati, može se, pod strogim uvjetima, privremeno izvršiti.

Osim u slučaju iznimki utvrđenih zakonom, ili ako sud odluči drukčije u okviru posebno obrazložene odluke, i ne dovodeći u pitanje članak 1414., prigovorom (*opposition/verzet*) podnesenim protiv pravomoćne presude u glavnom postupku obustavlja se njezina provedba.

Osim u slučaju iznimki utvrđenih zakonom, ili ako sud odluči drukčije u okviru posebno obrazložene odluke, i ne dovodeći u pitanje članak 1414., pravomoćna presuda u glavnom je postupku privremeno izvršiva, neovisno o svim žalbama (*appel / hoger beroep*) i bez potrebe za jamstvom, osim ako sud naloži polaganje jamstva (članak 1397. Pravosudnog zakonika).

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

A. Zaštitna mjera zapljene

Osoba u čiju je korist donesena presuda, čak i u drugoj državi, može zatražiti od sudskog izvršitelja (*huissier de justice / gerechtsd eurwaarder*) da provede zaštitnu mjeru zapljene imovine dužnika iz presude. Ako takva presuda ne postoji, za provedbu zaštitne mjere zapljene imovine potrebna je sudska odluka.

Zahtjev se podnosi sudu nadležnom za zapljene (*juge des saisies / beslagrechter*) i razmatra se na isti način kao i zahtjev u postupku privremene pravne zaštite (članak 1395. Pravosudnog zakonika). Razdoblje između poziva i rasprave mora iznositi najmanje dva dana, ali se u hitnim slučajevima može skratiti.

Jednostrani (*ex parte*) zahtjev (*requête unilatérale / eenzijdig verzoekschrift*) kojim se traži provođenje zaštitne mjere zapljene odvjetnik podnosi sudu nadležnom za zapljene, koji može odobriti provođenje zapljene. Sud nadležan za zapljene mora donijeti odluku u roku od osam dana. Sudski izvršitelj mora dostaviti odluku i obavijest o odluci dužniku iz presude kako bi osigurao da dužnik zna da je protiv njega pokrenut postupak.

Odluka je privremeno izvršiva bez daljnjih formalnosti, ali je obvezujuća samo među strankama. Sud nadležan za zapljene može u bilo kojem trenutku izmijeniti ili ukinuti odluku zbog promjene okolnosti. Naknada koju naplaćuje sudski izvršitelj određena je Kraljevskom uredbom od 30. studenoga 1976. (objavljena u Službenom listu od 8. veljače 1977.).

B. Sekvestracija

U slučaju sporazumne sekvestracije, dovoljan je valjani sporazum između stranaka te sudska odluka nije potrebna. Sekvestraciju može naložiti i sud.

U oba će slučaja biti imenovan depozitar (*gardien judiciaire / gerechtelijke bewaarder*), u sporazumu ili će ga imenovati sud. Depozitar mora postupati s imovinom koja mu je povjerena s dužnom pažnjom. Mora vratiti imovinu kad sekvestracija završi. Depozitar ima pravo primati plaću određenu zakonom (članak 1962. Građanskog zakonika).

C. Privremene mjere

Privremene mjere moraju se zatražiti od suda, u postupku privremene pravne zaštite ili u glavnom postupku. Može ih naložiti i arbitar (članak 1696. Pravosudnog zakonika).

Predsjedavajući sudac prvostupanjskog suda (*tribunal de première instance / rechtbank van eerste aanleg*) može naložiti privremene mjere u svakom hitnom predmetu za koji su, u skladu sa zakonom, nadležni sudovi (članak 584. prvi stavak Pravosudnog zakonika). Takve mjere moraju biti samo privremene i ne smiju imati nikakve konačne niti neopozive učinke. Predsjedavajući suci radnog tribunala (*tribunal du travail / arbeidsrechtbank*) i trgovačkog suda (*tribunal de commerce / rechtbank van koophandel*) isto tako mogu naložiti privremene mjere u hitnim predmetima koji su u nadležnosti njihovih sudova.

Odluka donesena u postupku privremene pravne zaštite ne može biti meritorna u glavnom postupku, što znači da je obvezujuća samo za stranke. Sudac u glavnom postupku ne može ni na koji način biti obvezan takvom odlukom; sud nadležan za zapljene može naložiti isključivo privremene mjere.

U postupku razvoda braka, predsjedavajući sudac obiteljskog suda (*tribunal de la famille / familierechtbank*) može naložiti privremene mjere koje se odnose na osobu, uzdržavanje i imovinu bračnih drugova i njihove djece (članak 1280. prvi stavak Pravosudnog zakonika).

Sudski izvršitelj dostavlja obavijest o mjerama koje se nalažu protustranci i poziva je da poštuje te mjere, prema potrebi uz prijetnju izvršenjem koje će provesti tijela ili povremenim novčanim kaznama. Naknada koju naplaćuje sudski izvršitelj određena je Kraljevskom uredbom od 30. studenoga 1976. (objavljena u Službenom listu od 8. veljače 1977.).

Pri donošenju prvostupanjske presude, magistratski sud može naložiti privremene mjere za razdoblje tijekom kojeg bračni drugovi ili zakonski izvanbračni partneri čiji se odnos raspao i dalje žive zajedno. Takve se mjere mogu odnositi na, na primjer, obiteljski dom, djecu ili imovinu koju posjeduju djeca. Te su mjere u potpunosti privremene i završavaju kad bračni drugovi i zakonski izvanbračni partneri prestanu živjeti zajedno. Njima se ne određuju eventualni dugoročni dogovori nakon razvoda braka. O konačnim dogovorima nakon razvoda braka mora odlučiti prvostupanjski sud.

D. Privremeno izvršenje

Presuda uključuje uputu o izvršenju. Međutim, presudu nije moguće izvršiti sve dok ju je moguće osporavati. Osim u slučaju iznimki utvrđenih zakonom, ili ako sud odluči drukčije u okviru posebno obrazložene odluke, izvršenje se obustavlja sve dok je moguće podnijeti prigovor, osim u slučaju žalbe višem sudu ili kasacijske žalbe Kasacijskom sudu (*Cour de cassation / Hof van Cassatie*) (članak 1397. Pravosudnog zakonika).

Sudac koji je donio presudu može odobriti njezino privremeno izvršenje, osim u predmetima u kojima je to zakonom zabranjeno (članak 1399. Pravosudnog zakonika), kao što su predmeti u pogledu osobnog statusa.

Ako je privremeno izvršenje moguće, provodi se na rizik stranke koja ga je zatražila. Sudac može zatražiti od te stranke da položi jamstvo prije privremenog izvršenja presude (članak 1400. Pravosudnog zakonika). To znači da stranka može postići privremeno izvršenje presude, ali Depozitnom i založnom fondom (*Caisse des dépôts et consignations / Deposito- en Consignatiekas*) mora dostaviti novčani iznos ili bankovno jamstvo. Razlog tome je činjenica da presuda može biti izmijenjena na temelju žalbe i vjerovnik može imati pravo na naknadu.

2.2 Glavni uvjeti

A. Zaštitna mjera zapljene

Zaštitna mjera zapljene može se provesti samo u hitnim predmetima i ako je dug utvrđen, izražen u fiksnom iznosu i dospio.

Hitnost podrazumijeva da je solventnost dužnika ugrožena, čime se ugrožavaju i prava vjerovnika nad imovinom dužnika. Zaštitna mjera zapljene ne može se upotrijebiti kao sredstvo vršenja pritiska, ali je dopuštena ako je, na temelju objektivnih kriterija, financijska situacija dužnika ugrožena. Hitnost mora postojati kad je zapljena naložena i kad sud mora odlučivati o produljenju zapljene.

Zahtjev vjerovnika mora biti utvrđen, što znači da se mora činiti dostatno opravdanim i ne smije postojati razumni razlog za njegovo osporavanje. Isto tako, mora biti izražen u fiksnom iznosu. Iznos zahtjeva mora biti određen ili ga barem mora biti moguće privremeno procijeniti. Ako točan iznos duga još nije određen, procijenit će ga sud. Konačno, plaćanje duga mora biti dospjelo. Drugim riječima, vjerovnik mora imati pravo zatražiti plaćanje. U skladu s člankom 1415. Pravosudnog zakonika ovaj je uvjet prihvatljiv, pa su zahtjevi u pogledu budućeg redovnog dohotka (uzdržavanje, najam, kamate) te čak i privremeni ili potencijalni zahtjevi podložni zaštitnoj mjeri zapljene.

B. Sekvestracija

Sud može naložiti sekvestraciju zaplijenjene pokretnine, pokretnina i nekretnina u pogledu čijeg se vlasništva ili posjedovanja spore dvije ili više osoba te dobara koje dužnik nudi kako bi namirio dug (članak 1961. Pravosudnog zakonika). Općenito, ovo se pravilo primjenjuje u svim slučajevima u kojima okolnosti predmeta opravdavaju upotrebu sekvestracije kao oblika mjere osiguranja kako bi se osiguralo da dobra ostanu u postojećem stanju, ne dovodeći u pitanje konačnu odluku. Hitnost je nevažna. Međutim, sud će oprezno postupati kada nalaže sekvestraciju s obzirom na to da je riječ o ozbiljnoj i izvanrednoj mjeri koju je moguće odobriti samo na temelju dostatnih i važnih razloga.

C. Privremene mjere

Postupak privremene pravne zaštite kojim se zahtijevaju privremene mjere može se pokrenuti samo ako je predmet toliko hitan da će podnositelj zahtjeva pretrpjeti značajne gubitke ili biti u iznimno nepovoljnom položaju ako se mjere ne poduzmu odmah. Hitnost je stoga ključni zahtjev postupka privremene pravne zaštite.

Privremene mjere odobrene u okviru glavnog postupka isto tako moraju biti hitne. Zbog toga se te mjere nazivaju i „hitne privremene mjere“ (*mesures provisoires urgentes / dringende voorlopige maatregelen*) kad ih zatraži magistratski sud.

D. Privremeno izvršenje

Kriterij koji sud primjenjuje kad odlučuje hoće li odobriti ili odbiti privremeno izvršenje postojanje je rizika kojem je vjerovnik izložen da će protustranka nepotrebno odlagati ili sprječavati izvršenje presude. Ako protustranka podnese prigovor ili žalbu isključivo kako bi spriječila izvršenje presude, to će potaknuti sud koji je donio presudu da naloži privremeno izvršenje. Međutim, u određenim je slučajevima to zabranjeno (vidjeti prethodno navedeno).

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

A. Zaštitna mjera zapljene

Sve vrste imovine (pokretna, nepokretna, nematerijalna) mogu biti predmet zaštitne mjere zapljene. Međutim, određene vrste imovine ne mogu se zaplijeniti ili se mogu samo djelomično zaplijeniti. Nemogućnost njihove zapljene temelji se na zakonu, prirodi imovine ili poveznici između imovine i dužnika.

U članku 1408. Pravosudnog zakonika navedena je imovina koju nije moguće zaplijeniti. Ukratko, riječ je o imovini koja je dužniku neophodna kako bi njegova djeca nastavila školovanje ili strukovno osposobljavanje, koja je ključna za zanimanje dužnika ili mu je potrebna za vjersko štovanje, kao i za kupovinu hrane i goriva. U članku 1410. stavku 2. Pravosudnog zakonika navode se vrste tražbina koje ni u kojem slučaju ne mogu biti predmet zapljene, posebno tražbine u pogledu obiteljskih naknada i minimalne plaće.

Plaća dužnika i jednakovrijedni dohodak mogu se samo djelomično zaplijeniti. Predmetni iznosi određeni su u članku 1409. stavku 1. Pravosudnog zakonika i svake se godine prilagođavaju kraljevskom uredbom u skladu s indeksom potrošačkih cijena. Člankom 1410. stavkom 1. Pravosudnog zakonika opseg primjene iznosa koji su djelomično podložni zapljeni proširuje se na izvore prihoda kao što su naknade za uzdržavanje, mirovine, naknade za nezaposlene, doplatci za radnu nesposobnost ili invaliditet.

Sudski izvršitelj sastavlja službeni popis imovine koja se zapljenjuje imajući na umu njezinu moguću naknadnu prodaju, osim ako se uz pomoć sudskog izvršitelja može postići sporazum s vjerovnikom. Strogo je zabranjeno sakriti imovinu koju je popisao sudski izvršitelj te takva radnja može dovesti do kaznenog progona.

B. Sekvestracija

Sud može naložiti sekvestraciju zaplijenjenih pokretnina dužnika, pokretnina i nekretnina u pogledu čijeg se vlasništva ili posjedovanja spore dvije osobe ili više njih te dobara koje dužnik nudi kako bi namirio dug (članak 1961. Pravosudnog zakonika).

C. Privremene mjere

Privremene mjere mogu se naložiti u postupku privremene pravne zaštite za sve vrste predmeta. Predsjedavajući sudac prvostupanjskog suda nadležan je za sve vrste građanskih sporova u okviru općeg prava. Predsjedavajući sudac radnog tribunala ili trgovačkog suda odlučuje o predmetima u području radnog prava ili trgovačkog prava.

Obiteljski sud može naložiti privremene mjere za razdoblje u kojem stranke i dalje žive zajedno. Takve se mjere mogu odnositi na, na primjer, obiteljski dom, djecu ili imovinu koju posjeduju djeca. Međutim, to se primjenjuje samo na bračne parove (članak 223. stavak 1. Pravosudnog zakonika) i zakonske izvanbračne partnere (članak 1479. stavak 1. Pravosudnog zakonika) te nije primjenljivo na *de facto* izvanbračne partnere.

D. Privremeno izvršenje

U načelu, ako sud to naloži, sve se presude mogu privremeno izvršiti, osim u slučajevima u kojima je to zakonom zabranjeno (članak 1399. Pravosudnog zakonika).

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

A. Zaštitna mjera zapljene

Dužnik iz presude ne gubi prava vlasništva ili prava nad zaplijenjenom imovinom ili prava upotrebe imovine i ostvarivanja dobiti na temelju imovine (upotreba, iznajmljivanje, dohodak, dobit). Učinak je zaštitne mjere zapljene isključivo nemogućnost prodaje ili opterećivanja imovine hipotekom. Uklanjanje tih ovlasti raspolaganja znači da će svaka takva transakcija koju dužnik iz presude ipak izvrši biti valjana, ali neće proizvoditi učinke u odnosu na vjerovnika iz presude. Vjerovnik takvu transakciju ne mora uzeti u obzir i može postupati kao da ona ne postoji.

B. Sekvestracija

Kao i u slučaju običnih pologa, sekvestracija znači da se materijalno posjedovanje imovine prenosi depozitaru. Depozitar može poduzeti isključivo mjere namijenjene za očuvanje imovine.

C. Privremene mjere

Nije primjenjivo.

D. Privremeno izvršenje

Privremeno izvršenje znači da se presuda izvršava neovisno o vjerojatnosti da može biti izmijenjena na temelju žalbe ili prigovora. Podnositelj zahtjeva snosi rizik povezan s izvršenjem (vidjeti prethodno navedeno).

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

A. Zaštitna mjera zapljene

Zaštitna mjera zapljene podliježe roku koji u načelu iznosi tri godine. Međutim, sud nadležan za zapljene može odrediti kraće razdoblje. Zapljenjena se može obnavljati do isteka roka početnoga vremenskog ograničenja. Obnavljanje, tj. produljenje postojećeg roka, dopušteno je ako za to postoje valjani razlozi te se hitnost situacije nije promijenila.

B. Sekvestracija

Zakonom nije propisan rok za sekvestraciju. Ako više ne postoji rizik od nemogućnosti očuvanja imovine u postojećem stanju koje bi moglo dovesti u pitanje konačnu odluku, sekvestracija se ukida.

C. Privremene mjere

Zakonom nije propisan rok za privremene mjere. Pravomoćnom presudom o sporu takve se mjere mogu potvrditi ili ukinuti.

D. Privremeno izvršenje

Nije primjenjivo.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

A. Zaštitna mjera zapljene

Ako sud nadležan za zapljene odbije odobriti zaštitnu mjeru zapljene, vjerovnik iz presude može osporavati odluku suda u roku od jednog mjeseca od njezine dostave (članak 1419. prvi stavak i članak 1031. Pravosudnog zakonika). Predmetom će se postupati na isti način kao i pred prvobitnim sudom; presuda se donosi bez održavanja rasprave (*en chambre du conseil / in raadkamer*). Ako se zapljena tada odobri, a vjerovnik iz presude želi spriječiti provedbu zapljene, dužnik iz presude mora podnijeti prigovor žalbenom sudu (*cour d'appel / hof van beroep*) u svojstvu pogođene treće strane (*tierce opposition / derdenverzet*).

Ako sud nadležan za zapljene odobri zaštitnu mjeru zapljene, dužnik iz presude ili bilo koja druga zainteresirana strana isto tako može podnijeti prigovor protiv te odluke u svojstvu pogođene treće strane (članak 1419. Pravosudnog zakonika). Prigovor se mora podnijeti u roku od jednog mjeseca od datuma dostave odluke kojom se odobrava zaštitna mjera zapljene te će o njemu odlučiti sud koji je donio odluku (članak 1125. Pravosudnog zakonika). Ako sud nadležan za zapljene ne odobri prekid izvršenja, takav prigovor nema suspenzivan učinak.

B. Sekvestracija

Nije primjenjivo ako je sekvestracija predmet dogovora između stranaka.

Sekvestracija koju je naložio sud odluka je koju je moguće osporavati na uobičajene načine predviđene Pravosudnim zakonikom.

C. Privremene mjere

Svaka stranka koja smatra da joj je odlukom donesenom u postupku privremene pravne zaštite nanosena šteta može podnijeti prigovor ili žalbu. Žalbeni sud odlučuje o žalbama protiv odluka koje je donio predsjedavajući sudac prvostupanjskog suda ili trgovačkog suda. Žalbe protiv odluka predsjedavajućeg suca radnog tribunala moraju se podnijeti radnom sudu (*cour du travail / ar beidshof*).

Rok za podnošenje prigovora ili žalbe jedan je mjesec od datuma na koji je sudski izvršitelj u postupku pokrenutom sudskim pozivom (*assignation/dagvaarding*) ili na temelju dobrovoljnog pojavljivanja (*comparution volontaire / vrijwillige verschijning*) dostavio odluku, te jedan mjesec od datuma na koji je dostavljena posebna sudska obavijest (*pli judiciaire / gerechtsbrief*), ako je odluka donesena na temelju jednostranog (*ex parte*) zahtjeva.

D. Privremeno izvršenje

Protiv privremenog izvršenja ne može se podnijeti žalba. Žalbeni sud ni u kojim okolnostima ne može zabraniti niti obustaviti izvršenje presude (članak 1402. Pravosudnog zakonika).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 24/10/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Bugarska

SADRŽAJ

- 1 [Koje vrste mjera postoje?](#)
- 2 [Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - 2.1 [Postupak](#)
 - 2.2 [Glavni uvjeti](#)
- 3 [Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - 3.1 [Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?](#)
 - 3.2 [Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - 3.3 [Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- 4 [Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

Suđenje obično obilježavaju kraća ili dulja trajanja. To odugovlačenje, koje proizlazi iz različitih faza i različitih stupnjeva kroz koje suđenje prolazi, može ponekad dovesti do neučinkovitosti pravne zaštite koja se traži s obzirom na dugo čekanje presude, a s tim i njezina stupanja na snagu. U tom je smislu zakonodavac predvidio niz mjera kako bi se osigurala učinkovitost tražene sudske zaštite.

Predmeti povezani s osiguranjem tražbine uređeni su odredbama članaka 389. – 404. Zakona o parničnom postupku (ZPP).

U skladu s člankom 391. ZPP-a osiguranje tražbine dopušteno je u slučajevima u kojima bi bez takvih privremenih mjera tužitelju bilo nemoguće ili prilično teško provesti prava koja proizlaze iz presude te kada je: a) tražbina potkrijepljena čvrstim dokumentiranim dokazima, ili b) sud određuje iznos jamstva u skladu s člancima 180. i 181. Zakona o obvezama i ugovorima (ZOU). Jamstvo se može zatražiti čak i kad postoji čvrst dokumentirani dokaz.

Stoga je temeljni preduvjet i obavezan uvjet za odobravanje privremenih mjera rizik da tužitelj neće moći ostvariti svoja prava koja proizlaze iz presude koja će vjerojatno biti izrečena u odnosu na potencijalno potkrijepljen zahtjev.

Kako bi se dopustilo osiguranje tražbine, sudac treba procijeniti postoje li sljedeći preduvjeti: potreba za osiguranjem tražbine, vjerojatno opravdanje tražbine i privremene mjere, kako je naveo tužitelj, koja je odgovarajuća i primjerena u smislu potreba određenog predmeta i pravne zaštite koja se izričito traži.

U skladu s člankom 397. stavkom 1. ZPP-a pravom se predviđaju sljedeće privremene mjere:

1. pljenidba nekretnina;
2. ovrha na pokretninama i potraživanjima, uključujući ovrhu na vlasničkom udjelu u poduzeću;

3. ostale odgovarajuće mjere koje odredi sud, uključujući zapljenu motornog vozila i zastoj ovrhe.

Sud može odobriti i nekoliko privremenih mjera do iznosa tražbine.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

U skladu s odredbama članka 34. ZPP-a osiguranje tražbine dopušteno je:

1. u skladu s člankom 389. ZPP-a – za sve vrste tražbina – u odnosu na sve faze predmeta, prije zaključenja istražnog postupka tijekom žalbenih postupaka;
2. u skladu s člankom 390. ZPP-a sve se tražbine mogu osigurati čak i prije pokretanja postupka.

Zahtjev za privremene mjere u pogledu predmeta u tijeku:

Tužitelj dostavlja zahtjev sudu koji je nadležan za rješavanje tog pravnog spora. Da bi se dopustilo osiguranje tražbine, moraju postojati preduvjeti utvrđeni u članku 391. ZPP-a – moguće opravdanje tražbine, potreba za osiguranjem tražbine (odnosno, rizik da se neće moći ispuniti tužiteljev zahtjev u slučaju da se podrži), kao i primjerenost navedene mjere. U skladu s člankom 391. stavkom 2. točkom 3. ZPP-a, u slučaju da postoje nedostadni dokazi sud može prema svojoj diskrecijskoj odluci isto tako zatražiti plaćanje novčanog jamstva u iznosu koji odredi.

Osiguranje tražbine dopušteno je i kad je predmet obustavljen.

Zahtjev za osiguranje buduće tražbine:

Zahtjev se dostavlja na stalnu adresu tužitelja ili adresu na kojoj se nalazi imovina koja će poslužiti za osiguranje tražbine. Ako postoji zahtjev za dopuštanje privremene mjere za „zastoj ovrhe”, on se mora dostaviti sudu nadležnom za mjesto izvršenja.

Ako se odobri privremena mjera u odnosu na buduću tražbinu, sud određuje rok za dostavu tražbine koji ne može biti dulji od mjesec dana. Materijalni preduvjeti za odobravanje takvih privremenih mjera isti su kao i oni koji se odnose na odobravanje privremenih mjera u pogledu predmeta u tijeku.

U zahtjevu treba navesti zatraženu privremenu mjeru i vrijednost tražbine. On se mora dostaviti nadležnom regionalnom sudu ili nadležnom okružnom sudu ovisno o sudskoj nadležnosti u skladu s člankom 104. ZPP-a.

Zahtjev može dostaviti osoba na koju se zahtjev odnosi ili njen službeni zastupnik ili odvjetnik. Preslika zahtjeva nije potrebna jer se ne dostavlja protivnoj stranci.

Privremene mjere koje sud odobri uvode se putem:

- pljenidbe nekretnina – tajništvo suda,
- ovrhe na pokretninama i potraživanjima dužnika – državni ili privatni ovršitelj, uključujući putem obavijesti koje on šalje trećim stranama, kao što su banke i druge kreditne institucije,
- za privremene mjere u pogledu automobila – nadležna služba prometne policije,
- za privremenu mjeru „zastoj ovrhe” – presliku sudskog rješenja za odobreno dopuštenje treba dostaviti nadležnom ovršitelju koji je pokrenuo ovršni postupak,
- ostale mjere predviđene zakonom – nadležan državni ili privatni ovršitelj kojeg osoba odabere.

2.2 Glavni uvjeti

Materijalni preduvjeti za dopuštanje privremenih mjera (kako je prethodno opisano) utvrđeni su u članku 391. ZPP-a.

Osiguranje tražbine za uzdržavanje dopušteno je čak i bez usklađenja sa zahtjevima iz članka 391. ZPP-a u kojem slučaju sud može poduzeti privremene mjere *ex officio*.

Djelomično se osiguranje tražbine isto tako može dopustiti, ali samo povezano s dijelovima koji su potkrijepljeni s dovoljno dokaza.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijeđati takvim mjerama?

Općenito sva imovina dužnika može biti podložna privremenim mjerama. Osiguranje novčane tražbine s pomoću ovrhe potraživanja koja ne podliježu ovrsi nije dopušteno.

U skladu s člankom 393. stavkom 1. ZPP-a osiguranje novčane tražbine od države, državnih institucija i zdravstvenih ustanova u skladu s člankom 5. stavkom 1. Zakona o zdravstvenim ustanovama nije dopušteno.

Sljedeće vrste imovine podložne su privremenim mjerama:

- bankovni računi,
- pokretnine,
- nekretnine,
- automobili, u pogledu njihove zapljene,
- ovršne radnje,
- određena imovina budućeg dužnika kako je preispitana u drugim slučajevima izričito utvrđenima u zakonu.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Sva dužnikova raspolaganja imovinom nevažeća su u odnosu na vjerovnika ili povezane vjerovnike. U pogledu nekretnina nevaljanost ima učinak samo u odnosu na raspolaganja izvršena nakon upisa ovrhe u upisnik – u skladu s člankom 452. ZPP-a.

Člankom 453. ZPP-a uređuje se pretpostavka neizvršivosti u odnosu na vjerovnika i povezane vjerovnike prava stečenih nakon što se ovrha unese u upisnik te se zaprimi obavijest o ovrši.

U skladu s člankom 401. ZPP-a osigurani vjerovnik može podnijeti tužbu protiv treće odgovorne strane za iznose ili imovinu koju potonja odbija dobrovoljno predati.

Troškove povezane s postupcima osiguranja tražbine snosi osoba na čiji su zahtjev odobrene privremene mjere, kako je predviđeno člankom 514. ZPP-a, upućivanjem na članak 401. ZPP-a, kojim se uređuju privremene mjere.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Dopuštenje za osiguranje tražbine odobrava se na temelju načela da se u odnosu na predmet u tijeku odgovarajuća privremena mjera uvodi prije zaključenja predmeta odgovarajućom presudom koja je stupila na snagu.

Ako se odobri privremena mjera u odnosu na buduću tražbinu, sud određuje rok za dostavu tražbine koji ne može biti dulji od mjesec dana. Ako dokazi o podnošenju zahtjeva nisu izvedeni u okviru utvrđenog roka, sud otkazuje privremene mjere *ex officio* – u skladu s člankom 390. stavkom 3. ZPP-a.

U slučaju podnošenja zahtjeva zbog kojeg su odobrene privremene mjere, kao što je to obično slučaj, privremene mjere ostaju na snazi i imaju pravni učinak do zaključenja predmeta.

Člankom 402. ZPP-a uređuje se postupak ukidanja za odobrene privremene mjere. Njime se predviđa da zainteresirana strana mora podnijeti zahtjev čiju presliku mora uručiti osobi koja je zatražila odobravanje privremenih mjera. Osoba koja je zatražila odobravanje privremenih mjera može dostaviti prigovor u roku od tri dana. Sud, koji zasjeda na zatvorenoj sjednici, ukida privremene mjere ako više ne postoji razlog zbog kojeg su mjere odobrene ili je tuženik podnio jamstvo, u propisanom roku, polaganjem cjelokupnog iznosa koji je tužitelj zatražio (članak 398. stavak 2. ZPP-a). Rješenje suda o ukidanju privremenih mjera podložno je žalbi putem privatnog prigovora u roku od tjedan dana.

Zamjena odobrenih privremenih mjera, kako je predviđeno člankom 398. ZPP-a, može se odobriti u sljedeća dva slučaja:

- u skladu sa stavkom 1. – sud, koji djeluje na zahtjev jedne od stranaka, može, nakon što je obavijestio drugu stranku i uzeo u obzir njene prigovore koje je dostavila u roku od tri dana nakon što je obaviještena, dopustiti zamjenu jedne vrste privremene mjere drugom,
- u skladu sa stavkom 2. – u slučaju osiguranja tražbine čija se vrijednost procjenjuje u novcu, tuženik može u svakom trenutku zamijeniti dopušteno osiguranje, bez pristanka druge stranke, novčanim zalogom ili drugim instrumentima osiguranja, u skladu s člancima 180. i 181. ZOU-a.

U slučajevima utvrđenima člankom 398. stavkom 1. točkom 2. ZPP-a opozivaju se ovrha ili pljenidba.

Zakonom se tuženika ne sprječava da podnese zahtjev protiv tužitelja za naknadu štete koje su tuženiku nanesene privremenim mjerama, ako je tražbina koja podliježe odobrenim privremenim mjerama opozvana ili zahtjev nije dostavljen u propisanom roku, kao i u slučaju da je predmet okončan (članak 403. ZPP-a).

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

U skladu s člankom 396. ZPP-a na sudsko rješenje u pogledu osiguranja tražbine može se podnijeti žalba privatnim prigovorom u roku od tjedan dana. Za tužitelja to razdoblje od tjedan dana počinje kada mu se dostavi rješenje, dok za tuženika (osobu protiv koje su odobrene privremene mjere) ono počinje od dana kada je ovršitelj, upisnik ili sud tuženiku dostavio obavijest o uvedenim privremenim mjerama. Preslika privatnog prigovora mora se dostaviti drugoj stranci koja odgovara u roku od tjedan dana.

U slučaju žalbe na rješenje za odbijanje privremenih mjera tuženiku se ne dostavlja preslika prigovora privatnog tužitelja.

Ako je žalbeni sud potvrdio rješenje za odobravanje ili odbijanje privremenih mjera, rješenje ne podliježe kasacijskoj tužbi. Ako je žalbeni sud odobrio privremene mjere koje je prvostupanjski sud odbio, rješenje žalbenog suda podložno je žalbi putem privatnog prigovora pred Vrhovnim kasacijskom sudom ako su ispunjeni preduvjeti u skladu s člankom 280. ZPP-a za dopuštanje takve žalbe.

U skladu sa Zakonom o parničnom postupku koji je trenutačno na snazi, odobrene privremene mjere i iznos jamstva koji je odredio sud kao uvjet za odobravanje privremenih mjera podliježu pravu na žalbu. Međutim, žalba pred žalbenim sudom ne može obustaviti privremene mjere prije nego što viši sud izda rješenje na žalbu i odredi ukidanje.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 03/01/2018

Privremene mjere i mjere osiguranja - Češka

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

Privremene mjere:

Privremene mjere služe za uređivanje odnosa među strankama tijekom određenog razdoblja, odnosno privremeno, ili kada postoji zabrinutost da bi izvršenje sudske odluke moglo biti ugroženo.

Općenito, privremene mjere izdane prije početka postupka o meritumu uređene su člankom 74. i dalje Zakona o parničnom postupku (Zakon br. 99/1963, kako je izmijenjen), dok su privremene mjere nakon početka takvog postupka uređene člankom 102. Zakona. Posebne privremene mjere za određene situacije uređene su Zakonom o posebnim sudskim postupcima (Zakon br. 292/2013), i to privremene mjere kojima se uređuju situacije neodgovarajuće skrbi za maloljetnika (članak 452. i dalje) te privremene mjere radi pružanja zaštite od nasilja u obitelji (članak 400. i dalje). U članku 12. Zakona br. 292/2013 isto su tako propisana

određena posebna pravila kojima se nadopunjuju opća rješenja za privremene mjere, a odnose se na one vrste postupaka koje su obuhvaćene područjem primjene tog Zakona.

Osiguranje dokaza:

Dokazi se osiguravaju ako postoji zabrinutost da prikupljanje dokaza u budućnosti neće biti moguće ili će biti iznimno otežano (npr. nepravilno izvršenje kupoprodajnog ugovora koji se odnosi na kvarljivu robu ili ispitivanje svjedoka koji je teško bolestan ili u stanju opasnom po život).

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Privremene mjere:

- člankom 74. stavkom 3. Zakona o parničnom postupku (Zakon br. 99/1963, kako je izmijenjen) predviđeno je da postupak za donošenje privremene mjere počinje nakon podnošenja zahtjeva,
- međutim, u članku 12. Zakona br. 292/2013 propisano je da sud može donijeti privremenu mjeru na vlastitu inicijativu ako mu je isto tako dopušteno da postupak započne na vlastitu inicijativu (postupak o skrbi nad maloljetnikom, postupak utvrđivanja nesposobnosti, postupak uspostave skrbništva te postupci u vezi s nestalim osobama ili smrti). U tim slučajevima sud donosi privremenu mjeru po službenoj dužnosti,
- Sud nadležan za izdavanje privremene mjere je sud nadležan za meritum stvari; iznimke od tog pravila navedene su u člancima 400. i 453. Zakona br. 292/2013.

Dokazi se mogu osigurati:

- prije početka postupka o meritumu, nakon podnošenja zahtjeva. Nadležni sud je sud koji bi bio nadležan za meritum ili sud na čijem se području nalazi ugroženi dokaz,
- dokazi se mogu osigurati tijekom postupka čak i bez podnošenja zahtjeva.

Stranke trebaju biti prisutne tijekom osiguranja dokaza, osim ako bi odgoda u tom pogledu mogla predstavljati rizik.

Dokazi se isto tako mogu osigurati javnobilježničkom ispravom (*notárský zápis*) ili zapisnikom ovršitelja (*exekutorský zápis*), ako se taj proces odvija u prisutnosti javnog bilježnika ili ovršitelja odnosno ako javni bilježnik ili ovršitelj svjedoče o toj situaciji.

2.2 Glavni uvjeti

Privremena mjera može se donijeti:

- ako je odnose stranaka potrebno urediti privremenim rješenjima,
- ako bi izvršenje sudske odluke moglo biti ugroženo,
- radi privremenog uređivanja odnosa.

Procjena postojanja potrebe za privremenim rješenjima kojima se uređuju odnosi stranaka ovisi o okolnostima pojedinog slučaja. Privremena se mjera donosi ako postoji dokaziva potreba za privremenim rješenjima kojima se uređuju pravni odnosi stranaka. U pogledu drugih okolnosti bitnih za donošenje takve privremene mjere, potrebno je dokazati barem činjenice koje su ključne za uvođenje obveze u okviru privremene mjere.

- Ugrožavanje izvršenja sudske odluke

Ako se privremena mjera donosi kao odgovor na zabrinutost da bi izvršenje sudske odluke moglo biti ugroženo, ovlaštena stranka mora imati odluku ili drugu ispravu koja čini osnovu za izvršenje sudske odluke. Privremena mjera može se donijeti samo do izvršivosti sudske odluke ili, ako postoje ozbiljni razlozi zašto ovlaštena stranka dotad (privremeno) nije mogla zatražiti da se obveza ispuni putem sudskog izvršenja. Istodobno se moraju obrazložiti činjenice kojima se opravdava zabrinutost da bi izvršenje sudske odluke moglo biti ugroženo (uglavnom zbog ponašanja dužnika).

Zahtjev za izdavanje privremene mjere mora sadržavati podatke utvrđene u članku 42. stavku 4. i članku 75. Zakona o parničnom postupku (Zakon br. 99/1963), uključujući:

- informacije o sudu kojem se podnosi zahtjev,
- tko podnosi zahtjev i na koji se predmet taj zahtjev odnosi, tj. navođenje činjenica kojima se opravdava donošenje privremene mjere,

- cilj koji se želi postići zahtjevom, tj. koju privremenu mjeru traži podnositelj zahtjeva,
- datum zahtjeva i potpisa podnositelja zahtjeva ili njegova zastupnika,
- opis činjenice da su potrebna privremena rješenja kojima se uređuju odnosi stranaka ili da postoji zabrinutost da će izvršenje sudske odluke biti ugroženo.

Svaka isprava na koju upućuje podnositelj zahtjeva mora biti priložena zahtjevu.

Podnositelj zahtjeva je do datuma podnošenja zahtjeva dužan uplatiti polog u iznosu od 10 000 CZK na vlastitu inicijativu, odnosno bez da ga o tome obavijesti sud; u predmetima koji se tiču odnosa među poduzećima koji proizlaze iz poslovanja, polog iznosi 50 000 CZK. Zahtjevi su izuzeti od obveze uplate pologa ako se odnose na pitanja socijalne skrbi (npr. uzdržavanje, radni odnosi ili naknada štete uzrokovane tjelesnim ozljedama). Zahtjev se odbija ako obveza uplate pologa nije ispunjena.

Polog služi kao jamstvo za zahtjev za naknadu štete ili drugog gubitka koje stranke ili treće strane (odnosno osobe koje nisu stranka u postupku privremene mjere) mogu imati ako se donese privremena mjera.

Člankom 12. stavkom 3. Zakona br. 292/2013 predviđeno je izuzeće od potrebe uplate pologa propisane tim zakonom.

Osiguranje dokaza:

Dokazi se mogu (ako je tako predloženo) osigurati prije početka postupka o meritumu ako postoji zabrinutost da prikupljanje dokaza u budućnosti neće biti moguće ili će biti iznimno otežano. Dokaz se ne osigurava ako je jasno da nema važnosti za postupak. Sud će odbiti zahtjev za osiguranje dokaza ako sumnja da je podnositelj zahtjeva, umjesto želje da zaštiti dokaze, zapravo podnio zahtjev u namjeri da postigne drugi cilj (npr. da dobije informacije o aktivnostima druge osobe koje mu inače nisu dostupne).

Osim općih podataka, zahtjev za osiguranje dokaza mora uključivati opis činjenica koje trebaju biti predmet prikupljanja dokaza. Dokaze koje treba osigurati isto je tako potrebno točno utvrditi.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Privremene mjere:

Člankom 76. Zakona o parničnom postupku propisuje se da se privremenom mjerom stranci primjerice može naložiti plaćanje uzdržavanja, polaganje određenog novčanog iznosa kod suda, polaganje određene stvari kod suda, neraspolaganje određenim stvarima ili pravima, izvršenje određene radnje, suzdržavanje od izvršenja određene radnje, ili dopuštanje izvršenja određene radnje. Mjera se može odnositi na bilo koju stvar u vlasništvu predmetne stranke.

U okviru privremene mjere sud može odrediti obvezu i osobi koja nije stranka u postupku ako je to opravdano (npr. ako netko kupuje imovinu znajući da je kupuje od vlasnika koji nije podmirio svoje obveze plaćanja prema vjerovnicima).

Posebne privremene mjere u skladu sa Zakonom br. 292/2013:

Posebna privremena mjera kojom se uređuje situacija djeteta na temelju članka 452. i dalje primjenjuje se u slučaju neodgovarajuće skrbi za maloljetnika, bez obzira na to ima li netko pravo skrbi nad djetetom, ili ako je ozbiljno ugrožen život, uobičajeni razvoj ili drugi važni interesi djeteta. Privremenom mjerom suda uređuje se situacija djeteta u razdoblju koje je nužno potrebno smještanjem djeteta u odgovarajuće okruženje u skladu sa sudskim nalogom.

U skladu s člankom 400. i dalje, tuženiku se može odrediti posebna privremena mjera kojom se od njega zahtijeva da se udalji iz zajedničkog kućanstva i njegove neposredne okolice, da se ne približava ili ulazi u zajedničko kućanstvo, da se suzdrži od dolaska u kontakt s tužiteljem ili da se suzdrži od bilo kakvog uhođenja ili uznemiravanja tužitelja. Zahtjev mora sadržavati opis činjenica koje pokazuju da je suživot tužitelja i tuženika u kući ili stanu u kojem dijele kućanstvo nepodnošljiv za tužitelja zbog fizičkog ili psihičkog nasilja nad tužiteljem ili drugom osobom koja živi u zajedničkom kućanstvu, ili opis činjenica koje dokazuju uhođenje ili uznemiravanje tužitelja.

Osiguranje dokaza:

U zahtjevu bi tako trebalo objasniti i zašto podnositelj zahtjeva podnosi zahtjev za osiguranje dokaza. Kao dokazi mogu se upotrebljavati sva sredstva kojima se utvrđuje status predmeta, posebno ispitivanje svjedoka, stručno mišljenje, izvješća i opažanja tijela i pravnih osoba itd.

Jedno se posebno sredstvo osiguranja dokaza odnosi na osiguranje predmeta dokaza u slučajevima povezanim s pravima intelektualnog vlasništva (članak 78.b Zakona o parničnom postupku (Zakon br. 99/1963)). Osoba koja je svjedočila povredi prava

intelektualnog vlasništva ima *locus standi*. Nadležni je sud regionalni sud u čijoj se nadležnosti nalazi osigurani predmet. Može se osigurati sljedeće: predmetna roba; materijali i alati; dokumenti koji se odnose na predmetnu robu.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Privremene mjere:

Privremena mjera je privremena odluka namijenjena zaštiti podnositelja zahtjeva. Izdaje se radi zaštite prava podnositelja zahtjeva koje je povrijeđeno ili postoji rizik da će biti povrijeđeno. Nakon što je privremena mjera donesena, njome se podnositelju zahtjeva ne dodjeljuju prava koja još nisu uređena. Niti je to sredstvo za rješavanje prethodnog pitanja. Isto tako, jednostavna činjenica da je izdana privremena mjera ne smije utjecati na odlučivanje suda o meritumu. Čak i nakon što je privremena mjera izdana, dužnici mogu nastaviti raspolagati svojom imovinom, ali moraju postupati u skladu s izdanom mjerom.

Svakoj osobi koja ozbiljno ugrozi tijek postupka, posebno time što se – bez dobra razloga – nije pojavila pred sudom ili nije postupila u skladu sa sudskim nalogom, sud može izreći novčanu kaznu u iznosu do 50 000 CZK. Sud može izvršiti odluku o privremenoj mjeri ako odgovorna stranka ne postupi u skladu s odlukom dobrovoljno. I kazna za sprečavanje izvršenja službene odluke ili udaljenja (iz zajedničkog kućanstva) predviđena je člankom 337. stavkom 2. Zakona br. 40/2009 (Kazneni zakon) kojim se utvrđuje prekršajno djelo sprečavanja izvršenja službene odluke ili udaljenja.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Privremene mjere:

- Privremena mjera na određeno vrijeme

U nalogu za izdavanje privremene mjere sud može odrediti da će mjera biti vremenski ograničena, čak i ako to tužitelj (podnositelj zahtjeva) ne zahtijeva.

- Uvođenje obveze podnošenja tužbe ili drugog zahtjeva za pokretanje postupka

Sud koji određuje privremenu mjeru isto tako od podnositelja zahtjeva (tužitelja) zahtijeva da sudu podnese zahtjev za pokretanje postupka (tužbu) o meritumu u roku koji se utvrđuje istodobno kad se i izdaje mjera.

Privremena mjera ostaje na snazi do njezina isteka ili dok je sud ne ukine.

Smatra se da je privremena mjera istekla ako podnositelj zahtjeva ne podnese zahtjev za pokretanje postupka u roku koji je utvrdio sud; ako je zahtjev za pokretanje postupka o meritumu odbačen; ako je zahtjev za pokretanje postupka o meritumu prihvaćen i prošlo je više od 15 dana od izvršivosti odluke o predmetu; ili je isteklo predviđeno trajanje privremene mjere.

Sud ukida privremenu mjeru ako su prestali postojati razlozi za njezino određivanje.

Člankom 400. Zakona br. 292/2013 propisuje se da privremena mjera traje mjesec dana od datuma na koji je postala izvršiva (članak 408.) i da se to razdoblje može produljiti, ovisno o početku postupka o meritumu.

Člankom 452. Zakona br. 292/2013 propisuje se da privremena mjera traje mjesec dana od datuma na koji je postala izvršiva (članak 459.) i da se to razdoblje može produljiti.

Osiguranje dokaza:

Dokazi se osiguravaju u roku koji odredi sud ili što je prije moguće. Stranke mogu biti prisutne tijekom osiguranja dokaza, ali na to nemaju pravo ako bi odgoda predstavljala rizik. Nakon početka postupka o meritumu, stranke imaju pravo odgovarati na predložene dokaze i na sve izvedene dokaze. Osim toga, stranke mogu biti ispitane.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Privremene mjere:

Odluke o privremenim mjerama donose se u obliku sudskih naloga. Nalog kojim se određuje privremena mjera postaje izvršiv nakon objave. Ako nije objavljen, postaje izvršiv nakon dostave odgovornoj stranki na koju se odnosi. Pisani primjerak privremene mjere dostavlja se strankama u postupku i trećoj strani (ako je ta treća strana obuhvaćena obvezom) i, ako se mjera odnosi na obvezu neraspolaganja nepokretnom imovinom, primjerak se isto tako dostavlja nadležnom zemljišnoknjižnom odjelu. Nalog kojim se izdaje privremena mjera postaje izvršiv nakon njegove objave ili dostave (članak 76.d Zakona o parničnom postupku) i čini osnovu za izvršenje sudske odluke.

Žalbe protiv naloga kojima se izdaju privremene mjere su dopuštene. Žalbe se podnose sudu koji je izdao spornu odluku, ali ih zapravo rješavaju drugostupanjski sudovi, odnosno regionalni sudovi ili visoki sudovi. Žalbe se podnose u roku od 15 dana nakon primitka pisanog primjerka odluke.

Ako je ovlaštena stranka pravodobno podnijela prihvatljivu žalbu, odluka ne postaje pravomoćna sve dok prizivni sud ne donese konačnu odluku o žalbi. Međutim, nalog kojim se izdaje privremena mjera postaje izvršiv (tj. slijedi se postupak u skladu s tim nalogom) nakon isteka roka za izvršenje mjere koji počinje na datum dostave; alternativno, postaje izvršiv nakon dostave ako se njime ne određuje obveza izvršenja. Sud može odlučiti da je nalog kojim se izdaje privremena mjera izvršiv samo nakon pravomoćnosti sudske odluke, osim ako narav privremene mjere to isključuje ili bi se time poništila njezina svrha.

Članci 409. i 463. Zakona br. 292/2013 sadržavaju odredbe o žalbama protiv posebnih privremenih mjera u skladu s tim zakonom.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 25/09/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Irska

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podliijegati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

Različite vrste privremenih mjera koje donose irski sudovi nazivaju se naložima. Nalog je sudska odluka kojom se stranci nalaže ili zabranjuje poduzimanje određene radnje. Kršenje naloga nepoštovanje je suda, a osobi koja ne postupa u skladu s takvim nalogom može biti izrečena kazna zatvora. Nalog može biti:

- i. trajan;
- ii. izdan s određenim razdobljem primjene ili
- iii. privremeno izdan u očekivanju suđenja.

Ako tužitelj smatra da bi tuženik mogao ukloniti ili uništiti ključne predmete ili dokumente, može podnijeti *ex parte* zahtjev Sudu za donošenje odluke „Anton Piller”, odnosno izdavanje naloga kojim se od tuženika zahtijeva da tužitelju omogući ulazak u prostorije tuženika u svrhu pregleda dokumenata ili drugih predmeta i uklanjanja bilo čega što pripada tužitelju. Ako je tužitelj zabrinut da bi tuženik mogao otuđiti dio svoje imovine ili svoju cijelu imovinu i da neće moći namiriti tražbinu tužitelja ako Sud presudi u njegovu

korist, tužitelj može Suda podnijeti zahtjev za izdavanje „naloga Mareva”, odnosno donošenje odluke o zamrzavanju, kojom je tuženik spriječen u rukovanju svojom imovinom tijekom razdoblja primjene odluke. Općenito, nalogom Mareva sprečava se da tuženik koji se ne nalazi u području nadležnosti Suda, ali koji ima imovinu u području nadležnosti Suda, otuđi tu imovinu u očekivanju suđenja.

Ako tužitelj potražuje određeni novčani iznos, može zatražiti od Suda da donese odluku kojom se tuženiku nalaže izvršenje međuplaćanja dijela potraživanog iznosa ili cijelog potraživanog iznosa u korist računa suda. Nasuprot tome, ako je tuženik zabrinut da tužitelj neće moći platiti sudske troškove ako izgubi spor, može zatražiti od Suda da tužitelju naloži polaganje jamstva za troškove sudskog postupka plaćanjem određenog novčanog iznosa u korist računa suda. Ako je donesena odluka u korist tuženika kojom se tužitelju nalaže plaćanje „jamstva za troškove sudskog postupka”, postupak se nastavlja tek kad tužitelj plati traženi novčani iznos sudu, kako je naloženo sudskom odlukom.

Visoki sud nadležan je i za donošenje privremenih odluka u prilog postupku koji se vodi u području nadležnosti drugog suda ako je to opravdano. Visoki sud može izdati „globalni nalog za zamrzavanje” koji se primjenjuje na imovinu u području nadležnosti drugih sudova ako postoji bojazan ili zabrinutost da tuženik može pokušati otuđiti svoju imovinu kako bi izbjegao izvršenje presude.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Većina zahtjeva za izdavanje naloga može se podnijeti pred Oblasnim sudom ili Visokim sudom. Međutim, donošenje određenih oblika privremenih mjera, kao što su odluke o zamrzavanju, odluke Anton Piller i odluke u pogledu stranih postupaka, može se zatražiti samo na Visokom sudu.

Stranka koja traži donošenje privremene mjere mora podnijeti zahtjev popraćen izjavom pod prisegom. Podnositelj zahtjeva mora u cijelosti otkriti sve bitne činjenice, osobito ako se zahtjev podnosi bez slanja obavijesti drugoj stranci. U izjavi pod prisegom mora biti naveden i nacrt odluke, u kojemu je navedeno što se točno traži od Suda. Više informacija o potrebnim sudskim obrascima dostupno je na internetskoj stranici [Sudske službe](#).

Ako podnositelj zahtjeva za izdavanje naloga uspije ishoditi traženu odluku, najčešće će morati preuzeti takozvanu „obvezu na naknadu štete” u slučaju da izgubi spor kako bi druga stranka protiv koje je nalog izdan mogla ostvariti povrat troškova nastalih donošenjem te odluke.

Ako postoje dobri razlozi za takvo postupanje, zahtjevi za izdavanje naloga mogu se podnijeti *ex parte* ili bez slanja obavijesti drugoj stranci. Takvi se zahtjevi mogu podnijeti i prije pokretanja postupka ako postoji određena hitnost u pogledu tužiteljeve situacije. [Za privremene mjere Trgovačkog suda vidjeti Odluku 63A, r. 6(3) [Pravila Vrhovnih sudova](#) 1986.].

2.2 Glavni uvjeti

Sudovi imaju diskrecijsku ovlast u pogledu odlučivanja o izdavanju privremenog naloga i donose takvu odluku kad je to pravedno i prikladno. [Odluka 50 r. 6(1) [Pravila Vrhovnih sudova](#) 1986.]. Pri razmatranju prikladnosti izdavanja privremenog naloga Sud treba utvrditi sljedeće:

- i. postojanje pravednog *bona fide* pitanja koje valja utvrditi;
- ii. primjerenost dodjele odštete ili naknade kao pravnog lijeka u slučaju da je podnositelju zahtjeva odbijen zahtjev za izdavanje naloga, nakon čega je Sud presudio u njegovu korist;
- iii. ravnotežu prikladnosti pri odlučivanju.

Prvi je uvjet da podnositelj zahtjeva mora dokazati da će se suditi o pravednom pitanju. To je razmjerno mala prepreka za podnositelja zahtjeva, ali u posljednje je vrijeme postalo teže ispuniti taj uvjet ako je privremena mjera, čije donošenje podnositelj zahtjeva traži u fazi donošenja privremenih mjera, nalog kojim se drugu stranku obvezuje da nešto učini. Tijela potvrđuju da u tom slučaju podnositelj zahtjeva mora dokazati da ima jake argumente i da će se postupak vjerojatno okončati u njegovu korist.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Nalozu se mogu tražiti iz različitih razloga među ostalim kako bi se spriječilo stranku da gradi objekte na zemljištu ili da se koristi zemljištem na način kojim se krše uvjeti ili obveze u pogledu prostornog planiranja, kako bi se omogućilo pretraživanje imovine i uklanjanje predmeta, kako bi se poslodavca prisililo da nastavi plaćati zaposlenika ili kako bi ga se spriječilo da zaposli nove zaposlenike do okončanja spora. Ako je donesena odluka o zamrzavanju ili odluka „Mareva”, stranka na koju se odluka odnosi ne može raspolagati svojom imovinom na način koji nije u skladu sa sudskom odlukom. Primjerice, ta osoba smije podići samo

određene iznose u gotovini s bankovnog računa i ne smije sniziti vrijednost svoje imovine ispod određenog iznosa do konačnog zaključenja postupka.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Ako stranka prekrši privremenu odluku, može se smatrati krivom za nepoštovanje suda i može joj se izreći kazna zatvora, novčana kazna ili joj može biti zaplijenjena imovina. Naslovnica odluke mora sadržavati izraz „kazneni nalog”, čime se primatelja obavještava o mogućim posljedicama kršenja uvjeta naloga. Isto tako, ako treća osoba svjesno pomaže tuženiku u otuđivanju imovine koja je predmet odluke o zamrzavanju, i ta se osoba može smatrati krivom za nepoštovanje suda. Zbog toga se svim zainteresiranim trećim osobama, kao što su upravitelji banaka, računovođe i odvjetnici koje je angažirala stranka na koju se odluka odnosi ili koji su angažirani u ime te stranke, najčešće dostavljaju preslici sudskih odluka o zamrzavanju.

Ugovor sklopljen na način da se njime krši nalog nezakonit je, a stranka koja je bila svjesna postojanja odluke neće ga moći provesti. Međutim, nezakonitim ugovorom može se prenositi vlasništvo; prema tome, nakon što je takav ugovor izvršen, najčešće nije moguće vratiti imovinu, a jedini pravni lijek kojim tužitelj raspolaže u takvoj situaciji je dodjela naknade.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Nalog je obično valjan do zaključenja suđenja (privremeni nalog). Ako je privremeni nalog izdan bez obavještavanja druge stranke, valjan je najčešće tijekom ograničenog razdoblja, nakon čega treba donijeti novu sudsku odluku.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Da. Tuženik ili bilo koja osoba na koju utječe donošenje privremenog naloga može u svakom trenutku Sudu podnijeti zahtjev za izmjenu ili ukidanje naloga. Stranka koja želi osporiti nalog mora obavijestiti odvjetnika druge stranke o namjeri podnošenja zahtjeva. Sud može ukinuti nalog ako tuženik dokaže da nalog uopće nije trebao biti izdan, ako su se od donošenja odluke okolnosti bitno promijenile ili ako je takvo ukidanje pravedno. Kao što je prethodno navedeno, Sud može od stranke koja traži izdavanje naloga zahtijevati plaćanje takozvane „obveze na naknadu štete” kako bi se zajamčilo da, ako ta stranka izgubi spor, stranka protiv koje je nalog izdan ima zaštitu u pogledu troškova nastalih zbog donošenja odluke.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 26/11/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Grčka

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podlijevati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

Privremene mjere i mjere osiguranja, općenitijeg naziva „privremena sudska zaštita” (*asfalistiká métra*), mjere su koje sud izriče kad je glavni postupak o meritumu u tijeku ili pred pokretanjem te kad postoji tražbina koju je u međuvremenu potrebno zaštititi sudskim putem. Svrha je takve privremene sudske zaštite osigurati stvarnu mogućnost namirenja tražbine čija se osnovanost treba ispitati. Mogu se naložiti sljedeće mjere: polaganje jamčevine (*engyodosía*); opis predbilježbe založnog prava na imovini protivnika osiguranja (*engrafí prosimeíosis ypothíkis*); prethodna ovrha (*syntiritikí katáschesi*); sudska sekvencijacija (*dikastikí mesengýisi*); privremeno odobrenje tražbina (*prosoriní epidíkasi apaitiseon*); mjera kojom se stvari privremeno uređuju (*prosoriní rýthmisi katástasis*); pečaćenje (*sfrágisi*), skidanje pečata (*aposfrágisi*), popis imovine (*apografí*) i javno polaganje (*dimósia katáthesi*) imovine; kao i mjere za zaštitu posjeda (*asfalistiká métra nomís*).

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Takve mjere uvijek mora izreći sud.

Opću nadležnost za izricanje takvih mjera ima prvostupanjski sud koji sudi po sucu pojedincu (*monomelés protodikeío*). Međutim, ta opća nadležnost može prijeći s prvostupanjskog suda koji sudi po sucu pojedincu na okružni građanski sud (*eirinodikeío*) u predmetima koji se odnose na privremeno uređenje prava posjeda ili korištenja te u predmetima u kojima je, u skladu s odredbama Zakona o parničnom postupku, okružni građanski sud nadležan za odlučivanje u glavnom postupku. Okružni građanski sud ima isključivu nadležnost u predmetima u pogledu upisa ili brisanja predbilježbe založnog prava na temelju sporazuma stranaka. Privremenu sudska zaštitu može naložiti i prvostupanjski sud koji sudi u vijeću (*polymelés protodikeío*) ako se pred njim vodi glavni postupak; u tom je slučaju njegova nadležnost istovjetna nadležnosti prvostupanjskog suda koji sudi po sucu pojedincu. Obično je mjesno nadležan sud koji ima mjesnu nadležnost za odlučivanje u glavnom postupku, ali privremenu sudska zaštitu može naložiti i sud koji je najbliži mjestu u kojem će se ona izvršiti. Sudska odluka kojom se nalaže izvršenje tih mjera dostavlja se stranki koja je odgovorna za njihovu provedbu, a izvršava je sudski ovršitelj (*dikastikós epimelitís*). U slučaju nemogućnosti izvršenja odluke sudski ovršitelj može zatražiti pomoć policije. Troškove je teško odrediti jer se naknade za odvjetnike i sudske ovršitelje mogu razlikovati. Trošak bi okvirno iznosio oko 250,00 EUR.

2.2 Glavni uvjeti

Sud će naložiti privremenu sudska zaštitu u sljedećim slučajevima:

- (a) ako postoji žurna potreba ili neposredna opasnost, kako bi se zaštitio ili očuvao legitiman interes ili uredila situacija; i
- (b) ako postoje opravdani razlozi za vjerovanje da pravo u pogledu kojeg se privremena sudska zaštita zahtijeva doista postoji.

Potrebno je dostaviti preliminarne dokaze da postoje opravdani razlozi za izricanje mjere: potpuni dokazi nisu potrebni; dovoljan je nepotpuni dokaz kojim se pruža niži stupanj sigurnosti u pogledu činjenica koje treba utvrditi; sud može odobriti zaštitu nakon što se uvjeri da su navodne činjenice vjerojatne. Sud će odobriti zaštitu samo ako postoji žurna potreba ili neposredna opasnost da bi protivnik osiguranja mogao otuđiti imovinu koju treba zaplijeniti, čime će se onemogućiti kasnije namirivanje tražbine ako se predlagatelju osiguranja odobri ovršna isprava na kraju glavnog postupka.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijeđati takvim mjerama?

Sve vrste imovine protivnika osiguranja mogu podlijeđati tim mjerama, bez obzira na to je li imovina u njegovu posjedu ili je u posjedu treće osobe, dok god je se može prenijeti u skladu s pravilima privatnog prava i nije zakonom izuzeta od ovrhe. Konkretno, te se mjere mogu izreći u pogledu nekretnina i pokretnina koje se mogu zaplijeniti, uključujući brodove, zrakoplove, vozila, depozite u bankama i nematerijalizirane vrijednosne papire.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Nakon odobrenja privremenog sudskog naloga u pogledu imovine, tj. naloga za prethodnu ovrhu ili naloga za upis predbilježbe založnog prava na nekretnini, protivnik osiguranja tu imovinu ne može prenijeti trećim osobama. Za nepoštovanje naloga izriče se minimalna zatvorska kazna od šest mjeseci u skladu s člankom 232.A Kaznenog zakona.

Zakonodavnim dekretom (*nomothetikó díátagma*) br. 1059/1971 uvedena je obveza čuvanja bankarske tajne te je za direktore, rukovoditelje ili zaposlenike banke za koje se utvrdi povreda te obveze predviđena minimalna kazna zatvora od šest mjeseci. To nije prepreka za prethodnu ovrhu jer se u sudskom nalogu o ovrshi ne mora odrediti koji će se depoziti ili nematerijalizirani vrijednosni papiri ovršiti. Nalogom se banke sprječava u prijenosu imovine, ali to ne dovodi do povrede obveze čuvanja tajne jer banke ne moraju otkriti postojanje bilo kakvih depozita. Sve ostale treće strane u posjedu imovine koja će se ovršiti obvezne su izjaviti postoje li doista tražbine ili prava koja su predmet ovrhe te je li provedena neka druga ovrha nad imovinom koja je u njihovu posjedu i ako jest, do kojeg iznosa.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

U skladu sa zakonom te mjere vrijede:

- (a) do donošenja konačne presude u glavnom postupku protiv stranke koja je predložila nalog te kad se protiv presude više ne može podnijeti žalba;
- (b) do donošenja konačne presude u korist stranke koja je predložila nalog i izvršenja te presude;
- (c) do postizanja nagodbe među strankama u glavnom postupku;
- (d) 30 dana od datuma kad je sud prekinuo ili na drugi način odbacio postupak;
- (e) dok nalog za izvršenje mjere ne ukine ili ne revidira sud koji je izvorno izdao nalog, oslanjajući se na nove dokaze, ili sud pred kojim se vodi glavni postupak, koji se ne mora oslanjati na nove dokaze; ili
- (f) ako je u nalogu određen rok u kojem predlagatelj osiguranja treba prijaviti tražbinu sudu te ako on to ne učini unutar navedenog roka.

Ako neka stranka ne dođe na raspravu o prijedlogu osiguranja, iako je propisno i pravovremeno pozvana, rasprava će se održati u odsustvu te stranke. Međutim, sud će razmatrati predmet kao da su sve stranke prisutne jer se nepojavljivanje u postupku o privremenoj sudskoj zaštiti ne smatra priznanjem navoda iz prijedloga. Sud može ponoviti raspravu samo ako protivnik osiguranja od njega zatraži ukidanje ili revidiranje rješenja i poziva se na nove dokaze koji bi sud, da ih je bio svjestan, doveli do drukčijeg zaključka.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Obično se protiv naloga za izvršenje privremene sudske zaštite ne može podnijeti žalba, osim u predmetima koji se odnose na privremeno uređenje prava posjeda ili korištenja protiv kojeg se, u skladu s izričitim tekstom zakona, žalba može podnijeti prvostupanjskom sudu koji sudi u vijeću u roku od deset dana od dostave naloga. Državni odvjetnik pri Vrhovnom sudu (*Áreios Págos*) može podnijeti žalbu zbog pravnih pitanja protiv svih sudskih naloga zbog razloga javnog interesa. Vrhovni sud zatim razmatra predmet te potvrđuje ili ukida osporavani nalog. To rješenje ima samo privremeni učinak. Kao što je već navedeno, bilo koja stranka u postupku može od suda koji je donio nalog zatražiti ukidanje ili revidiranje njegovog rješenja. Sve treće osobe koje nisu pozvane i koje nisu sudjelovale na raspravi isto tako mogu podnijeti takav zahtjev ako imaju legitiman interes.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 04/01/2018

Privremene mjere i mjere osiguranja - Španjolska

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)

- 2.2 Glavni uvjeti
 - 3 Predmet i priroda takvih mjera?
 - 3.1 Koja vrsta imovine može podlijevati takvim mjerama?
 - 3.2 Koji su učinci takvih mjera?
 - 3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?
 - 4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?
-



1 Koje vrste mjera postoje?

Građansko procesno pravo (u osnovi, Zakon o parničnom postupku (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) – LEC) primarni je izvor mjera osiguranja; međutim, ostale su mjere utvrđene u posebnim materijalnim pravima.

Sljedeće su mjere, među ostalim, predviđene u LEC-u (članak 727.):

1. **prethodna ovrha (*el embargo preventivo de bienes*)**, čija je svrha osigurati izvršenje presuda kojima se nalaže predaja novčanih iznosa ili prinosa, najamnina i zamjenjivih stvari koje se mogu procijeniti u novcu primjenom fiksnih cijena.
2. **sudska uprava ili prinudna uprava nad proizvodnom imovinom po nalogu suda (*la intervención o la administración de bienes productivos*)**, kad se zahtijeva presuda kojom se nalaže njezina predaja na temelju prava vlasništva, prava plodouživanja ili drugog prava koje uključuje legitiman interes u zadržavanju ili poboljšanju proizvodnosti ili kad je jamstvo potonjeg od iznimne važnosti za učinkovitost presude koja će se kasnije donijeti.
3. **pljenidba pokretnina (*el depósito de cosa mueble*)**, kad se zahtjevom traži nalog za predaju navedene imovine i potonja je u posjedu protivnika osiguranja.
4. **popis imovine (*la formación de inventarios de bienes*)**, u skladu s uvjetima koje odredi sud.
5. **predbilježba zahtjeva (*la anotación preventiva de demanda*)**, kad se odnosi na imovinu ili prava koja podliježu upisu u javne registre.
6. **ostali upisi u registar (*otras anotaciones registrales*)**, u slučajevima u kojima javna priroda registra može biti korisna za postizanje zadovoljavajućeg ishoda.
7. **sudski nalog za privremeni prekid djelatnosti (*la orden judicial de cesar provisionalmente en una actividad*)**; tj. za privremeno uzdržavanje od određenog postupanja ili privremena zabrana kojom se obustavlja ili zaustavlja daljnje pružanje usluga.
8. **zapljena i oduzimanje prihoda (*la intervención y depósito de ingresos*)** stečenih obavljanjem djelatnosti koja se smatra nezakonitom i čija se zabrana ili prestanak zahtijevaju, kao i polaganje ili predaja na čuvanje iznosa koji navodno predstavljaju naknadu za intelektualno vlasništvo.
9. **privremeno oduzimanje primjeraka radova ili stvari (*el depósito temporal de ejemplares de las obras u objetos*)** koji su navodno proizvedeni protivno pravilima o intelektualnom i industrijskom vlasništvu te polaganje materijala upotrijebljenog za njihovu izradu.
10. **obustava osporavanih odluka trgovačkih društava (*la suspensión de acuerdos sociales*)**, kad predlagatelj ili predlagatelji osiguranja predstavljaju najmanje 1 % ili 5 % temeljnog kapitala, ovisno o tome je li tuženo trgovačko društvo izdalo vrijednosne papire koji su u vrijeme spora uvršteni za trgovanje na službenom sekundarnom tržištu.

Uz to, na temelju posljednjeg stavka članka 727. LEC-a sudac može donijeti druge mjere koje nisu prethodno navedene, što znači da taj popis nije iscrpan:

1. sve **ostale mjere** koje su izričito utvrđene zakonom radi zaštite određenih prava ili koje se smatraju potrebnima za osiguranje učinkovitosti sudske zaštite koja se može odobriti u presudi koja se može izreći u postupku.

Osim tog općeg sustava, postoje i druge pravne odredbe koje se odnose na privremenu zaštitu, među kojima su sljedeće:

1. postupak u pogledu **poslovne sposobnosti osoba**: na temelju članka 762. LEC-a sud može po službenoj dužnosti donijeti mjere koje smatra potrebnima za zaštitu osobe za koju se pretpostavlja da nema poslovnu sposobnost ili njezine imovine.
2. postupak u pogledu **roditeljstva, očinstva i majčinstva**: u članku 768. LEC-a navode se mjere za zaštitu osobe i imovine pod skrbištvom osobe koja se može smatrati roditeljem te odobrenje privremenog uzdržavanja predlagatelju osiguranja, uključujući bez prethodne rasprave u žurnim predmetima.
3. zaštita **ostavine**: među ostalim mjerama, može biti potrebno osigurati imovinu u okviru ostavine i dokumente umrle osobe, upravljati ostavinom ili utvrditi srodnike umrle osobe (članci od 790. do 796. LEC-a).

Posebne mjere osiguranja navedene su u posebnim propisima, uključujući, ali ne ograničavajući se na sljedeće:

1. Zakon o intelektualnom vlasništvu (Kraljevska zakonodavna uredba 1/1996 od 12. travnja 1996.), članci 138. i 141. (zapljena i oduzimanje prihoda od nezakonitih predmetnih aktivnosti, obustavljanje reprodukcije, distribucije i javnih komunikacija, oduzimanje proizvedenih stvari, zapljena opreme, uređaja i fizičkih medija itd.);
2. Zakon o žigovima (Zakon 17/2001 od 7. prosinca 2001.), članak 61. (preventivno podnošenje zahtjeva u registru žigova);
3. Zakon o patentima (Zakon 24/2015 od 24. srpnja 2015.), članak 11. (obustava postupka za priznavanje patenta) i članci 117., 127. i dalje. (prestanak djela kojima bi se mogla kršiti prava podnositelja, zapljena i zadržavanje robe kojom se navodno krše prava nositelja patenta, jamstvo nadoknade štete i unosi u registar);
4. Zakon o stečaju (Zakon 22/2003 od 9. srpnja 2013.), članak 48. točka (b) (zapljena robe korporativnih upravitelja) i članak 17. (među ostalim, osiguranje neraspologanja dužnikovom imovinom);
5. Zakon o pomorskoj plovidbi (Zakon 14/2014 od 24. srpnja 2014.), članci 43., 470. i dalje (zaustavljanje pomorskih brodova);
6. Zakon o suvlasničkoj imovini (Zakon 49/1960 od 21. srpnja 1960.), članak 7. (prestanak zabranjene aktivnosti) i članak 28. (suspenzija ugovora koje su donijele vlasničke udruge).

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Mjere odobrava sudac ili sud kojim ima stvarnu ili mjesnu nadležnost. To će biti sudac ili sud pred kojim se vodi postupak ili, ako postupak nije pokrenut, sudac ili sud koji bi bio dužan voditi postupak.

Prijedlog za mjeru osiguranja može se podnijeti prije podnošenja zahtjeva, pod uvjetom da ih zbog njihove prirode nije nemoguće odobriti (kao u slučaju predbilježbe zahtjeva) i da se zakonom ne zahtijeva usporedno podnošenje prijedloga za osiguranje i zahtjeva (kao u slučaju prestanka zabranjene djelatnosti ili obustave međuvlasničkog sporazuma u slučaju parnice u pogledu etažnog vlasništva). Zbog njihove iznimne prirode (obično se razmatra samo sâm zahtjev) mora biti riječ o istovremenoj nužnosti i žurnosti. Mogu se donijeti bez saslušanja protivne stranke u postupku (ne dovodeći u pitanje njezino pravo na podnošenje prigovora protiv tih mjera nakon što se one odobre); međutim, mjere prestaju vrijediti ako se odgovarajući zahtjev ne podnese u roku od dvadeset dana nakon njihova odobrenja.

Međutim, kako je prethodno navedeno, obično se prijedlog za mjere podnosi istovremeno s podnošenjem zahtjeva. U tom slučaju sudac ili sud nalaže otvaranje posebnog spisa za mjeru osiguranja koji će se voditi istovremeno s glavnim postupkom u kojem se mogu predložiti i izvesti dokazi da su uvjeti za dobivanje privremene zaštite ispunjeni. Opće je pravilo da se prije donošenja mjera osiguranja stranke pozivaju na raspravu pred sudom. Daju se iskazi te se mogu izvesti svi dokazi koji su relevantni za odlučivanje o donošenju mjera osiguranja; prema potrebi, razmatra se jamčevina koja će se zatražiti od stranke koja zahtijeva mjeru osiguranja ako se prijedlog za osiguranje odbije. Neovisno o tome, stranka koja je predložila mjeru može zahtijevati njezino donošenje bez saslušanja druge stranke ako iznese dokaze da postoje razlozi za žurnost ili da bi se raspravom mogao ugroziti uspjeh mjere, na primjer, ako postoji rizik da će dužnik imovinu sakriti ili uništiti. U tom slučaju protivnik osiguranja može podnijeti prigovor nakon donošenja mjere.

Mjere se mogu predložiti i nakon podnošenja zahtjeva ili tijekom žalbenog postupka, iako se takav prijedlog mora obrazložiti činjenicama ili okolnostima kojima se opravdava trenutak njegova podnošenja.

Za podnošenje prijedloga za mjere osiguranja odvjetnik ili državni odvjetnik potreban je u slučajevima u kojima se zahtijeva njegova intervencija. Pravno zastupanje nije nužno ako je riječ o žurnim mjerama koje se predlažu prije podnošenja zahtjeva (članci 23. i 31. LEC-a).

2.2 Glavni uvjeti

Kako bi sud mogao odobriti prethodno navedene mjere, moraju se ispuniti sljedeći uvjeti:

1. rizici koji proizlaze iz protoka vremena ili *periculum in mora*: odnosi se na rizik da bi predlagatelj osiguranja mogao pretrpjeti štetu zbog kašnjenja postupka, čime se bi se moglo otežati izvršenje mjere koja je odobrena u presudi ili odluci. Stranka koja predlaže mjeru mora dokazati da bi u slučaju nedonošenja predloženih mjera tijekom postupka moglo doći do situacija zbog kojih bi se otežala ili onemogućila učinkovitost zaštite koja se može odobriti u presudi u korist predlagatelja osiguranja. U svakom slučaju, mjera se ne može odobriti ako predlagatelj osiguranja dulje vrijeme trpi situaciju koja je uzrok rizika, osim ako iznese dokaze kojima se objašnjava zašto mjeru nije zatražio ranije.
2. utemeljenost predmeta ili *fumus boni iuris*: predlagatelj osiguranja sudu mora iznijeti razloge na temelju kojih se može donijeti privremena presuda o utemeljenosti zahtjeva. Predlagatelj osiguranja obavezan je dostaviti pojedinosti, argumente i pisane dokaze na kojima sud, ne dovodeći u pitanje osnovanost predmeta (jer u Španjolskoj mjere osiguranja donosi isti sud pred kojim će se zatim voditi postupak), može temeljiti privremenu presudu na temelju indicija kojom se prihvaća zahtjev (članak 728. stavak 2. LEC-a). Uz pisane dokaze dopuštene su i druge vrste dokaza (svjedoci, vještaci, iskazi stranaka).
3. jamčevina: osim ako je izričito odlučeno drukčije, predlagatelj osiguranja za mjeru mora položiti jamčevinu koja je dostatna za brzu i učinkovitu nadoknadu štete koja donošenjem mjere osiguranja može nastati na imovini protivnika osiguranja. Sud taj iznos mora odrediti uzimajući u obzir sljedeće: (a) prirodu i meritum zahtjeva; (b) svoju ocjenu osnove za podnošenje prijedloga za mjeru osiguranja; i (c) razloge za njegovu primjerenost ili prikladnost s obzirom na izračunatu štetu koja se mjerama može prouzročiti.
4. proporcionalnost: taj uvjet nije izričito utvrđen u LEC-u, ali se općenito smatra dopunom drugim uvjetima jer sud odobrava samo mjere koje su izričito nužne za postizanje svrhe osiguranja postupka privremenom zaštitom. Proporcionalnost proizlazi iz načela vladavine prava i minimalne intervencije u područje slobode pojedinca. U skladu s Ustavom tim je načelima uređen cijeli pravni sustav.
5. akcesornost: mjere osiguranja u skladu su s prirodom glavnog postupka na koji se odnose.
6. promjenjivost: mjere osiguranja mogu se izmijeniti ako se iznesu ili dokažu činjenice ili okolnosti koje se nisu mogle uzeti u obzir u vrijeme kad su odobrene ili u razdoblju predviđenom za podnošenje prigovora protiv njih.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

Donošenjem mjere osiguranja nastoji se riješiti ili obuhvatiti situacija u kojoj, tijekom trenutačnog ili budućeg postupka, protivnik osiguranja može biti obavezan ne poduzeti određene radnje u pogledu svoje imovine ili poduzeti neke druge. Time se pokušava spriječiti protivnika osiguranja da poduzme radnje kojima je cilj spriječiti pristup njegovoj imovini i pravima, prouzročiti ili dopustiti štetu na toj imovini ili staviti određenu imovinu izvan dosega zakona pokretanjem stečaja kako bi se spriječilo izvršenje svake moguće presude.

U španjolskom zakonodavstvu mjere osiguranja mogu donijeti samo sudovi. Ne mogu ih donijeti arbitri ili miritelji; ne postoji specifičan, fiksni broj mjera; po svojoj su prirodi izvršne (mogu se donijeti samo na temelju prijedloga jedne stranke); odnose se na vlasništvo jer utječu na imovinu i prava protivnika osiguranja; svrha im je osigurati izvršivost moguće presude kojom se zahtjev prihvaća; nužne su za donošenje odluke u glavnom postupku.

Mogu se donijeti u pogledu materijalne i nematerijalne imovine. Mjere osiguranja nisu samo imovinske prirode; mogu se donijeti radi ograničenja osobnih prava.

Na temelju njih mogu se donositi nalozi i zabrane tako da mogu sadržavati obvezu ili zabranu određenog postupanja.

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

1. Mjere osiguranja mogu se donijeti u pogledu konkretne i specifične imovine te u pogledu svega što se može odrediti u novčanom smislu, kao što su proizvodi, najamnine i prinosi koji se mogu dobiti od stvari.

Zapljena te imovine može se zatražiti kako bi se steklo pravo na povrat koje proizlazi iz opće obveze prema kojoj se dugovanja ne individualiziraju, nego se zamjenjuju konkretnim novčanim iznosom koji se može odrediti jednostavnim matematičkim operacijama.

Specifične pokretnine predaju se na čuvanje osobi koju odredi sudac.

Postoji i mogućnost zapljene, polaganja i oduzimanja novčanih iznosa. Postoji razlika između zapljene i oduzimanja prihoda koji proizlaze iz nezakonitih djelatnosti te zapljene i oduzimanja prihoda koji proizlaze iz dopuštenih djelatnosti, kao na primjer od intelektualnog vlasništva.

2. Druga skupina mjera koje se mogu donijeti jesu radnje koje sud može odobriti u pogledu zahtjeva navedenog u prijedlogu za osiguranje i koje se ne odnose na specifičnu imovinu.

U skladu s tim postoji mogućnost sudske uprave ili prinudne uprave nad proizvodnom imovinom po nalogu suda kad se zahtijeva presuda kojom se nalaže njezina predaja na temelju prava vlasništva, prava plodouživanja ili drugog prava koje uključuje legitiman interes.

Može se zatražiti i sastavljanje popisa imovine u skladu s uvjetima koje odredi sud.

Predbilješka zahtijeva dopuštena je kad se odnosi na imovinu ili prava koja podliježu upisu u javne registre ili upisima u druge registre u slučajevima u kojima javna priroda registra može biti korisna za postizanje zadovoljavajućeg ishoda.

Konačno, sud može naložiti privremeni prekid djelatnosti, tj. privremeno uzdržavanje od određenog postupanja ili privremenu zabranu kojom se obustavlja ili zaustavlja daljnje pružanje usluga.

3. Posljednja skupina stvari na koje mjere mogu utjecati jesu materijali i objekti obuhvaćeni isključivim režimom (u stvarnosti je riječ o sekvestraciji ili prinudnoj upravi nad imovinom koja se upotrebljava za proizvodnju industrijskog i intelektualnog vlasništva).

Mogu se obustaviti i odluke svih vrsta trgovačkih društava.

4. Konačno, u španjolskom zakonodavstvu postoji mogućnost donošenja niza neodređenih mjera radi zaštite određenih prava utvrđenih zakonom ili mjera koje se smatraju potrebnima za osiguranje učinkovitosti sudske zaštite. Nije određeno na što te mjere mogu utjecati te mogu biti bilo koje vrste ako su nužne.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

1. Privremena ovrha stvari, novca, prihoda i proizvoda koji se mogu količinski odrediti upotrebljava se za osiguranje ravnoteže tako da protivnik osiguranja može podmiriti troškove svakog naloga koji se može izreći, posebno u slučajevima u kojima izvršenje presude ne bi bilo dobrovoljno.
2. Predaja pokretnina na čuvanje može se odobriti samo kad se prijedlog za osiguranje odnosi na predaju specifične stvari koja je u posjedu protivnika osiguranja.
3. Sekvestracijom ili prinudnom upravom posebno se nastoji zaštititi proizvodna imovina kako bi se spriječilo loše upravljanje zbog kojeg bi se prinos proizvodnje mogao umanjiti ili nestati.
4. Stavljanje kapitalnih dobara pod nadzor upravitelja uključuje sudski nadzor, ali se protivniku osiguranje ne oduzima pravo upravljanja; s druge strane, prinudna uprava uključuje dodatni korak u kojem prinudni upravitelj upravlja imovinom umjesto protivnika osiguranja.
5. Prijedlog za sastavljanje popisa imovine može se odobriti u svim vrstama postupaka, bez obzira na njihovu svrhu, uz jedini uvjet da se na temelju popisa imovine mora moći donijeti presuda kojom se zahtjev prihvaća. Sudac mora jasno utvrditi pojedinosti koje popis mora sadržavati te način na koji bi to trebalo ostvariti.
6. Učinci predbilješke zahtijeva odnose se i na postupovni aspekt postupka u kojem su odobreni. Postupkom se nastoji obustaviti zaštita koja se pruža javnom prirodnom registara i sigurnost koja se time daje nositelju imovine ili prava; s druge strane, treće osobe ne mogu tvrditi da nisu upoznate s učinkom koji predbilješka na njih ima. Ta se predbilješka može odobriti u svim vrstama postupaka te se time pruža zaštita u svim javnim registrima, kao što su registri imovine i registri trgovačkih društava.
7. Privremena ograničenja postupanja protivnika osiguranja: propisi kojima se to uređuje sadržani su u posebnim zakonima. Stoga bi ih trebalo donijeti u skladu s odredbama relevantnih zakona. Njima se utječe i na izricanje naloga za privremeni prekid djelatnosti koju obavlja protivnik osiguranja; naloga za privremeno uzdržavanje od određenog postupanja ili privremene zabrane kojom se obustavlja ili zaustavlja daljnje pružanje usluga.
8. Zapljenjena, polaganje i oduzimanje novčanih iznosa: jasno je da je riječ o mjeri osiguranja koja uključuje privremenu ovrhu jer se time osigurava ispunjenje zahtijeva specifične gospodarske prirode. Na temelju te mjere mogu se odobriti zapljena i oduzimanje prihoda koji proizlaze iz nezakonite djelatnosti. Ne mogu se donijeti odvojeno tako da je nužno odobriti i zapljenu i oduzimanje. Ako se namjerava predložiti samo jedna od tih mjera, trebalo bi primijeniti prethodno opisane opće mjere. Ta se mjera može donijeti i radi polaganja ili oduzimanja novčanih iznosa koji se potražuju kao naknada za intelektualno vlasništvo, odnosno prava autora na primitak novčanih iznosa za svoj rad, a koja uključuju razmjerni udio prihoda ostvarenih na temelju različitih vrsta objavljivanja koje su priznate u Zakonu o intelektualnom vlasništvu.
9. Predaja na čuvanje materijala ili objekata obuhvaćenih isključivim režimom: riječ je o mjeri osiguranja koja potječe iz područja zaštite prava na isključivo korištenje koja se nositeljima prava odobravaju na temelju posebnih zakona o industrijskom i

intelektualnom vlasništvu. Riječ je o prinudnoj upravi nad specifičnim objektom na koji se nalog odnosi, objektima ili materijalima koji su potrebni za proizvodnju.

10. Obustava odluka trgovačkih društava: odredbe te mjere ovise o uvjetima potrebnima za predlaganje mjere: 1 % temeljnog kapitala ako je trgovačko društvo izdalo udjele koji su u vrijeme podnošenja zahtjeva uvršteni za trgovanje na službenom sekundarnom tržištu; ili 5 % temeljnog kapitala ako to nije slučaj. Ta se mjera može primijeniti na sve vrste trgovačkih društava.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Mjere osiguranja obično se donose nakon saslušanja protivnika osiguranja. Ako predlagatelj osiguranja zatraži i dostavi dokaze o razlozima za žurnost, sudac može odobriti mjere bez daljnjih formalnosti te u roku od pet (5) dana dostaviti razloge za nesaslušanje protivnika osiguranja. Mjere se nakon odobrenja mjere mogu izmijeniti ako se iznesu ili dokažu činjenice ili okolnosti koje se nisu mogle uzeti u obzir u vrijeme kad su odobrene ili u razdoblju predviđenom za podnošenje prigovora protiv njih.

Ako se u presudi odbije zahtjev predlagatelja osiguranja, sudac mora odmah naložiti ukidanje mjere, osim ako se protiv toga ne podnese prijedlog, uzimajući u obzir okolnosti predmeta te nakon povećanja jamčevine.

Ako je predmet djelomično prihvaćen, nakon saslušanja protivne stranke sudac mora odlučiti hoće li ukinuti ili zadržati mjeru.

Ako se potvrdi odbijanje zahtjeva, sudac će nakon izricanja konačne odluke po službenoj dužnosti ukinuti mjere, a stranka na koju su one utjecale može podnijeti tužbu za naknadu štete (to se primjenjuje i ako predlagatelj osiguranja odustane od tužbe ili se povuče iz postupka).

Drugi slučaj kad se mjere osiguranja mogu izmijeniti odnosi se na situaciju kad se mjera predloži prije podnošenja zahtjeva i odobri bez saslušanja protivnika osiguranja. U tom slučaju, ako predlagatelj osiguranja ne podnese zahtjev unutar zakonskog roka od dvadeset (20) dana i on istekne, mjera se mora odmah ukinuti te se protivniku osiguranja mora nadoknaditi šteta, dok se predlagatelju osiguranja nalaže snošenje nastalih troškova postupka.

Slično tome, mjera se ne može zadržati ako je postupak obustavljen na razdoblje dulje od šest (6) mjeseci zbog razloga koji se može pripisati predlagatelju osiguranja.

Ako se naloži privremeno izvršenje presude, sve odobrene mjere osiguranja koje se odnose na to izvršenje moraju se ukinuti i zamijeniti ovršnim mjerama tako da se promijeni priroda mjera koje su prvotno odobrene kao mjere osiguranja.

Konačno, protivnik osiguranja može od suda zatražiti da mjeru osiguranja zamijeni dostatnim osiguranjem kojim će se jamčiti učinkovito izvršenje presude. Sudac koji je odobrio mjeru nadležan je za tu mjeru te može odrediti osiguranje u novcu ili jamstvu.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

U postupovnim pravilima predviđena je mogućnost podnošenja žalbe višem sudu.

Stoga postoji pravni lijek protiv naloga kojim se odobravaju mjere, iako se žalbom ne odgađa izvršenje mjera. Žalba se može podnijeti i protiv naloga kojim se odbijaju mjere.

Međutim, uz mogućnost žalbe, u svakom slučaju predlagatelj osiguranja može ponoviti svoj prijedlog ako se okolnosti promijene od trenutka podnošenja izvornog prijedloga.

Ne postoji pravo na žalbu protiv naloga kojim se mjere osiguranja odobravaju bez prethodnog saslušanja protivnika osiguranja jer je ispravan postupak u tom slučaju prigovor koji se podnosi sudu koji je donio mjeru osiguranja. Protivnik osiguranja može podnijeti žalbu, koja nema odgodni učinak, protiv naloga kojim se odbija prigovor. Predlagatelj mjere osiguranja ima isto tako pravo podnijeti žalbu ako se u cijelosti ili djelomično prihvati prigovor protivnika osiguranja.

Za razliku od toga, ne postoji pravo na žalbu kad se odobri ili odbije jamčevina.

Izrada i obrazloženje žalbe jednostavno su uređeni općim pravilima (članak 458.). Ako postoji više predlagatelja osiguranja, njihovi se rokovi računaju zasebno.

Kao što je prethodno navedeno, u postupku donošenja mjera osiguranja podnošenje žalbe nema odgodni učinak: sudac će nastaviti izricati sve naloge koje smatra potrebnima za donošenje mjere osiguranja.

Odluke o odbijanju mjera imaju prednost na žalbenom sudu; vijećanje, glasovanje i donošenje presude moraju se provesti u najkraćem mogućem roku.

TROŠKOVI MJERE OSIGURANJA

Pitanje troškova uređeno je pravilom prema kojem uspješna stranka u postupku ima pravo na nadoknadu troškova koje pokriva stranka čiji se zahtjev (zadržavanje ili ukidanje mjera) navodi u odluci.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 18/12/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Francuska

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

- Suci postupka privremene pravne zaštite uvijek mogu po hitnom postupku donijeti privremene mjere (hitni postupak, plaćanje pologa, deložacija, zabrana činjenja određene radnje uz mogućnost izricanja kazne, osiguravanje dokaza).

Ne postoji popis mogućih privremenih mjera; moguće je ishoditi sve hitne mjere koje nisu predmet ozbiljnog osporavanja ili su opravdane postojanjem spora (plaćanje pologa, deložacija stanara bez isprave o posjedu, stručno mišljenje ili utvrđivanje štete itd.). Osim toga, sudac postupka privremene pravne zaštite može po hitnom postupku donijeti sve mjere potrebne za sprječavanje neposredne štete (među ostalim konsolidacijski rad) ili za prekid očito nezakonitog postupanja.

- Postoji poseban sustav zaštitnih mjera (blokade ili sudska osiguranja), koje predstavljaju mjere koje vjerovniku omogućuju da, najčešće uz odobrenje suca, dužniku onemogući raspolaganje dijelom imovine ili cjelokupnom imovinom ili da na tu imovinu upiše posebno založno pravo kako bi osigurao plaćanje duga koji još nije potvrđen presudom, ali čija je naplata ugrožena.

Zaštitne mjere mogu biti:

- blokade, kojima se omogućuje blokiranje materijalnih prava (namještaj, vozilo itd.), nematerijalnih prava (novčani iznos, prava partnera, vrijednosni papiri itd.) ili potraživanja (bankovni računi, najamnina itd.);
- sudska osiguranja nekretnina, *goodwill*, dijelova povezanih subjekata ili vrijednosnih papira (privremeni upis hipoteke, zalog nad dionicama ili vrijednosnim papirima).

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

- Privremene mjere: sudac postupka privremene pravne zaštite mora primiti poziv (sudski poziv koji upućuje sudski ovršitelj). Radi se o hitnom akuzatornom postupku.
- Zaštitne mjere: u načelu je potrebno prethodno odobrenje suca. Međutim, vjerovnik je oslobođen obveze ishođenja odobrenja ako posjeduje nalog za izvršenje ili sudsku odluku koja još nije izvršiva. Isto vrijedi u slučaju neplaćanja obveze prihvaćenom mjenicom, zadužnicom, čekom ili neplaćene najamnine za najam nekretnine (ako je ugovor sastavljen u pisanom obliku).

Kod zaštitnih mjera određivanje nadležnog suda ovisi o naravi zahtjeva. Opću nadležnost ima predsjednik regionalnog suda. Međutim, predsjednik trgovačkog suda, radnog suda (*conseil des prud'hommes*) i suda za poljoprivredno zemljište (*tribunal paritaire des baux ruraux*) jednako tako mogu odlučivati u postupku privremene pravne zaštite u okvirima svoje nadležnosti.

U pogledu zaštitnih mjera nadležni sudac jest ovršni sudac, koji je sudac regionalnog suda. Nadležni sudac jest sudac mjesta u kojem dužnik ima prebivalište.

Pred ovršnim sucem ili sucem postupka privremene pravne zaštite stranke se brane same. Međutim, mogu zatražiti pomoć ili zastupanje odvjetnika.

Blokade provodi sudski ovršitelj. Za upis sudskih osiguranja nije predviđena ista obveza. Međutim, uzimajući u obzir pravnu složenost upisa osiguranja, vjerovnici uvijek imaju pomoć pravnog stručnjaka.

Troškove zaštitnih mjera uvijek snosi dužnik, čak i ako se od vjerovnika zatraži da to učini unaprijed. Troškovi ovrhe podliježu cjeniku kojim je utvrđena naknada za sudske ovršitelje za svaki čin ovrhe i svaku zaštitnu mjeru.

U skladu s Uredbom br. 96-1080 od 12. prosinca 1996. utvrđena naknada za sudske ovršitelje obuhvaća paušalni iznos koji je, zajednički ili za svaki pojedini slučaj, izražen u fiksnim ili razmjernim troškovima, kojima mogu biti pridani troškovi pokretanja postupka.

U pogledu zaštitnih mjera razmjerni troškovi naplate, koji se računaju na temelju naplaćenih iznosa, naplativi su samo ako sudski ovršitelji dobiju punomoć za naplatu dugovanih iznosa. Osim toga, nazivljem priloženim prethodno navedenoj uredbi isključena je mogućnost dodatne dogovorene naknade, uz iznimku zaštitnih mjera koje se odnose na prava partnera i vrijednosne papire.

2.2 Glavni uvjeti

Sud ne donosi mjeru, već je odobrava. Mjeru donosi sudski ovršitelj na zahtjev korisnika odobrenja.

Ako je potrebno prethodno odobrenje suca, za dug mora postojati „dokaz *prima facie*”.

Za zaštitne mjere ne postoji izričiti uvjet hitnosti.

Vjerovnik mora dokazati da postoje „okolnosti koje mogu ugroziti naplatu” duga (na primjer, zla vjera dužnika, koji skriva svoju imovinu, postojanje brojnih vjerovnika itd.).

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijeđati takvim mjerama?

Sva dužnikova imovina za koju nije propisano zakonom da je „neovršiva” (na primjer, imovina potrebna za život ili obavljanje dužnikova posla) može biti predmet zaštitne mjere. Isto vrijedi i za dugove; plaće nikada ne mogu biti predmet zaštitnih mjera (iako mogu biti blokirane na temelju sudske odluke ili druge izvršive odluke, u skladu s postupkom ovrhe zarade).

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Blokirana je imovina nedostupna. Dužnik zadržava posjed nad tom imovinom, koja ostaje njegova odgovornost, ali ne može raspolagati njome. Ako raspolaže blokiranom imovinom, dužnik čini kazneno djelo za koje se mogu izreći novčana kazna i kazna zatvora.

Blokirani novčani iznosi drže se na računu.

Dužnik može prodati imovinu na koju je upisano sudsko osiguranje, ali vjerovnik ima pravo slijeđenja i pravo prvenstva na prodajnu cijenu te imovine.

Blokirana imovina odgovornost je dužnika, koji je njezin „čuvar”; nije moguće pozvati se na učinak blokade u odnosu prema trećim osobama. S druge strane, na sudska osiguranja, koja su predmet mjera objave (komercijalne ili iz zemljišnih knjiga), može se pozivati u odnosu na sve osobe

Banka (te, općenito govoreći, sve treće strane) koja primi zahtjev za donošenje zaštitne mjere za klijenta ima obvezu bez odgađanja obavijestiti sudskog ovršitelja o svim obvezama u pogledu dužnika (odnosno o svim računima otvorenima na ime dužnika te iznosima na tim računima). Ako banka bez opravdanog razloga odbije dostaviti te informacije, može joj se naložiti plaćanje duga umjesto dužnika.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Zaštitna mjera mora biti donesena u roku od tri mjeseca od donošenja odluke kojom ju je sudac odobrio. U protivnom je odobrenje ništavno.

Ako vjerovnik još nije pokrenuo postupak za povrat duga, to mora učiniti tijekom mjeseca u kojem je donesena mjera. U protivnom je mjera ništavna.

Dužnik mora biti obaviješten o zaštitnoj mjeri najkasnije za osam dana. Dužnik može pred sucem u okviru ovršnog postupka osporiti mjeru ili njegovo odobrenje. Sudac jednako tako može unaprijed predvidjeti datum rasprave na koju će stranke biti pozvane kako bi raspravljale o mjeri. Osporavanje dužnika u načelu je prihvatljivo ako zaštitna mjera nije pretvorena u ovršni postupak nakon što je vjerovnik ishodio sudsku odluku koja se odnosi na njegov dug.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Dužnik može osporiti rješenje istodobno kao i samu mjeru.

Protiv rješenja suca u okviru ovršnog postupka nadležnog za davanje odobrenja za zaštitne mjere jednako se tako može podnijeti žalba. Na njegove se odluke može podnijeti žalba pred prizivnim sudom.

Ako dužnik sazna za odobrenje mjere istodobno kao i za samu mjeru, na osporavanje rješenja primjenjuju se ista pravila kao i na osporavanje mjere: dopušteno je ako zaštitna mjera nije pretvorena u ovršnu mjeru.

Žalba ne obustavlja učinak zaštitne mjere, koja počinje stvarati učinke ako sudac nije naredio njezino ukidanje ili ako nije utvrdio njezinu ništavnost.

Druge poveznice

[Stranica Legifrance](#)

[Stranica Ministarstva pravosuđa](#)

[Stranica Nacionalne komore sudskih ovršitelja](#)

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 04/01/2018

Privremene mjere i mjere osiguranja - Hrvatska

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podliijegati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

Ovršnim zakonom („Narodne novine“, broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17 dalje u tekstu: OZ) u dijelu trećem pod nazivom: Osiguranje, propisane su slijedeće mjere osiguranja:

- osiguranje prisilnim zasnivanjem založnoga prava na nekretnini - glava dvadesetosma,
- sudsko i javnobilježničko založnopravno osiguranje na temelju sporazuma stranaka - glava dvadesetdeveta,
- sudsko i javnobilježničko osiguranje prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava - glava trideseta,
- osiguranje prethodnom ovrhom - glava tridesetprva,
- osiguranje prethodnim mjerama - glava tridesetdruga,
- privremene mjere - glava tridesettreća.

Općim odredbama OZ-a propisano je da se kao sredstva osiguranja mogu odrediti samo sredstva predviđena tim ili drugim zakonom. Osiguranje nije dopušteno na stvarima i pravima koji po OZ-u ne mogu biti predmet ovrhe, osim ako tim zakonom nije drukčije određeno.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Kao (dugoročna) mjera u smislu prisilnog osiguranja tražbina OZ-om je omogućeno osiguranje uspostavom založnog prava na nekretninama i pokretninama (npr. novčanoj tražbini, dijelu primanja - plaći, mirovini i dr., računu kod banke, dionicama i vrijednosnicama) te osiguranje prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava. Osiguranje uspostavom založnog prava moguće je dobrovoljno ili prisilno, dok je osiguranje prijenosom prava vlasništva na stvari i prijenosom prava moguće samo dobrovoljno, oboje u postupku pred sudom ili javnim bilježnikom.

Ostali načini osiguranja regulirani OZ-om su osiguranje prethodnom ovrhom, prethodnim mjerama te privremene mjere. Te mjere osiguranja može odrediti samo sud prisilno na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti.

Općinski sudovi nadležni su određivati i provoditi osiguranje, osim ako zakonom to nije povjereno kojem drugom sudu, dok su trgovački sudovi nadležni određivati i provoditi osiguranje u predmetima u kojima su nadležni određivati ovrhu.

Za određivanje i provedbu osiguranja po službenoj dužnosti nadležan je sud koji je nadležan po prijedlogu predlagatelja osiguranja, osim ako zakonom nije drukčije određeno.

Za odlučivanje o prijedlogu, kao i za provedbu rješenja o osiguranju novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnoga prava na nekretnini nadležan je sud koji vodi zemljišnu knjigu u kojoj treba provesti upis na temelju ovršne isprave kojom je utvrđena novčana tražbina. Svrha određivanja te mjere je osiguranje novčane tražbine zasnivanjem založnoga prava na nekretnini uknjižbom. Uknjižba založnoga prava ima takav učinak da se ovrha na toj nekretnini može provesti i protiv osobe koja je tu nekretninu kasnije stekla.

Sudsko osiguranje novčane tražbine zasnivanjem založnoga prava na temelju sporazuma stranaka može odrediti sud na suglasno traženje predlagatelja i protivnika osiguranja na određenim predmetima osiguranja radi osiguranja novčane tražbine. Mjesno nadležan sud za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine predlagatelja osiguranja zasnivanjem založnoga prava na stvarima i pravima protivnika osiguranja te za provedbu osiguranja, određuje se odgovarajućom primjenom pravila OZ-a o mjesnoj nadležnosti suda u ovršnim postupcima radi naplate novčane tražbine na pojedinim vrstama predmeta ovrhe. Sudskim zapisnikom se utvrđuje sporazum stranaka o postojanju tražbine i vrijeme njezina dospijeća te suglasnost stranaka da se ta tražbina osigura zasnivanjem založnoga prava. Potpisani sporazum ima snagu sudske nagodbe.

Javnobilježničko osiguranje novčane tražbine zasnivanjem založnoga prava na temelju sporazuma stranaka moguće je na temelju sporazuma vjerovnika i dužnika koji je sklopljen u obliku javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave, koji sadrže i izjavu dužnika da se na nekom njegovom predmetu može zasnovati založno pravo.

Sudsko osiguranje prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava moguće je na temelju sporazuma stranaka na način da se na sudski zapisnik unese sporazum o tome da se radi osiguranja određene novčane tražbine predlagatelja osiguranja prenese na predlagatelja osiguranja vlasništvo na nekoj stvari protivnika osiguranja ili da se u tu svrhu na predlagatelja osiguranja prenese neko njegovo pravo. Osigurati se može i buduća tražbina. Sporazum ima učinak sudske nagodbe. Mjesno nadležan sud za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava određuje se odgovarajućom primjenom OZ-a o mjesnoj nadležnosti suda u ovršnim postupcima radi ostvarenja novčane tražbine na pojedinim vrstama predmeta ovrhe.

Javnobilježničko osiguranje prijenosom vlasništva na stvari, prijenosom prava, odnosno prijenosom dionice, udjela ili poslovnog udjela u trgovačkom društvu moguće je na temelju sporazuma vjerovnika i dužnika koji je sklopljen u obliku javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave. Koji je javni bilježnik ovlašten za poduzimanje pojedinih radnji osiguranja, određuje se prema pravilima o službenom sjedištu i području javnih bilježnika.

Za odlučivanje o prijedlogu za prethodnu ovrhu i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud koji bi bio nadležan za ovrhu na temelju ovršne isprave. Osiguranje prethodnom ovrhom određuje i provodi sud na način da na temelju presude donesene u parničnom postupku određuje prethodnu ovrhu radi osiguranja nenovčane ovrhe koja se ne može osigurati predbilježbom u javnoj knjizi ako ovrhovoditelj učini vjerojatnom opasnost da bi se zbog odgode ovrhe dok presuda ne postane ovršna ovrha onemogućila ili znatno otežala te ako da osiguranje za štetu koju bi ovršenik mogao pretrpjeti zbog takve ovrhe.

Za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje prethodnom mjerom i za provedbu takve mjere mjesno je nadležan sud koji bi bio nadležan za ovrhu na temelju ovršne isprave na temelju koje je osiguranje predloženo. Preduvjet za određivanje prethodne mjere je da je predlagatelj osiguranja učinio vjerojatnim opasnost da bi se bez toga osiguranja onemogućilo ili znatno otežalo ostvarenje tražbine. U određenim slučajevima sud može određivanje prethodne mjere uvjetovati davanjem osiguranja za štetu koju bi protivnik osiguranja mogao pretrpjeti njezinim određivanjem. U obrazloženom rješenju kojim se određuje prethodna mjera moraju, uz ostalo, biti naznačeni iznos tražbine koja se osigurava, s kamatama i troškovima, mjera osiguranja i vrijeme za koje se ona određuje (najduže za vrijeme do proteka pedeset dana nakon nastupanja uvjeta za ovrhu).

Prije pokretanja parničnoga ili kojega drugoga sudskog postupka o tražbini koja se osigurava, za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje privremenom mjerom mjesno je nadležan sud koji bi bio nadležan za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu. Za provedbu privremene mjere mjesno je nadležan sud koji bi bio mjesno nadležan za provedbu ovrhe. Nakon pokretanja postupka, za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje privremenom mjerom nadležan je sud pred kojim je postupak pokrenut. Ako to okolnosti pojedinoga slučaja opravdavaju, i u tomu se slučaju prijedlog može podnijeti sudu koji bi bio mjesno nadležan za provedbu ovrhe. Sud koji bi bio nadležan za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na temelju ovršne isprave donesene u upravnom postupku nadležan je i za odlučivanje o prijedlogu za određivanje privremene mjere nakon završetka toga postupka. Privremene mjere određuje sud na temelju prijedloga koji je sudu podnesen prije pokretanja i tijekom sudskoga ili upravnoga postupka te nakon završetka tih postupaka, sve dok ovrha ne bude provedena. Rješenje suda o određivanju privremene mjere ima učinak rješenja o ovrsi. Vrste privremenih mjera ovise o činjenici da li se privremenom mjerom osigurava novčana ili nenovčana tražbina. Sud može, s obzirom na okolnosti slučaja, odrediti i više privremenih mjera, ako je to potrebno.

Opterećenja, prava ili zabrane na pokretninama, dionicama, udjelima i poslovnim udjelima upisuju se na temelju sudske odluke, odnosno javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave u Upisnik sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika (Upisnik založnih prava) koji se vodi pri Financijskoj agenciji te je jedinstvena baza podataka o upisanim opterećenjima, pravima ili zabranama, dok se upis založnog prava ili promjena prava vlasništva na nekretninama evidentiraju uknjižbom u zemljišnim knjigama.

2.2 Glavni uvjeti

Prilikom određivanja osiguranja prisilnim zasnivanjem založnoga prava na nekretnini, sud odlučuje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine na temelju ovršne isprave kojom je ta novčana tražbina utvrđena. Posebnih uvjeta za određivanje osiguranja nema te će sud po prijedlogu odrediti osiguranje i na nekretnini upisanoj u zemljišnoj knjizi uknjižiti založno pravo predlagatelja osiguranja uz naznaku ovršivosti tražbine. Ako protivnik osiguranja nije upisan u zemljišnoj knjizi kao vlasnik nekretnine, predlagatelj osiguranja je dužan uz prijedlog dostaviti ispravu podobnu za upis prava vlasništva protivnika osiguranja.

Radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja stjecanjem založnoga prava na određenim predmetima osiguranja, predlagatelj osiguranja i protivnik osiguranja mogu suglasno tražiti od suda da odredi i provede u korist predlagatelja osiguranja npr. uknjižbu založnoga prava na nekretnini, pokretninama, novčanoj tražbini i drugim stvarima i pravima protivnika osiguranja ili

takav sporazum mogu sklopiti u obliku javnobilježničkoga akta ili solemnizirane privatne isprave, koji sadrže i izjavu dužnika da je suglasan da se, radi osiguranja određene novčane tražbine vjerovnika, na nekom njegovu predmetu može zasnovati založno pravo. Potpisani sudski zapisnik, odnosno javnobilježnički akt ili solemnizirana privatna isprava imaju snagu sudske nagodbe i prema osobi koja se suglasila da se na njezinoj stvari ili pravu zasnuje založno pravo te se na temelju tih isprava može radi naplate osigurane tražbine neposredno predložiti ovrhu protiv treće osobe na predmetu na kojemu je radi osiguranja njegove tražbine zasnovano založno pravo.

Stranke mogu također suglasno tražiti od suda da na ročištu u zapisnik unese njihov sporazum o tome da se radi osiguranja određene novčane tražbine predlagatelja osiguranja prenese na predlagatelja osiguranja vlasništvo na nekoj stvari protivnika osiguranja, ili da se u tu svrhu na predlagatelja osiguranja prenese neko njegovo pravo. Osigurati se može i buduća tražbina. Takav sporazum može se sklopiti i u obliku javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave. U sporazum treba unijeti odredbu o tome kad će osigurana tražbina dospjeti, odnosno kako će se njezino dospijeće odrediti. Protivnik osiguranja može biti i osoba prema kojoj predlagatelj osiguranja nema tražbine koja se osigurava, odnosno neka treća osoba koja se suglasi s takvim načinom osiguranja tražbine. Sporazum se može odnositi i na osiguranje nenovčane tražbine, ali u tom slučaju u sporazumu mora biti određena novčana protuvrijednost te tražbine. Tražbina treba biti određena ili određiva. U sporazum se može unijeti i izjava protivnika osiguranja da je suglasan da predlagatelj osiguranja može neposredno na temelju toga zapisnika protiv njega zatražiti ovrhu radi predaje predmeta osiguranja u posjed nakon dospijeća osigurane tražbine. Zapisnik koji sadrži takvu izjavu je ovršna isprava. Ako se sporazumom prenosi vlasništvo na nekretnini upisanoj u zemljišnoj knjizi, sporazum treba sadržavati i izjavu protivnika osiguranja o tome da je suglasan da se neposredno na temelju sporazuma može u zemljišnoj knjizi obaviti taj prijenos te uknjižbom predlagatelj osiguranja postaje vlasnikom nekretnine uz zabilježbu da je prijenos obavljen radi osiguranja određene tražbine predlagatelja osiguranja. Ako nije što drukčije određeno, protivnik osiguranja ovlašten je i dalje koristiti stvar čije je vlasništvo preneseno na predlagatelja osiguranja, odnosno vršiti pravo koje je preneseno na predlagatelja osiguranja, dok je predlagatelj osiguranja ovlašten otuđiti na njega prenesenu stvar ili pravo nakon dospelosti svoje tražbine ili opteretiti nekretninu hipotekom.

Osiguranje prethodnom mjerom može se odrediti radi osiguranja novčane tražbine na temelju odluke suda ili upravnog tijela koja nije postala ovršna, nagodbe zaključene pred sudom ili upravnim tijelom, ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela, javnobilježničke odluke ili javnobilježničke isprave, ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela. Sud će na temelju tih isprava odrediti prethodnu mjeru ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnom opasnost da bi se bez toga osiguranja onemogućilo ili znatno otežalo ostvarenje tražbine. Smatrat će se da opasnost postoji ako je određivanje prethodne mjere predloženo na temelju platnog naloga, odnosno rješenja o ovrši na temelju vjerodostojne isprave koji su izdani na temelju javne ili javnoovjerljive isprave, mjenice i čeka, protiv kojih je pravodobno podnesen prigovor, presude donesene u kaznenom postupku o imovinskopravnom zahtjevu protiv koje je dopušteno ponavljanje kaznenoga postupka, odluke koja se mora ovršiti u inozemstvu, presude na temelju priznanja protiv koje je izjavljena žalba, nagodbe zaključene pred sudom ili upravnim tijelom, ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela, koja se pobija na način predviđen zakonom, javnobilježničke odluke ili javnobilježničke isprave, ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela, koja se pobija na način predviđen zakonom. Sud će odbiti prijedlog za osiguranje prethodnom mjerom, odnosno ukinuti određenu prethodnu mjeru i obustaviti postupak ako protivnik osiguranja učini vjerojatnim da opasnost ne postoji ili da je prestala.

Osiguranje privremenom mjerom može se predložiti prije pokretanja i tijekom sudskoga ili upravnoga postupka te nakon završetka tih postupaka, sve dok ovrha ne bude provedena. U prijedlogu za određivanje privremene mjere predlagatelj osiguranja mora istaknuti zahtjev u kojemu će točno označiti tražbinu čije osiguranje traži, odrediti kakvu mjeru traži i vrijeme njezina trajanja te, kada je to potrebno, sredstva osiguranja kojima će se privremena mjera prisilno ostvariti, kao i predmet osiguranja. U prijedlogu se moraju navesti činjenice na kojima se temelji zahtjev za određivanje privremene mjere te predložiti dokazi kojima se ti navodi potkrepljuju. Predlagatelj osiguranja dužan je te dokaze, po mogućnosti, priložiti uz prijedlog. Privremena mjera može se odrediti i radi osiguranja nedospjelih i uvjetnih tražbina, a nije dopuštena ako postoje uvjeti za određivanje prethodne mjere kojom se može postići ista svrha osiguranja. Privremena mjera radi osiguranja novčane tražbine može se odrediti ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnim postojanje tražbine i opasnost da će bez takve mjere protivnik osiguranja spriječiti ili znatno otežati naplatu tražbine time što će svoju imovinu otuđiti, prikriti ili na drugi način njome raspolagati. Predlagatelj osiguranja ne mora dokazivati opasnost ako učini vjerojatnim da bi predloženom mjerom protivnik osiguranja pretrpio samo neznatnu štetu, a smatra se da opasnost postoji ako bi se tražbina imala ostvariti u inozemstvu. Radi osiguranja nenovčane tražbine može se odrediti privremena mjera ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnim postojanje svoje tražbine i ako učini vjerojatnom i opasnost da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine, osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari, ili ako učini vjerojatnim da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijete. Također predlagatelj osiguranja ne mora dokazivati opasnost ako učini vjerojatnim da bi predloženom mjerom protivnik osiguranja pretrpio samo neznatnu štetu, a smatra se da opasnost postoji ako bi se tražbina imala ostvariti u inozemstvu. Sud može na prijedlog predlagatelja osiguranja odrediti privremenu mjeru i kad nije učinio vjerojatnim postojanje tražbine i opasnost ako prethodno, u roku koji mu je sud odredio, da osiguranje za štetu koja bi protivniku osiguranja mogla nastati određivanjem i provedbom

privremene mjere. Ako predlagatelj osiguranja ne da osiguranje u određenom roku, sud će odbiti prijedlog za osiguranje. Sud može, s obzirom na okolnosti slučaja, odrediti i više privremenih mjera, ako je to potrebno, a ako je u pojedinom slučaju moguće odrediti više privremenih mjera, sud će odrediti onu koja je najprikladnija da bi se ostvarila svrha osiguranja (ako su sve jednako prikladne, sud će odrediti onu koja je najmanje tegobna za protivnika osiguranja).

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Predmet mjera osiguranja i privremenih mjera može biti bilo koja stvar ili pravo u vlasništvu dužnika npr. nekretnine, pokretne, novčana tražbina s naslova plaće, mirovina, invalidnina, gotovinski depoziti na bankovnim računima ili štednoj knjižici i druga vlasnička prava ako se ne radi o predmetima koji su zakonom izuzeti od ovrhe, odnosno ako ograničeno pravo na ovrhu na predmetima nije zakonski ograničeno (npr. predmeti koji nisu u prometu, poljoprivredno zemljište i gospodarske zgrade poljodjelca u opsegu potrebnom za njegovo uzdržavanje i uzdržavanje članova njegove uže obitelji te drugih osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati, itd.).

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Osiguranje zasnivanjem založnoga prava na nekretnini (prisilno ili dobrovoljno, sudskim putem ili javnobilježničko), zasniva se uknjižbom založnog prava u zemljišnoj knjizi u kojoj je upisana nekretnina.

Sudskim i javnobilježničkim osiguranjem prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava, predlagatelj osiguranja postaje vlasnikom stvari ili prava uknjižbom u zakonom propisane javne knjige, odnosno upisnike. Radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja stjecanjem založnoga prava na određenim predmetima osiguranja, predlagatelj osiguranja i protivnik osiguranja mogu suglasno tražiti od suda da odredi i provede u korist predlagatelja osiguranja:

1. uknjižbu založnoga prava na nekretnini protivnika osiguranja,
2. polaganje kod zemljišnoknjižnog suda sporazuma stranaka o zasnivanju založnog prava na nekretninama koje nisu upisane u zemljišne knjige
3. upis založnog prava na pokretnim stvarima protivnika osiguranja,
4. upis založnog prava na novčanoj tražbini protivnika osiguranja,
5. upis založnog prava na dijelu primanja protivnika osiguranja po osnovi ugovora o radu ili službi,
6. upis založnog prava na dijelu mirovine, invalidnine ili naknade izgubljene zarade,
7. upis založnog prava na tražbini koju protivnik osiguranja ima na računu kod banke ili na štednoj knjižici,
8. upis založnog prava na tražbini da se predaju ili isporuče pokretne stvari ili da se preda nekretnina,
9. upis založnog prava na drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima,
10. upis založnog prava na ispravama o dionici i drugim vrijednosnim papirima te njihovo povjeravanje na čuvanje,
11. upis založnog prava na dionicama za koje nije izdana isprava o dionici te udjela, odnosno poslovnih udjela u trgovačkim društvima,
12. upis založnog prava na vrijednosnicama koje se vode kod Depozitarnog društva.

Osiguranje prethodnom ovrhom - radi osiguranja nenovčane ovrhe koja se ne može osigurati predbilježbom u javnoj knjizi sud može na temelju presude donesene u parničnom postupku odrediti prethodnu ovrhu.

Osiguranje prethodnim mjerama - kao prethodne mjere sud može odrediti:

1. predbilježbu založnoga prava na nekretnini protivnika osiguranja ili na pravu uknjiženom na nekretnini,
2. polaganje kod zemljišnoknjižnog suda sporazuma stranaka o zasnivanju založnog prava na nekretninama koje nisu upisane u zemljišne knjige
3. upis založnog prava na pokretnim stvarima protivnika osiguranja,
4. upis založnog prava na novčanoj tražbini protivnika osiguranja,
5. upis založnog prava na dijelu primanja protivnika osiguranja po osnovi ugovora o radu ili službi,

6. upis založnog prava na dijelu mirovine, invalidnine ili naknade izgubljene zarade,
7. upis založnog prava na tražbini koju protivnik osiguranja ima na računu kod banke ili na štednoj knjižici,
8. upis založnog prava na tražbini da se predaju ili isporuče pokretne stvari ili da se preda nekretnina,
9. upis založnog prava na drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima,
10. upis založnog prava na ispravama o dionici i drugim vrijednosnim papirima te njihovo povjeravanje na čuvanje,
11. upis založnog prava na dionicama za koje nije izdana isprava o dionici te udjela, odnosno poslovnih udjela u trgovačkim društvima,
12. upis založnog prava na vrijednosnicama koje se vode kod Depozitarnog društva.
13. zabranu banci da protivniku osiguranja ili trećoj osobi, po nalogu protivnika osiguranja, isplati s njegova računa novčani iznos za koji je određena prethodna mjera.

Provedbom prethodne mjere predlagatelj osiguranja stječe založno pravo na predmetu osiguranja. Iznos novčanih sredstava protivnika osiguranja kod banke, za koji je određena zabrana isplate, ne može se prenijeti s toga računa dok zabrana traje, osim radi namirenja osigurane tražbine.

Privremene mjere

- radi osiguranja novčane tražbine može se odrediti svaka mjera kojom se postiže svrha takva osiguranja, a osobito:

1. zabrana protivniku osiguranja da otuđi ili optereti pokretnine, oduzimanje tih stvari i njihovo povjeravanje na čuvanje predlagatelju osiguranja ili trećoj osobi,
2. oduzimanje i polaganje gotovoga novca, vrijednosnih papira i sl. u sud, odnosno kod javnoga bilježnika,
3. zabrana protivniku osiguranja otuđenja ili opterećenja svoje nekretnine ili stvarnih prava koja su na nekretnini uknjižena u njegovu korist, uz zabilježbu te zabrane u zemljišnu knjigu,
4. zabrana dužniku protivnika osiguranja da dobrovoljno ispuni svoju obvezu protivniku osiguranja te zabrana protivniku osiguranja da primi ispunjenje te obveze, odnosno da raspolaže svojim tražbinama,
5. nalog banci da protivniku osiguranja ili trećoj osobi, na temelju naloga protivnika osiguranja, uskrati s dužnikova računa isplatu novčanoga iznosa za koji je određena privremena mjera.

- radi osiguranja nenovčanih tražbina može se odrediti svaka mjera kojom se postiže svrha takva osiguranja, a osobito:

1. zabrana otuđenja i opterećenja pokretnina na koje je upravljena tražbina, njihovo oduzimanje i povjeravanje na čuvanje predlagatelju osiguranja ili trećoj osobi,
2. zabrana otuđenja i opterećenja dionica, udjela ili poslovnoga udjela na koje je upravljena tražbina, uz zabilježbu zabrane u knjigu dionica, udjela ili poslovnih udjela; a po potrebi i u sudskom upisniku; zabrana korištenja ili raspolaganja pravima po osnovi takvih dionica, udjela ili poslovnih udjela; povjeravanje dionica, udjela ili poslovnih udjela na upravu trećoj osobi; postavljanje privremene uprave društvu,
3. zabrana otuđenja i opterećenja drugih prava na koja je upravljena tražbina, uz povjeravanje uprave tim pravima trećoj osobi,
4. zabrana otuđenja i opterećenja nekretnine na koju je upravljena tražbina ili stvarnih prava upisanih na nekretnini na koja je upravljena tražbina, uz zabilježbu zabrane u zemljišnu knjigu; oduzimanje nekretnine i njezino povjeravanje na čuvanje i upravu predlagatelju osiguranja ili trećoj osobi,
5. zabrana dužniku protivnika osiguranja da protivniku osiguranja preda stvari, prenese koje pravo ili obavi koju drugu nenovčanu činidbu na koju je upravljena tražbina,
6. zabrana protivniku osiguranja da poduzima radnje koje mogu nanijeti štetu predlagatelju osiguranja te zabrana da se provedu promjene na stvarima na koje je upravljena tražbina,
7. nalog protivniku osiguranja da obavi određene radnje potrebne da bi se sačuvale pokretnine ili nekretnina ili da bi se održalo postojeće stanje stvari,
8. ovlaštenje predlagatelju osiguranja da zadrži stvari protivnika osiguranja koje se kod njega nalaze i na koje se tražbina odnosi, sve dok se parnica pravomoćno ne završi,

9. ovlaštenje predlagatelju osiguranja da sam ili preko treće osobe obavi određene radnje ili nabavi određene stvari, osobito radi uspostave prijašnjega stanja,

10. privremeno vraćanje zaposlenika na rad; plaćanje naknade za vrijeme radnoga spora, ako je to nužno za njegovo uzdržavanje i uzdržavanje osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Sudsko i javnobilježničko osiguranje zasnivanjem založnog prava, odnosno prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava u pravilu traje do pravomoćnog okončanja postupka.

U rješenju kojim se određuje prethodna mjera moraju, uz ostalo, biti naznačeni iznos tražbine koja se osigurava, s kamatama i troškovima, mjera osiguranja i vrijeme za koje se ona određuje. Vrijeme za koje se prethodna mjera određuje može trajati najduže do protoka petnaest dana nakon nastupanja uvjeta za ovrhu. Ako to vrijeme protekne prije nego što odluka na osnovi koje je određena prethodna mjera postane ovršna, sud će, na prijedlog predlagatelja osiguranja podnesenoga sudu prije isteka vremena za koje je mjera određena, produžiti to vrijeme uz uvjet da se nisu promijenile okolnosti pod kojima je mjera određena.

U rješenju kojim se određuje privremena mjera odredit će se i trajanje te mjere, a ako je mjera određena prije podnošenja tužbe ili pokretanja kojega drugoga postupka – i rok u kojemu predlagatelj osiguranja mora podnijeti tužbu, odnosno prijedlog za pokretanje drugoga postupka, radi opravdanja mjere. Sud će, na prijedlog predlagatelja osiguranja, produžiti trajanje privremene mjere, uz uvjet da se nisu promijenile okolnosti pod kojima je ta mjera određena.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Protiv rješenja suda donesenoga u prvom stupnju može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dostave prvostupanjskoga rješenja, ako OZ-om nije drukčije određeno. Žalba u pravilu ne odgađa provedbu rješenja. O žalbi odlučuje drugostupanjski sud.

Žalba protiv rješenja o prijedlogu za izdavanje privremene mjere neće se slati protivnoj stranci na odgovor, a drugostupanjski sud dužan je donijeti i otpremiti rješenje o žalbi u roku od trideset dana od dana kad je primi.

Protiv javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave nije moguće podnijeti pravni lijek, već dužnik svoje prigovore protiv javnobilježničkoga osiguranja može ostvarivati u posebnoj parnici u kojoj će pobijati sklopljene sporazume. Treći mogu svoje prigovore protiv javnobilježničkoga osiguranja ostvarivati u postupku pred sudom po pravilima koja važe za isticanje tih prigovora protiv sudskoga osiguranja.

U postupku osiguranja revizija se može izjaviti samo ako odluka donesena u drugom stupnju ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, u skladu s pravilima parničnog postupka. Ponavljanje postupka nije dopušteno, a povrat u prijašnje stanje dopušten je samo zbog propuštanja roka za žalbu i prigovor.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 23/08/2018

Privremene mjere i mjere osiguranja - Italija



Izvorna jezična inačica ove stranice [it](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.
Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)

- 3 Predmet i priroda takvih mjera?
 - 3.1 Koja vrsta imovine može podlijevati takvim mjerama?
 - 3.2 Koji su učinci takvih mjera?
 - 3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?
 - 4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?
-



1 Koje vrste mjera postoje?

Privremene mjere obuhvaćaju dvije glavne podgrupe: zaštitne mjere (*misura conservativa*), koje uključuju ovrhu imovine i prethodne mjere (*misura anticipatorie*), koje su česte u obiteljskom pravu. Postoje i hitne mjere (*provvedimenti d'urgenza*, odjeljak 700. Zakona o parničnom postupku), čiji sadržaj utvrđuje sud za svaki pojedini predmet ovisno o potrebi koju je potrebno zadovoljiti.

Privremene i zaštitne mjere imaju sljedeće ključne značajke: donose se u jednostavnom, brzom postupku, u pravilu su privremene i obično ovise o glavnom postupku. Međutim, ta ovisnost o glavnom sporu nije apsolutno obilježje. Od 2005. u nekim posebnim slučajevima privremene mjere ne moraju biti popraćene materijalnom presudom. U tim slučajevima, privremena mjera može postati *de facto* samostalan i trajni instrument iako to možda nije vrsta mjere koju je moguće narediti u presudi o osnovanosti predmeta.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

Na izdavanje privremene mjere primjenjuju se dva zahtjeva:

A) *Periculum in mora*, odnosno utemeljeni strah da, u iščekivanju odluke o osnovanosti, pravo koje se nastoji zaštititi privremenom mjerom može biti nepopravljivo ugroženo;

B) *Fumus boni juris*, odnosno, osnovanost predmeta zahtjeva.

2.1 Postupak

Zahtjev za izdavanje privremene mjere podnosi se nadležnom sudu koji je u pravilu sud koji rješava glavni predmet. Sud kratko preispituje predmet, saslušava obje stranke i zatim odlučuje o privremenoj mjeri. Privremena mjera može se izdati i bez saslušanja druge stranke ako bi se pozivanjem druge stranke mogla onemogućiti primjena mjere.

2.2 Glavni uvjeti

Na izdavanje privremene mjere primjenjuju se dva prethodno navedena zahtjeva: *periculum in mora* i *fumus boni juris*.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

To su po prirodi privremene mjere koje se donose u iščekivanju presude u glavnom postupku. Međutim, iako se to na zaštitne mjere uvijek primjenjuje jer one podrazumijevaju da je u tijeku postupak u vezi s glavnim sporom, na prethodne se mjere samo djelomično primjenjuje jer one ostaju na snazi bez obzira na to je li u tijeku suđenje, iako nemaju istu snagu kao pravomoćna presuda kojom se rješava predmetni spor.

Sadržaj privremenih mjera razlikuje se ovisno o vrsti opasnosti koja bi se njima trebala ukloniti. Na primjer, ovrha se primjenjuje na imovinu dužnika. S druge strane, nalog za vraćanje na posao nezakonito otpuštenog radnika predstavlja obvezu za izvršenje radnje.

3.1 Koja vrsta imovine može podlijevati takvim mjerama?

Ovisno o tome kakva se potreba nastoji zadovoljiti, mjere se mogu primjenjivati na pokretnu ili nepokretnu imovinu, ali i na intelektualno vlasništvo i autorska djela.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Svrha je zaštitnih mjera očuvati pravnu i činjeničnu situaciju koja postoji u trenutku podnošenja zahtjeva kako bi se osiguralo da prava tužitelja ne budu ugrožena zbog vremena potrebnog za okončanje glavnog postupka. S druge strane, svrha je prethodnih mjera predvidjeti učinke pravomoćne presude u glavnom postupku.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Privremene mjere ostaju na snazi do donošenja presude u glavnom postupku kojom će biti zamijenjene. Učinak zaštitnih mjera, za koje je preduvjet pokretanje glavnog postupka (na primjer, odobrenje za sudsku zapljenu u skladu s odjeljkom 670. Zakona o parničnom postupku ili za zaštitnu ovrhu u skladu s odjeljkom 671. Zakona o parničnom postupku), prestaje ako glavni postupak nije pokrenut ili se nije nastavio u rokovima koji su propisani zakonom ili koje je odredio sud, ili ako nije dostavljeno jamstvo koje je sud zatražio. Prethodne mjere, uključujući atipične (čiji sadržaj nije propisan zakonom već ga utvrđuje sud, u skladu s odjeljkom 700. Zakona o parničnom postupku), iako ne mogu postati dio pravomoćne presude, ostaju na snazi čak i ako nije pokrenut glavni postupak ili ako je glavni postupak pokrenut i zatim obustavljen.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Protiv odluke o privremenim mjerama, bez obzira odobrava li se ili odbacuje zahtjev, moguće se žaliti (odjeljak 669. *terdecies*) zbog nedostataka ili ako se žalbenom sudu dostave informacije o dodatnim okolnostima ili osnove koje nisu bile uključene u izvorni zahtjev.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 30/07/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Cipar

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podliijegati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

A. Svaki sud može, u okviru svoje nadležnosti u parničnom postupku, odrediti (privremenu, stalnu ili obveznu) mjeru ili imenovati primatelja u svim predmetima u kojima se sudu to čini pravednim ili prikladnim, čak i ako se ne traži ili ne odobrava odšteta ili drugi pravni lijekovi. Privremena se mjera ne određuje osim ako je sud utvrdio da se na javnom ročištu mora riješiti ozbiljna stvar, da postoji mogućnost da tužitelj ima pravo na odštetu i da će, bez određivanja privremene mjere, biti teško ili nemoguće poslije ostvariti pravdu (članak 32. stavak 1. Zakona o sudovima 14/1960, kako je izmijenjen).

B. Sud može, ako je pred njime u tijeku parnični postupak, odrediti mjeru za oduzimanje, očuvanje, skrbništvo, prodaju, pritvor ili inspekciju imovine koja je predmet postupka ili mjeru u cilju sprječavanja gubitka, nanošenja štete ili negativnog učinka koji bi osoba ili imovina mogla pretrpjeti ako mjera nije određena prije donošenja pravomoćne presude o pitanju koje utječe na tu osobu ili imovinu, ili prije izvršenja sudske presude (članak 4. stavak 1. Zakona o parničnom postupku, poglavlje 6.). Svrha je mjere određene u skladu s ovom odredbom zaštititi (određivanjem posebnih privremenih mjera) imovinu koja je predmet postupka za vrijeme trajanja postupka ili do izvršenja presude.

C. Svaki sud pred kojim se vodi parnični postupak zbog dugovanja ili odštete može, u bilo kojem trenutku nakon ulaganja tužbe, narediti da se tuženika spriječi u otuđivanju one količine nepokretne imovine prijavljene na njegovo/njezino ime ili koju ima pravo registrirati kao vlasnik koja je, prema prosudbi suda, dovoljna za namirivanje potraživanja tužitelja i troškova postupka. Privremena se mjera ne određuje osim ako sud smatra da postoji čvrsta osnova za tužbu i da se, prodajom ili prijenosom imovine na treću osobu, tužitelja može spriječiti u izvršenju sudske presude koja bi mogla biti donesena (članak 5. stavci 1. i 2., poglavlje 6.). Taj se članak primjenjuje na postupke za naplatu dugovanja ili odštete i na temelju njega moguće je odrediti privremene mjere koje se odnose na nepokretnu imovinu koja je prijavljena na tuženikovo ime ili za koju tuženik ima pravo prijaviti vlasništvo. Cilj mu je zamrznuti nepokretnu imovinu do donošenja buduće presude u korist tužitelja.

Ovlast suda opisana u prethodnom stavku A očito je šira od one opisane u stavcima B i C. Propisani su opći parametri nadležnosti suda za određivanje privremenih ograničavajućih mjera. U stavcima B i C navedene su posebne vrste privremenih mjera koje sudovi mogu odrediti.

Na temelju sudske prakse Vrhovnog suda, opća ovlast iz stavka A (članak 32. Zakona o sudovima) široka je te se njome dopušta određivanje privremene mjere protiv imovine koja nije predmet glavnog postupka. U skladu sa sudskom praksom, ciparski sudovi ovlašteni su, u skladu s člankom 32., određivati privremene mjere [mjere Mareva, mjere za zamrzavanje imovine (novca ili pokretne imovine) koja je u nadležnosti suda, kako bi se spriječilo njezino premještanje izvan nadležnosti ili trošenje].

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Zahtjeve za određivanje privremenih mjera moguće je podnijeti u bilo kojoj fazi parničnog postupka. Na postupke za podnošenje zahtjeva primjenjuju se Postupovni propisi o parničnom postupku. Sud mora uzeti u obzir svako kašnjenje tužitelja u traženju privremenih mjera.

U skladu s ciparskim zakonodavstvom, privremenu mjeru moguće je odrediti bez prethodne obavijesti protivnoj stranci (*ex parte*, vidi članak 9. Zakona o parničnom postupku, poglavlje 6.) Takvi su postupci iznimna mjera i u tom slučaju mora biti ispunjen postupovni uvjet hitnosti kako bi sud mogao ostvariti svoje diskrecijsko pravo bez saslušanja druge stranke. Sudovi to načelo strogo primjenjuju. Ako tužitelj ne otkrije bitne činjenice, to ima značajne posljedice za jednostrane zahtjeve (*ex parte*) za određivanje privremene mjere.

Privremena mjera koja se određuje bez obavijesti stupa na snagu odmah nakon dostave tuženiku, ali se može vratiti sudu čim prije moguće nakon njezine dostave kako bi se tuženiku omogućilo da iznese prigovor na privremenu mjeru. Treća osoba na koju privremena mjera izravno utječe može zatražiti od suda da sasluša njezino stajalište o toj stvari. Ako tuženik ima prigovor na privremenu mjeru, sud će održati raspravu kako bi odlučio hoće li nastaviti s primjenom privremene mjere ili će ju ukinuti ili izmijeniti. Ako je privremena mjera odbačena, tužitelj se ima pravo ponovno obratiti sudu, pod uvjetom da su se promijenile bitne okolnosti predmeta. Također je važno napomenuti da, u svim predmetima u kojima se privremena mjera određuje na temelju jednostranog (*ex parte*) zahtjeva, sud naređuje tužitelju, na temelju izričite zakonske odredbe, da dostavi pokriće u iznosu koji je sud odredio kao jamstvo za gubitke koje bi tuženik mogao pretrpjeti. U skladu sa sudskom praksom, sud nema ovlasti odrediti privremenu mjeru ako tuženik ne dostavi pokriće.

Moguće je, naravno, osigurati određivanje privremene mjere na temelju zahtjeva s obavijesti (odnosno, dostavljanjem obavijesti drugoj stranci). U tom slučaju, međutim, sud ne uzima u obzir čimbenik hitnosti.

2.2 Glavni uvjeti

Sud određuje privremenu ograničavajuću mjeru po vlastitom nahođenju. Prije nego što sud odluči ostvariti svoje diskrecijsko pravo određivanja tražene privremene mjere, moraju biti ispunjena tri uvjeta koja se temelje na utvrđivanju primjerenosti:

- raspravlja se o ozbiljnoj stvari (bit će dovoljno otkrivanje osporive pretpostavke na temelju predmeta)
- čini se da postoji vjerojatnost uspjeha (očita mogućnost uspjeha/očita vjerojatnost da tužitelj ima pravo na odštetu)
- bit će teško ili nemoguće ostvariti pravdu u kasnijoj fazi bez određivanja privremene mjere (je li dodjela odštete tužitelju u završnoj fazi dovoljna za osiguranje njegovih/njezinih prava).

Kako je prethodno navedeno, sud o odobrenju privremene mjere odlučuje po vlastitom nahođenju. Privremena mjera ne određuje se automatski kada su ispunjena navedena tri uvjeta. Sud mora uzeti u obzir sve činjenice i okolnosti pri utvrđivanju je li pravedno i primjereno odrediti traženu privremenu mjeru.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Iz sudske se prakse može zaključiti da priroda/vrsta imovine nije čimbenik koji utječe na ostvarivanje ovlasti suda. Priroda imovine, međutim, može biti važan čimbenik kada sud procjenjuje primjerenost privremene mjere ostvarujući svoje diskrecijsko pravo. Tužitelju je lakše dokazati rizik gubitka novca s bankovnog računa nego rizik otuđenja imovine.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Nakon određivanja privremene mjere svaka stranka za koju je mjera namijenjena ima zakonsku obvezu postupiti u skladu s tom mjerom. Nepoštovanje mjere predstavlja nepoštovanje suda i kažnjivo je u skladu sa zakonom. Osim toga, bilo koja stranka koja potiče ili omogućuje nepoštovanje mjere koju je odredio sud može biti optužena za nepoštovanje suda (članak 42. Zakona o sudovima 14/1960, kako je izmijenjen).

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Privremena mjera koju je odredio sud uključuje posebnu odredbu kojom se utvrđuje njezin rok primjene. Ona je obično na snazi do donošenja pravomoćne presude u glavnom postupku ili do ukidanja ili izmjene sljedećom privremenom mjerom. Sud može, do određivanja pravomoćne presude u glavnom postupku, uz presudu uključiti i posebnu odredbu kako bi privremena mjera bila na snazi određeno vrijeme nakon donošenja presude s ciljem lakšeg izvršavanja presude.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Protiv sudske presude kojom se određuje privremena mjera moguće se žaliti Vrhovnom sudu. Također postoji mogućnost žalbe protiv sudske presude kojom se odbija zahtjev za privremenu mjeru.

Vrhovni sud ima široke ovlasti tijekom suđenja. On može odrediti privremenu mjeru koju je prvostupanjski sud odbio odrediti ili može ukinuti ili izmijeniti privremenu mjeru koju je odredio niži sud. Međutim, treba napomenuti da žalbeni postupci ne čine novo ročište u predmetu. Prvostupanjska presuda neće biti ukinuta samo zato što bi Vrhovni sud svoje diskrecijsko pravo ostvario drugačije. Vrhovni će sud intervenirati samo kada odluči da je prvostupanjski sud *pogrešno* ostvario svoje diskrecijsko pravo.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJP-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 21/10/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Litva

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

Člankom 145. Zakona o parničnom postupku (*Civilinio proceso kodeksas*) utvrđene su različite vrste privremenih mjera. Privremene mjere mogu biti sljedeće:

1. zapljena nekretnina protivnika osiguranja,
2. upis zabrane kojom se sprječava prijenos vlasništva u javni registar,
3. zapljena pokretnina, novca ili stvarnih prava koja protivnik osiguranja duguje i koje drži protivnik osiguranja ili treća osoba,
4. pečaćenje imovine u vlasništvu protivnika osiguranja,
5. imenovanje upravitelja imovine protivnika osiguranja,
6. zabrana kojom se protivnika osiguranja sprječava u sudjelovanju u određenim transakcijama ili poduzimanju određenih radnji,
7. zabrana kojom se druge osobe sprječava u prijenosu imovine na protivnika osiguranja ili podmirenju drugih obveza,
8. u iznimnim okolnostima, zabrana kojom se protivnika osiguranja sprječava u napuštanju njegova prebivališta i/ili zabrana kojom se sprječava odvođenje djeteta iz njegova prebivališta bez odobrenja suda,
9. odgoda unovčenja imovine ako je podnesen prijedlog za prekid zapljene te imovine,
10. prekid ovrhe radi naplate tražbine;
11. određivanje privremenog uzdržavanja ili uvođenje privremenih ograničenja,
12. nalog za poduzimanje mjera radi sprječavanja nastanka ili povećanja štete,
13. ostale mjere koje su propisane zakonom ili koje naloži sud te u slučaju čijeg bi se izostanka izvršenje sudske odluke moglo otežati ili onemogućiti.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

Na prijedlog stranaka u postupku ili zainteresiranih osoba sud može naložiti privremene mjere ako te osobe dostave uvjerljivo obrazloženje svojeg zahtjeva i ako bi se nedonošenjem tih mjera otežalo ili onemogućilo izvršenje sudske odluke.

Sud može privremene mjere primijeniti po službenoj dužnosti samo ako je to potrebno za zaštitu javnog interesa i ako bi se nedonošenjem tih mjera povrijedila prava i legitimni interesi osobe, društva ili države.

Privremene mjere mogu se primijeniti ako nije pokrenut postupak te u svakoj fazi parničnog postupka.

2.1 Postupak

Prijedloge u pogledu privremenih mjera razmatra prvostupanjski sud ili, u predmetima određenima u [Zakonu o komercijalnoj arbitraži](#) (*Komercinio arbitražo įstatymas*), Regionalni sud iz Vilniusa (*Vilniaus apygardos teismas*). Ako je prijedlog za određivanje privremenih mjera naveden u podnesenom prijedlogu, o pitanju privremenih mjera odlučuje se tek nakon rješavanja pitanja dopuštenosti prijedloga u kojem se one zahtijevaju. Sud u pisanom postupku donosi odluku o prijedlogu za određivanje privremenih mjera u najkraćem mogućem roku, odnosno najkasnije u roku od tri radna dana nakon primitka prijedloga. Ako sud to smatra nužnim, protivnika osiguranja obavješćuje se o razmatranju prijedloga za određivanje privremenih mjera.

Stranke u postupku mogu prijedloge za određivanje privremenih mjera podnijeti žalbenom ili kasacijskom sudu pred kojim se vodi postupak o meritumu.

Sud može izdati privremene mjere na temelju pisanog obrazloženog prijedloga za određivanje privremenih mjera koji zainteresirana strana podnosi prije datuma pokretanja postupka pred sudom. U tom prijedlogu podnositelj prijedloga mora navesti razloge zbog kojih tužba nije podnesena zajedno s navedenim prijedlogom, iznijeti dokaze o riziku kojem su izloženi interesi podnositelja prijedloga i položiti iznos koji je jednak polovini sudske pristojbe koja se zaračunava za prijedlog za određivanje privremenih mjera, tj. 100 LTL. Polog od 1000 LTL naplaćuje se ako se prijedlozi za određivanje privremenih mjera odnose na postupke koji se vode pred nacionalnim ili stranim arbitražnim sudovima ili redovnim stranim sudovima. Sud može smanjiti iznos

pologa zbog teške financijske situacije podnositelja prijedloga ako podnositelj prijedloga dostavi obrazloženi prijedlog u tu svrhu uz dokaze iz kojih je to vidljivo. Pri izricanju privremenih mjera sud određuje rok za pokretanje postupka. Taj rok ne smije biti dulji od 14 dana. Ako se postupak treba pokrenuti pred stranim sudom ili arbitražnim sudom, rok ne smije biti dulji od 30 dana. Privremene mjere ukidaju se ako se postupak ne pokrene u propisanom roku. Ako je za nepokretanje postupka odgovorna predmetna osoba, polog se ne vraća.

Prijedlog za određivanje privremenih mjera mora se podnijeti istom sudu pred kojim će se voditi postupak u skladu s pravilima o nadležnosti. Prijedlog za određivanje privremenih mjera povezanih s predmetom koji se vodi pred stranim sudom ili stranim ili nacionalnim arbitražnim sudom mora se podnijeti Regionalnom sudu u Vilniusu.

Na temelju obrazloženog prijedloga stranaka u postupku ili drugih zainteresiranih osoba sud može jednu privremenu mjeru zamijeniti drugom. Sud mora o svakom takvom prijedlogu obavijestiti stranke u postupku ili zainteresirane strane te one protiv njega mogu podnijeti prigovor.

Sud može donijeti odluku o neizricanju privremenih mjera ako protivnik osiguranja uplati traženi iznos na račun suda ili ako se za protivnika osiguranja izda jamstvo. Uz to, protivnik osiguranja može zasnovati založno pravo na svojoj imovini u korist predlagatelja osiguranja.

2.2 Glavni uvjeti

(vidjeti odjeljak 2.)

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijevati takvim mjerama?

Privremene mjere mogu se primijeniti na nekretnine, pokretnine, novčana sredstva i imovinska prava.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Privremene mjere jesu mjere čijim bi se izostankom izvršenje sudske odluke moglo otežati ili onemogućiti. U slučajevima koji uključuju privremeno ograničenje imovinskih prava nad stvarima u zajedničkom vlasništvu zapljena se može izreći samo u pogledu udjela u imovini koji pripada osobi na koju se primjenjuju privremene mjere. Ako njezin udio u zajedničkoj imovini nije utvrđen, može se zaplijeniti cijela imovina dok se ne utvrdi taj udio.

Nakon zapljene sredstava na računu u bankama i drugim kreditnim institucijama, ta se sredstva smiju upotrebljavati samo za operacije određene u sudskom nalogu.

U slučaju zapljene robe u slobodnom prometu, sirovina, poluproizvoda i gotovih proizvoda nositelj prava na tu imovinu može promijeniti sastav i oblik te imovine samo ako se njezina ukupna vrijednost neće smanjiti, osim ako je u sudskom nalogu navedeno drukčije.

Osoba čija je imovina zaplijenjena odgovorna je za svaku povredu ograničenja izrečenih od trenutka dostavljanja obavijesti o nalogu za zapljenu imovine i, ako dostavljanje obavijesti nije moguće, uključujući ako je nalog za privremene mjere donesen u odsustvu te osobe, od trenutka upisa naloga u registar zaplijenjene imovine.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Ako sud odbije zahtjev, sve se prethodne privremene mjere zadržavaju do stupanja na snagu sudske presude. O pitanju ukidanja privremenih mjera mora se odlučiti sudskom presudom.

Ako je zahtjev namiren, sve prethodne privremene mjere ostaju na snazi do izvršenja sudske presude. Sudski ovršitelj koji izvršava presudu obavijestit će voditelja odgovarajućeg javnog registra o prekidu privremenih mjera u predmetnom postupku.

U slučaju zapljene pokretnina koje se ne mogu upisati u registar imovine ili, ako na dan izricanja naloga vrijednost i priroda imovine protivnika osiguranja sudu nisu poznate, osoba koja predlaže privremene mjere sudskom ovršitelju mora dostaviti zahtjev za utvrđivanje lokacije i opis imovine protivnika osiguranja. Ako se sudskom ovršitelju ne podnese takav zahtjev i ne pojasne pojedinosti o zaplijenjenoj imovini, privremene mjere ostaju na snazi četrnaest dana od datuma njihova izricanja. Na prijedlog stranaka u postupku ili zainteresiranih strana privremene mjere mogu se ukinuti nalogom suda pred kojim se vodi postupak o meritumu.

Sud će po službenoj dužnosti prekinuti privremene mjere ako osoba koja predlaže privremene mjere ne podnese tužbu u roku koji je sud propisao. Takav nalog ne podliježe posebnom žalbenom postupku. Sud može privremene mjere prekinuti po službenoj dužnosti i ako je to potrebno za zaštitu javnog interesa i ako bi se neukidanjem tih mjera povrijedila prava i legitimni interesi osobe, društva ili države.

Ako privremene mjere koje izriče sud dovode do umanjenja, povrede ili ograničenja prava osoba koje nisu stranke u postupku, te osobe mogu od suda pred kojim se vodi postupak o meritumu zatražiti prekid privremenih mjera koje su im izrečene.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Svaki nalog za provedbu privremenih mjera koji prvostupanjski sud donese u skladu s mjerodavnim postupkom stranka u postupku može osporavati podnošenjem zasebne žalbe višem sudu, osim u nizu slučajeva utvrđenih u Zakonu o parničnom postupku. Osobe koje nisu stranke u postupku mogu podnijeti zasebnu žalbu samo u pogledu naloga prvostupanjskog suda kojima su odbijeni njihovi prijedlozi za prekid privremenih mjera koje su im izrečene. Podnošenje zasebne žalbe ne dovodi do prekida postupka.

Sudski nalozi za provedbu privremenih mjera ne podliježu kasacijskoj žalbi.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 21/10/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Luksemburg

SADRŽAJ

- 1 [Koje vrste mjera postoje?](#)
- 2 [Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - 2.1 [Postupak](#)
 - 2.2 [Glavni uvjeti](#)
- 3 [Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - 3.1 [Koja vrsta imovine može podlijetati takvim mjerama?](#)
 - 3.2 [Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - 3.3 [Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- 4 [Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

Luksemburško pravo poznaje različite oblike mjera za zaštitu prava stranaka koje čekaju završetak sudskog spora kojim će se donijeti konačna odluka o njihovim tražbinama.

Razlikuju se:

- mjere koje poduzima sudac bez kontradiktorne rasprave: u tom slučaju, sud dobiva jednostran zahtjev stranke koja traži donošenje privremene mjere i odlučuje jedino na temelju informacija dobivenih od te stranke i

- mjere koje poduzima sudac nakon kontradiktorne rasprave: u tom slučaju, sudac će donijeti svoju odluku tek nakon održavanja javne rasprave (ili u pojedinim slučajevima nakon rasprave u sudskom vijeću (*en chambre du conseil*)) tijekom koje stranke imaju mogućnost istaknuti svoja stajališta. Rasprava se saziva sudskim pozivom (*assignation*, nalogom sudskog izvršitelja) ili na poziv službenika pisarnice, ovisno o zakonski propisanoj proceduri.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

U svim hitnim slučajevima sudac u postupku privremene pravne zaštite (*juge des référés*) može odrediti sve mjere privremene pravne zaštite koje se ne kose ni s jednim ozbiljnim sporom ili koje opravdava spor.

Sudac može donijeti odluku i o teškoćama povezanim s izvršenjem vlastitih naloga.

Predsjednik ili sudac koji ga mijenja može uvijek propisati zaštitne ili korektivne mjere koje su potrebne bilo da bi se spriječila neposredna šteta bilo da bi se okončao prijemor koji je očigledno nezakonit.

2.1 Postupak

Zahtjev se podnosi sudskim pozivom (*assignation*) na raspravu koja se u tu svrhu održava na dan i u vrijeme uobičajeno za slučajevne odlučivanja po hitnom postupku.

No ako slučaj zahtijeva osobitu brzinu, predsjednik ili sudac koji ga mijenja može dopustiti da se stranci izda poziv na javnu raspravu u određeno vrijeme, čak i vikendom, na praznik ili inače neradni dan, na sudu ili na adresi boravišta suca.

U svim hitnim slučajevima sudac u postupku privremene pravne zaštite može odrediti sve mjere privremene pravne zaštite koje se ne kose ni s jednim ozbiljnim sporom ili koje opravdava spor. Sudac može odlučivati i o teškoćama povezanim s izvršenjem presude ili druge ovršne isprave. Kada se skraćeni postupak odnosi na teškoće povezane s izvršenjem naloga ili presude, nadležan je sud u mjestu gdje se provodi izvršenje.

Predsjednik ili sudac koji ga mijenja može uvijek propisati mjere privremene pravne zaštite ili korektivne mjere koje su potrebne bilo da bi se spriječila neposredna šteta bilo da bi se okončao prijemor koji je očigledno nezakonit. Da bi se spriječio gubitak dokaza, sud može odrediti sve neophodne mjere izvođenja dokaza, uključujući saslušanje svjedoka.

Velik je broj posebnih zakonskih odredaba kojima su propisane privremene ili zaštitne mjere primjenjive u određenim pitanjima (primjerice najam imovine, zajedničko vlasništvo, suvlasništvo, nasljeđivanje, bračnoimovinski režim itd.). Pravila nadležnosti obično posebno proizlaze iz zakonskog teksta koji ovlašćuje sud da poduzme privremenu mjeru. Ne postoje opća pravila nadležnosti, osim nadležnosti za donošenje privremenih mjera koja se obično pripisuje predsjedniku suda koji je sazvan za zasjedanje o meritumu spora.

Kada nije predviđen nikakav poseban postupak, stranka koja želi donošenje neke privremene mjere mora se obratiti nadležnom sudu za postupke privremene pravne zaštite. Ovisno o novčanom iznosu, treba se obratiti sucu nižeg suda (*juge de paix* – do 10 000 EUR) ili sucu u postupku privremene pravne zaštite (*juge des référés*) na Okružnom sudu (*tribunal d'arrondissement*). Ti suci imaju opću nadležnost da propisuju zaštitne ili korektivne mjere koje su potrebne bilo da bi se spriječila neposredna šteta bilo da bi se okončao prijemor koji je očigledno nezakonit.

Odvjetničko zastupanje u pravilu nije obvezno.

2.2 Glavni uvjeti

Sudac obično donosi te mjere pod uvjetom da su one potrebne ili hitne, a to procjenjuje on sam.

Ako vjerovnik traži dozvolu za ovrhu, sudac treba na temelju dokumenata i objašnjenja koji su mu podneseni provjeriti je li potraživanje barem u načelu utemeljeno.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podliježati takvim mjerama?

Privremene mjere mogu se odnositi na cjelokupnu pokretnu imovinu neke osobe. Zakonom je izuzeta od mogućnosti ovrhe samo određena imovina neophodna za svakodnevni život

Luksemburškim pravom dopuštena je ovrha plaća i naknada neke osobe, a čak i ovrha drugih prihoda (mirovine itd.). Jedan dio prihoda, odnosno iznos koji se smatra neophodnim za troškove života, ne podliježe ovrhi.

Ovrha nad nepokretnom imovinom nije moguća. Ovrha nekretnina moguća je samo na temelju pravomoćne sudske odluke.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

U većini predmeta, na samom je sucu da odredi učinke mjere koju propisuje. On može i vremenski ograničiti učinak svojeg rješenja ili ga ograničiti samo na određenu imovinu ili radnje.

U slučajevima ovrha koje je odobrio sudac na jednostran zahtjev stranke, zakon propisuje fiksne rokove unutar kojih zahtjev za potvrdu (*demande de validation*) treba biti podnesen sucu. Ako se u tom roku ne zatraži potvrda, ovrha se automatski poništava.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Sudovi po zakonu mogu odrediti privremene mjere radi privremenog rješavanja spora između stranaka dok se iščekuje konačno rješenje na kraju suđenja o meritumu predmeta.

Prema definiciji Suda Europske Unije te su mjere „namijenjene očuvanju činjeničnog ili pravnog stanja kako bi se očuvala prava čije se priznavanje traži od suca nadležnog za odlučivanje o biti stvari”.

Riječ je i o mjerama poduzetima da bi se spriječilo pogoršavanje situacije.

U praksi, te mjere omogućuju vjerovnicima da se zaštite od rizika da neće biti plaćeni i to korištenjem dviju metoda: dužnik ne može raspolagati svojom imovinom ili se na imovinu obračunava osiguranje koje vjerovniku daje pravo da, ako imovina promijeni vlasnika, naplati dug od novog vlasnika.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Na rješenja suca u postupku privremene pravne zaštite na kraju kontradiktorne rasprave može se podnijeti žalba. No rok za podnošenje žalbe iznosi samo 15 dana od dostave odluke.

Na odluke koje je sudac donio na jednostran zahtjev ne može se podnijeti žalba. Stranka koja procijeni da je donesena mjera pogrešna može se obratiti sucu u postupku privremene pravne zaštite koji tada može odrediti novu zaštitnu mjeru koja poništava učinke mjere koju je sudac odredio samo na temelju informacija dobivenih od jedne stranke.

Druge poveznice

<http://www.legilux.lu/>

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 03/05/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Malta

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
 - [2 Uvijek se moraju primjenjivati odredbe članka 829. i dalje poglavlja 12. Zakona Malte. U nekim slučajevima mogu se primjenjivati i odredbe posebnih zakona.](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
 - [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podlijetati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
 - [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)
-



1 Koje vrste mjera postoje?

U nastavku su navedene različite vrste mjera opreza:

- nalog za opis pokretnine;
- nalog za oduzimanje imovine;
- nalog za oduzimanje imovine protiv poduzeća s vremenskom neograničenosti poslovanja;
- nalog za pljenidbu;
- nalog za sprječavanje polaska;
- nalog za zaustavljanje pomorskih plovila;
- nalog za zaustavljanje zrakoplova;
- nalog za sudsku zabranu.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

Mjere opreza uređene su poglavljem 12. Zakona Malte na temelju članka 829. i dalje. U nekim slučajevima primjenjuju se i odredbe posebnih zakona.

2.1 Postupak

Zahtjev za pokretanje jedne od navedenih mjera mora podnijeti tužitelj pod prisegom i taj zahtjev mora sadržavati podatke o podrijetlu i vrsti duga ili tražbine koji/koja se želi osigurati. Ako je pravo koje se želi osigurati dug ili tražbina koji/koja se može nadoknaditi plaćanjem određenog novčanog iznosa, taj se iznos mora navesti u zahtjevu.

2.2 Glavni uvjeti

Te naloge izdaje sud. Nalog za opis pokretnine ili nalog za sprječavanje polaska upućivanjem na prisegu tuženika ne može izdati Magistratski sud (za Maltu) ili Magistratski sud (za otok Gozo) niže nadležnosti. Nadalje, ni jedan nalog za oduzimanje imovine ili nalog za pljenidbu ne može se izdati protiv Vlade kako bi se osigurala prava ili tražbine. Ni jedan nalog za oduzimanje imovine ili nalog za pljenidbu ne može se izdati kako bi se osigurala prava ili tražbine protiv pripadnika oružanih snaga ili protiv bilo kojeg plovila koje je u cijelosti zakupljeno u službi Vlade Malte ako ta osoba boravi na Malti s oružanim snagama ili na plovilu kojem pripada. Ni jedan nalog za sprječavanje polaska ne može se izdati kako bi se osiguralo bilo koje pravo ili tražbina protiv bilo kojeg zapovjednika broda, pomorca ili neke druge uredno registrirane osobe ako je brod kojem pripada dobio dozvolu polaska, ni protiv ijednog strojarškog časnika koji je zaposlen na parobrodu bez obzira na njegov položaj.

Uvijek se moraju primjenjivati odredbe članka 829. i dalje poglavlja 12. Zakona Malte. U nekim slučajevima mogu se primjenjivati i odredbe posebnih zakona.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Imovina na koju se primjenjuju ove mjere jesu pokretnine i nekretnine. Nalog za oduzimanje imovine može se izdati i protiv poduzeća s vremenskom neograničenosti poslovanja. Nalog za zaustavljanje iz predostrožnosti može se izdati za pomorska plovila duža od deset metara, kao i za zrakoplove.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Njihovi pravni učinci različiti su ovisno o prirodi mjere, ali općenito uzevši, ni pokretnine ni nekretnine ne mogu se prodati niti preneti trećim stranama.

Nalog za opis pokretne može se izdati kako bi se osiguralo pravo nad pokretninama. U tom slučaju, kako bi podnositelj zahtjeva mogao iskoristiti to pravo, u njegovu je interesu da pokretne ostanu na mjestu ili u stanju u kojem su zatečene. U nalogu za oduzimanje pokretne upisničar dužniku oduzima predmete ili predmet koji je naveden u zahtjevu. Svrha naloga za oduzimanje imovine izdanog protiv poduzeća s vremenskom neograničenosti poslovanja jest sačuvati ukupnost imovine tog poduzeća, uključujući dozvole i *goodwill*, te naložiti da se ono ne prodaje djelomično ni u cijelosti te da se istovremeno održava aktivnim njegovo poslovanje. Međutim, sud je u svakom slučaju dužan odbiti zahtjev za izdavanje naloga ako se uvjeri da postoje druga sredstva za osiguranje isplate dugovanja. S druge strane, svrha naloga za zaustavljanje pomorskog plovila i zrakoplova jest da se dužniku oduzme pomorsko plovilo duže od deset metara ili zrakoplov te da ga zaplijene tijela vlasti na mjestu gdje se nalazi, kao i da se tim tijelima naloži da takvo plovilo ili zrakoplov ne smiju pustiti niti dužniku dopustiti da se riješi takve imovine, bilo u cijelosti ili djelomično, niti da svoja prava na tu imovinu prenese ili ustupi bilo kojoj drugoj osobi. Svrha naloga za sudsku zabranu jest spriječiti osobu u počinjenju radnje koja bi mogla ići na štetu osobe koja je zatražila izdavanje naloga.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Dok ga sud ne poništi ili dok ga stranka koja je zatražila njegovo izdavanje ne povuče, nalog izdan iz predostrožnosti ostaje na snazi 15 dana nakon pravomoćnosti sudske odluke.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Protiv ovih mjera nije moguće podnijeti žalbu. Međutim, postoji mogućnost izdavanja protunaloga. U tom slučaju osoba protiv koje je pokrenuta mjera opreza može podnijeti zahtjev sudu koji je pokrenuo mjeru opreza ili, ako je pokrenut sudski postupak, može se obratiti sudu koji vodi taj postupak sa zahtjevom da se mjera opreza ukine u cijelosti ili djelomično zbog jednog od sljedećih razloga:

- mjera opreza nije više na snazi
- ni jedan od uvjeta propisanih zakonom za pokretanje zaštitne mjere *de facto* više ne postoji
- dostupno je drugo odgovarajuće jamstvo naplate tražbine osobi na čiji zahtjev je pokrenuta mjera opreza, bilo da se radi o pokretanju neke druge mjere opreza, bilo da se tim drugim jamstvom na odgovarajući način može osigurati naplata tražbine na zadovoljstvo suda ili
- ako se pokaže da iznos koji se potražuje nije opravdan *prima facie* ili je pretjeran ili
- ako sud smatra da je pribavljeno jamstvo dovoljno ili
- ako se pokaže da bi u danim okolnostima bilo nerazumno držati na snazi mjeru opreza u cijelosti ili djelomično ili da mjera opreza u cijelosti ili djelomično nije više potrebna ili opravdana.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 22/03/2017

Privremene mjere i mjere osiguranja - Nizozemska

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

Koje vrste mjera postoje?

Postoje dvije vrste mjera: privremene mjere i mjere osiguranja.

Privremene mjere one su mjere koje prethode sudskim odlukama u postupcima o meritumu. Presudom koju sud donese u postupku o meritumu privremena mjera može se potvrditi ili poništiti.

Mjere osiguranja one su mjere kojima je svrha osigurati da će protivnik osiguranja izvršiti svoje obveze. Tim se mjerama predlagatelji osiguranja mogu zaštititi od rizika nepodmirenja njihovih tražbina.

Sud može izreći privremenu mjeru ili mjeru osiguranja koja se odnosi na imovinu protivnika osiguranja. Prije donošenja presude, a čak i prije pokretanja postupka, predlagatelj osiguranja u skladu sa zakonom ima pravo predložiti određene mjere kojima je svrha zaštititi prava koja se mogu ostvariti tek nakon donošenja presude. Time se nastoji spriječiti situacija u kojoj druga stranka onemogućuje ostvarenje prava predlagatelja osiguranja na naknadu, primjerice prodajom stvari, njihovim skrivanjem, davanjem trećoj osobi ili terećenjem zasnivanjem založnog prava ili hipoteke.

1.1. Privremene mjere

Privremene mjere mogu se izreći u postupcima u kojima se one specifično zahtijevaju ili u postupcima o meritumu koji se vode pred sudom.

Posebna pravila primjenjuju se na privremene zabrane u postupku razvoda.

1.2. Mjere osiguranja

A. Zapljena (*conservatoir beslag*)

Sud može predlagatelju osiguranja odobriti zapljenu imovine protivnika osiguranja u cilju očuvanja te imovine do uspostave prava koje je zatražila osoba koja je predložila zapljenu.

Postoje četiri vrste zapljene:

1. zapljena radi naplate potraživanja (*conservatoire verhaalsbeslagen*). Imovina se zapljuje nakon što sud donese odluku da se novčana tražbina mora podmiriti.
2. zapljena u svrhu predaje pokretnina ili isporuke stvari (*conservatoir beslag tot afgifte van roerende zaken of levering van goederen*). U tom se slučaju nad protivnikom osiguranja provodi zapljena kako bi se osiguralo očuvanje prava vlasnika ili korisnika koji ima pravo na isporuku.
3. prethodna zapljena bračne stečevine (*conservatoir marital beslag*). Bračni drug koji zahtijeva razvod, zakonsku rastavu ili prestanak bračne zajednice može predložiti tu zapljenu kako bi spriječio uklanjanje imovine iz zajednice prije podjele te imovine.
4. zapljena radi očuvanja dokaza (*conservatoir bewijsbeslag*). Svrha je te zapljene zaštita dokaza.

B. Predaja stvari na čuvanje

Ta se mjera uglavnom odnosi na slučajeve u kojima postoji rizik da će se zaplijenjene stvari ukloniti. Na zahtjev osobe koja je predložila zapljenu sud nalaže da se stvari koje su zaplijenjene ili koje će biti zaplijenjene predaju na čuvanje osobi koju odredi sud.

Predaja stvari na čuvanje može se naložiti i neovisno od zapljene.

C. Prinudna uprava

Za imovinu koja je predmet spora u pogledu vlasništva sud može odrediti prinudnu upravu. Na primjer: vodi se spor u pogledu prava na predaju trgovačkog društva. Zapljenom ili predajom imovine tog trgovačkog društva na čuvanje mogao bi se onemogućiti nastavak njegova poslovanja. Upravitelj može voditi društvo do dovršetka postupka.

D. Pečaćenje i popis imovine

Javni bilježnik može, uz dopuštenje okružnog suda (*kantonrechter*), staviti pečat na nasljedstvo ili na određenu imovinu u zajedničkom vlasništvu. Odvjetnik nije potreban. Ta se mjera rijetko upotrebljava. Mogu je, na primjer, zatražiti nasljednici, ostavitelj bračni drug ili životni partner, izvršitelji i osobe s (ograničenim) pravom na udio u zajedničkoj imovini.

Okružnom sudu podnosi se i zahtjev za uklanjanje pečata.

Na zahtjev, među ostalim, prethodno navedenih osoba okružni sud može javnom bilježniku naložiti sastavljanje popisa imovine. Odvjetnik nije potreban. Svrha je mjere odrediti veličinu (i vrijednost) imovine. Prijedlog se može podnijeti zajedno sa zahtjevom za stavljanje ili uklanjanje pečata. Mjera uključuje kratak opis cjelokupne imovine i obveza stečevine te, na zahtjev stranke, procjenu vrijednosti pokretnina. Ako se stranke ne mogu dogovoriti o ovlaštenom procjenitelju ili ovlaštenim procjeniteljima, imenuje ih javni bilježnik.

1.3. Privremeno izvršenje

Ako je potrebno, sud može u svim predmetima svoju presudu proglasiti privremeno izvršivom, osim ako je drukčije određeno zakonom ili prirodom predmeta. Ako to ne proizlazi iz zakona, nalog za privremeno izvršenje mora zatražiti predlagatelj osiguranja. Sud to ne može proglasiti po službenoj dužnosti.

Presuda koja se proglašava privremeno izvršivom može se izvršiti odmah, čak i ako se protiv te odluke podnese prigovor, žalba ili kasacijska žalba. Nalogom za izvršenje može se obuhvatiti cijela presuda ili njezin dio. Presuda bi se mogla izvršiti i bez njezina proglašenja privremeno izvršivom, iako bi se njezino izvršenje obustavilo podnošenjem žalbe. Ako se presuda proglašava privremeno izvršivom, njezino se izvršenje može nastaviti ili čak i pokrenuti nakon što je podnesena žalba protiv te presude.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

A. Zapljena

Zapljena se provodi uz dopuštenje suca okružnog suda pred kojim je podnesen prijedlog za privremenu mjeru. Prijedlog za dopuštenje mjere podnosi odvjetnik. Sudac se, načelno, može osloniti na argumente predlagatelja mjere. Saslušanje protivnika osiguranja u načelu se ne provodi. Sudski nalog obično se izdaje isti dan. U slučaju novčane tražbine sudac određuje iznos za koji se daje dopuštenje. Sudac može naložiti davanje jamčevine za moguću štetu prouzročenu zapljenom.

Zapljena se provodi na temelju naloga koji dostavlja ovršitelj. Osobi koja je predložila zapljenu, a za koju se kasnije utvrdi da je tu zapljenu predložila protupravno, može se naložiti plaćanje naknade štete.

Postupak u kojem se zahtjeva zapljena uključuje troškove, kao što su: sudske pristojbe (<http://www.rechtspraak.nl/>), troškovi odvjetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>) i troškovi ovršitelja (<http://www.kbvg.nl/>).

B. Predaja stvari na čuvanje

Sudac okružnog suda koji razmatra prijedlog za privremenu mjeru na zahtjev stranke koja je predložila zapljenu nalaže predaju stvari na čuvanje. Saslušanje protivnika osiguranja i svih drugih zainteresiranih strana provodi se osim ako to nije moguće zbog razloga žurnosti. Protiv tog naloga nije dopuštena žalba. Sudac može naložiti davanje jamčevine.

Sudac okružnog suda koji razmatra prijedlog za privremenu mjeru može naložiti predaju stvari na čuvanje odvojeno od zapljene.

Postupak u kojem se zahtjeva predaja stvari na čuvanje uključuje troškove kao što su: sudske pristojbe (<http://www.rechtspraak.nl/>), troškovi odvjetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>) i troškovi ovršitelja (<http://www.kbvg.nl/>).

C. Prinudna uprava

Na zahtjev zainteresirane strane sudac okružnog suda koji razmatra prijedlog za privremenu mjeru određuje prisilnu upravu nad spornom imovinom. Ta mjera nije povezana s predloženom zapljenom. Predloženom zapljenom imovine ne ograničuju se ovlasti upravitelja. Tom se mjerom mogu obuhvatiti sve vrste stvari, pokretnine i nekretnine te stvarna prava. Glavna je svrha prinudne uprave osigurati nastavak upravljanja neovisne treće strane nad imovinom trgovačkih društava, na primjer, tijekom postupka.

Postupak u kojem se zahtjeva prisilna uprava uključuje troškove, kao što su: sudske pristojbe (<http://www.rechtspraak.nl/>), troškovi odvjetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>) i plaća upravitelja.

D. Privremene mjere

Postupak o privremenim mjerama može se provesti potpuno odvojeno od postupka o meritumu te ga potonji ne mora slijediti.

Sudac okružnog suda koji razmatra prijedloge za privremenu mjeru nadležan je privremenu mjeru odobriti, prema potrebi, u svim stvarima. Sudac okružnog suda nadležan je i u predmetima u kojima on odlučuje u postupku o meritumu. Uz uobičajenu mjesnu nadležnost, sud u čijem se području nadležnosti mjera treba provesti ima dodatnu nadležnost. Svaki nalog ili zabrana koja bi se mogla zahtijevati u postupku o meritumu može se zahtijevati i u postupku o privremenim mjerama. U određenim se okolnostima mogu dopustiti novčane tražbine (vidjeti točku 2.2.).

U postupcima pred sudom koji razmatra prijedloge za privremenu mjeru predlagatelja osiguranja mora zastupati odvjetnik. Protivnika osiguranja može zastupati odvjetnik. U postupcima pred sudcem okružnog suda stranke ne mora zastupati odvjetnik. Rasprava je usmena i neslužbena. Presuda se obično donosi nakon nekoliko tjedana. Sud može po službenoj dužnosti privremenu mjeru proglasiti privremeno izvršivom. „Privremena” znači da se presuda pravno može preinačiti. Drukčija se presuda može donijeti u postupku o meritumu.

Taj postupak uključuje sljedeće troškove: sudske pristojbe (<http://www.rechtspraak.nl/>), troškove ovršitelja (<http://www.kbvg.nl/>) i, za predlagatelja osiguranja, troškove odvjetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>).

Privremene mjere mogu se odobriti i tijekom sudskog postupka o meritumu te se primjenjuju do dovršetka parnice. Privremene mjere za koje će se podnijeti prijedlog moraju biti povezane sa zahtjevom u glavnom postupku. Taj se postupak rijetko upotrebljava.

U postupcima razvoda privremene zabrane predlažu se tijekom postupka i određeno vrijeme nakon njega. Primjeri su sljedeći: obiteljski dom, roba za svakodnevnu upotrebu, djeca i uzdržavanje koje jedan bračni drug treba plaćati drugom.

Te se mjere zahtijevaju posebnim prijedlogom prije, tijekom te čak i nakon postupka razvoda dok ne prestanu imati učinak. Rasprava se mora provesti najkasnije treći tjedan nakon podnošenja prijedloga te sudac odluku mora donijeti u najkraćem mogućem roku.

Taj postupak uključuje sljedeće troškove: sudske pristojbe (<http://www.rechtspraak.nl/>) i troškove odvjetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>).

E. Privremeno izvršenje

U redovnom postupku koji se pokreće na temelju sudskog poziva sud može, na prijedlog predlagatelja osiguranja, cijelu presudu ili njezin dio proglasiti privremeno izvršivim, osim ako je drukčije određeno zakonom ili prirodom predmeta. Privremenu izvršivost može uvjetovati davanjem jamčevine. Privremena izvršivost može se proglasiti i po službenoj dužnosti u postupcima o privremenim mjerama. To vrijedi i u postupku s predstavkama.

2.2 Glavni uvjeti

A. Zapljena

Prijedlog mora sadržavati određene podatke: prirodu zapljene koju treba provesti i pravo na koje se poziva predlagatelj te, u slučaju novčane tražbine, i njezin (najviši) iznos. Uz to, ovisno o zapljenu koju treba provesti, potrebno je dokazati osnovanost straha od protupravnog prisvajanja. Interes za žurnu provedbu mjere nije potreban.

B. Predaja stvari na čuvanje

Ako zahtjev podnosi osoba koja je predložila zapljenu, žurnost nije potrebna. Međutim, u postupku o privremenim mjerama predlagatelj mora imati interes za žurnu provedbu mjere. Strah od protupravnog prisvajanja ne mora se dokazati.

C. Prinudna uprava

Budući da je riječ o postupku o privremenim mjerama, predlagatelj mora imati interes za žurnu provedbu mjere. Strah od protupravnog prisvajanja ne mora se dokazati.

D. Privremene mjere

U postupku o privremenim mjerama predlagatelj mora imati interes za žurnu provedbu mjera, a sud razmatra interese stranaka i donosi odluku o privremenoj mjeri. Interes predlagatelja za žurnu provedbu mjera ne mora se temeljiti na okolnostima koje su povezane s protivnikom osiguranja. Tražbina se može osporiti ili biti osporavana. Stroži se uvjeti primjenjuju u pogledu

dopuštenosti novčanih tražbina u postupku o privremenim mjerama. Interes predlagatelja za žurnu provedbu mjera mora se detaljno ispitati. U razmatranju interesa u obzir će se morati uzeti i rizik od nemogućnosti otplate, što može dovesti do odbijanja mjere. Pred svim se okružnim sudovima mogu voditi postupci za privremenu naplatu duga za nesporne zahtjeve ili zahtjeve koji se razumno ne mogu osporavati i koji proizlaze iz ugovora o isporučenoj robi i/ili pruženim uslugama.

Na privremene mjere u postupku razvoda i drugim postupcima o meritumu ne primjenjuju se nikakvi uvjeti u pogledu mogućnosti osporavanja ili žurnosti predmeta. Nije relevantan ni strah od protupravnog prisvajanja.

E. Privremeno izvršenje

Nije primjenjivo.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

Svrha je mjera osiguranja zadržati *de facto* i *de jure* stanje radi očuvanja prava (na naknadu štete). Svrha je privremenih mjera stvoriti *de facto* ili *de jure* stanje prije donošenja odluke u postupku o meritumu.

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

A. Zapljena

U načelu se mogu zaplijeniti sve vrste stvari, osim imovine koja se upotrebljava za pružanje javnih usluga i predmeta navedenih u člancima 447., 448. i 712. Zakona o parničnom postupku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*). Dio plaća i drugih potraživanja od povremenih plaćanja ne mogu biti predmet zapljene. Zapljena se može provesti i nad ograničenim pravom ili udjelom u imovini. Pravila za zapljenu takve imovine u tom se slučaju primjenjuju *mutatis mutandis* (članak 707. Zakona o parničnom postupku).

B. Predaja stvari na čuvanje

Pokretnina koja nije registrirana.

C. Prinudna uprava

Sve stvari čije je pravo vlasništva predmet spora.

D. Privremene mjere

Sve vrste stvari mogu biti predmet tražbine u postupku o privremenim mjerama ili privremene tražbine u postupku o meritumu.

E. Privremeno izvršenje

Nije primjenjivo.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

A. Zapljena

Posljedica je zapljene zamrzavanje zaplijenjene imovine. Stranka čija je imovina zaplijenjena svoju imovinu više ne može prodati, dati trećoj osobi, opteretiti ili dati u zakup itd. Ta je nemogućnost raspolaganja imovinom relativna: ima učinak samo u odnosu na osobu koja je predložila zapljenu. U slučaju zapljene na temelju administrativne zabrane, osoba koja je obvezna postupati po toj zabrani ne smije izvršavati daljnja plaćanja ili predati imovinu. Međutim, treća strana koja je *bona fide* stjecatelj zaštićena je pod određenim uvjetima. U slučaju zapljene na temelju administrativne zabrane osoba koja je obvezna postupati po toj zabrani mora navesti imovinu koju drži u ime osobe kojoj je zaplijenjena imovina. Isplata zaplijenjene imovine kažnjiva je.

B. Predaja stvari na čuvanje

Isplata predane imovine kažnjiva je.

C. Prinudna uprava

Upravljanje imovinom prenosi se na upravitelja.

D. Privremene mjere

Nepoštovanje se kažnjava povremenim novčanim kaznama.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

A. Zapljena

Pri odobravanju zapljene sud uvijek mora odrediti rok u kojem se zahtjev mora podnijeti u glavnom postupku. Ako još nije pokrenut glavni postupak, sud u odobrenju zapljene određuje rok od najmanje osam dana nakon zapljene u kojem je potrebno pokrenuti glavni postupak. Glavnim postupkom može se smatrati samo postupak radi dobivanja ovršnog naloga za plaćanje tražbine za koju je zapljena određena kao osiguranje. Sud u međuvremenu može ukinuti zapljenu na zahtjev osobe čija je imovina zaplijenjena ili na zahtjev druge zainteresirane strane. Zapljena prestaje vrijediti nakon isteka roka koji je odredio sud.

Zapljena postaje ovršna čim osoba koja je predložila zapljenu dobije izvršivi ovršni nalog i čim se taj nalog dostavi stranki čija je imovina zaplijenjena (a u slučaju administrativne zabrane i trećoj strani).

Zapljena prestaje vrijediti ako se prijava tražbine u glavnom postupku neopozivo odbije. Zapljena se može ukinuti na zahtjev stranke čija je imovina zaplijenjena.

B. Predaja stvari na čuvanje

Na zahtjev svake zainteresirane strane u postupku o privremenim mjerama sudac koji je razmatrao prijedlog za privremenu mjeru može ukinuti mjeru predaje stvari na čuvanje. Ako je potrebno, sudac odlučuje kojoj stranki čuvar mora predati imovinu. Ukidanjem zapljene na kojoj se temelji predaja stvari na čuvanje ukida se i ta mjera. Čuvar zatim isporučuje imovinu stranki čija je imovina zaplijenjena. Nakon što se presudom koja je proglašena konačnom ili privremeno izvršivom odredi osoba koja ima pravo na imovinu, čuvar toj osobi predaje imovinu.

C. Prinudna uprava

Ako u glavnom postupku zahtjev još nije podnesen sudu, mora ga se podnijeti u roku koji će odrediti sud. Prinudna uprava prestaje vrijediti nakon isteka tog roka.

Nakon što se presudom koja je proglašena konačnom ili privremeno izvršivom odredi osoba koja ima pravo na imovinu, upravitelj toj osobi predaje imovinu. Prinudna uprava ukida se zajedničkom odlukom stranaka ili je na zahtjev jedne od stranaka ukida sud koji odlučuje o prijedlozima za privremenu mjeru.

D. Privremene mjere

Privremene mjere primjenjuju se dok sud ne donese presudu u postupku o meritumu.

Osim toga, u postupku o privremenim mjerama sudac može ograničiti razdoblje valjanosti mjera ili ih uvjetovati pokretanjem postupka o meritumu u određenom roku. Privremene zabrane izdane u postupku o meritumu isto tako prestaju vrijediti u slučaju prijevremenog prekida glavnog postupka.

Privremene zabrane u postupku razvoda mogu imati učinak i neko vrijeme nakon razvoda. Može ih se izmijeniti ili povući.

Privremene zabrane izdane prije pokretanja postupka razvoda prestaju ako se tužba za razvod braka ne podnese u roku od četiri tjedna od donošenja odluke o privremenim zabranama.

E. Privremeno izvršenje

Žalbeni sud može obustaviti izvršenje. Obustava se može odobriti i na temelju prigovora protiv izvršenja.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Opća pravila

Protiv presude mogu se podnijeti prigovor, žalba i kasacijska žalba.

Stranka koja je osuđena u odsutnosti može sudu koji je donio presudu zbog izostanka podnijeti prigovor u roku od četiri tjedna (promjenjivi početak isteka roka).

Stranka koja nije bila uspješna u postupku može podnijeti žalbu žalbenom sudu (za iznose više od 1750 EUR) u roku od tri mjeseca od datuma donošenja presude.

Stranka koja nije bila uspješna u postupku može Vrhovnom sudu Nizozemske (*Hoge Raad der Nederlanden*) podnijeti kasacijsku žalbu u roku od tri mjeseca od datuma donošenja presude na prvom ili višem stupnju ili u žalbenom postupku.

Mogu se podnijeti žalba žalbenom sudu i kasacijska žalba Vrhovnom sudu Nizozemske.

Predlagatelj osiguranja i zainteresirane strane u postupku podnose žalbu u roku od tri mjeseca od datuma donošenja presude, a ostale strane u roku od tri mjeseca od primitka obavijesti o sudskom nalogu.

Stranke koje su se pojavile pred jednim od prethodno navedenih sudova u roku od tri mjeseca od datuma donošenja presude mogu podnijeti kasacijsku žalbu.

Ti pravni lijekovi imaju učinak odgode izvršenja, osim ako je presuda proglašena privremeno izvršivom.

A. Zapljena

Protiv dopuštenja za provedbu zapljene ne može se podnijeti žalba višem sudu (članak 700. stavak 2. Zakona o parničnom postupku). Osoba koja je predložila zapljenu može podnijeti žalbu, a kasnije i kasacijsku žalbu protiv odluke o odbijanju zahtjeva.

B. Predaja stvari na čuvanje

Ako je predaja stvari na čuvanje naložena na zahtjev osobe koja je predložila zapljenu, protiv tog naloga nije dopuštena žalba višem sudu.

Žalitelj može podnijeti žalbu, a kasnije i kasacijsku žalbu protiv odluke o odbijanju zahtjeva.

Protiv privremenog sudskog naloga mogu se podnijeti prigovor, žalba i kasacijska žalba.

C. Prinudna uprava

Protiv naloga o određivanju prinudne uprave nas imovinom mogu se podnijeti prigovor, žalba i kasacijska žalba.

D. Privremene mjere

Protiv privremenih zabrana odobrenih u postupku o privremenim mjerama ili postupku o meritumu mogu se podnijeti prigovor, žalba i kasacijska žalba. Žalba ili kasacijska žalba protiv privremenih zabrana odobrenih u postupku razvoda nije dopuštena.

E. Privremeno izvršenje

Ako presuda nije proglašena privremeno izvršivom, takvo se proglašenje još uvijek može postići u žalbenom ili kasacijskom postupku ili na temelju prigovora protiv izvršenja. Ako je presuda proglašena privremeno izvršivom, žalbeni sud može obustaviti izvršenje. To nije moguće u kasacijskom postupku. Obustava se može odobriti i na temelju prigovora protiv izvršenja.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 01/10/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Poljska



Izvorna jezična inačica ove stranice [pl](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
 - [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
 - [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
 - [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)
-



1 Koje vrste mjera postoje?

Vrsta mjere ovisi o prirodi tražbine koju treba osigurati. U skladu s člankom 747. Zakona o parničnom postupku (*kodeks postępowania cywilnego*) novčane tražbine osiguravaju se na sljedeći način:

- zapljenom pokretnina, nadnica i plaća, potraživanja s bankovnog računa ili drugih potraživanja ili drugog stvarnog prava,
- terećenjem nekretnine protivnika osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava,
- uspostavljanjem zabrane raspolaganja nekretninom ili njezina terećenja ako ta nekretnina nije upisana u zemljišne knjige ili registar založnih prava ili za koju su zemljišne knjige ili registar založnih prava izgubljeni ili uništeni,
- terećenjem plovila ili plovila u izgradnji zasnivanjem pomorskog založnog prava,
- uspostavljanjem zabrane raspolaganja zadružnim vlasničkim pravom nad poslovnim prostorima,
- uspostavljanjem prinudne uprave nad poduzećem ili poljoprivrednim gospodarstvom protivnika osiguranja ili objektom koji čini dio poduzeća ili njegovim dijelom, ili dijelom poljoprivrednoga gospodarstva protivnika osiguranja.

Ako se osigurava nenovčana tražbina, sud odobrava osiguranje koje smatra primjerenim u predmetnom slučaju, ne isključujući mjere osiguranja novčanih tražbina (članak 755. Zakona o parničnom postupku). Konkretno, sud može:

- standardizirati prava i obveze stranaka ili sudionika u postupku tijekom provedbe tog postupka,
- uspostaviti zabranu raspolaganja stvarima ili pravima obuhvaćenima postupkom,
- obustaviti ovršni postupak ili drugi postupak kojem je svrha izvršenje presude,
- urediti pitanja skrbništva nad djecom (maloljetnicima) i kontakta s djecom,
- naložiti upis odgovarajuće predbilježbe u zemljišne knjige i registar založnih prava ili drugi primjereni registar.

Interese stranaka ili sudionika u postupku trebalo bi uzeti u obzir pri odabiru oblika osiguranja kako bi se osigurala valjana pravna zaštita predlagatelja osiguranja te kako se protivnika osiguranja ne bi pretjerano opteretilo.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Postupak osiguranja pokreće se:

- na zahtjev stranke ili sudionika u postupku koji se podnosi sudu nadležnom za razmatranje predmeta u prvom stupnju. Ako se taj sud ne može utvrditi, nadležan je sud u mjestu u kojem se odluka o osiguranju treba izvršiti ili, ako ne postoji ta osnova ili ako se odluka o osiguranju treba izvršiti u nadležnosti drugih sudova, zahtjev se podnosi okružnom sudu (*sąd rejonowy*) u Varšavi. Prijedlog za osiguranje podnesen tijekom postupka razmatra sud u istom stupnju u kojem se postupak provodi, osim ako je riječ o Vrhovnom sudu (*Sąd Najwyższy*). U tim slučajevima prvostupanjski sud odlučuje o određivanju osiguranja (članak 734. Zakona o parničnom postupku).
- po službenoj dužnosti u slučajevima kad se postupak može pokrenuti po službenoj dužnosti (članak 732. Zakona o parničnom postupku).

Prijedlozi za osiguranje podnose se u pisanom obliku. Trebali bi biti u skladu sa zahtjevima za podneske te bi se u njima trebao odrediti oblik osiguranja, a u slučaju novčane tražbine, i iznos osiguranja (koji ne može biti viši od iznosa tražbine, izračunanog s kamatama od datuma dostavljanja odluke o osiguranju i troškovima pružanja osiguranja, a mogu uključivati i projicirane troškove postupka), kao i okolnosti kojima se opravdava podnošenje prijedloga. Ako se prijedlog za osiguranje podnosi prije pokretanja postupka, trebalo bi ukratko opisati i predmet postupka (članak 736. Zakona o parničnom postupku).

Osiguranje se može pružiti prije pokretanja postupka ili tijekom samog postupka. Nakon što predlagatelj osiguranja dobije ovršnu ispravu, osiguranje se može pružiti samo ako mu je svrha osigurati tražbinu za koju rok za izvršenje još nije istekao (članak 736. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Ako se osiguranje pruža prije pokretanja postupka, sud određuje rok u kojem bi podnesak kojim se pokreće postupak trebalo podnijeti, pod prijetnjom poništenja osiguranja (članak 733. Zakona o parničnom postupku).

Prijedlozi za osiguranje moraju se razmotriti bez neopravdane odgode, unutar jednog tjedna od datuma njihova podnošenja sudu, osim ako je posebnim odredbama predviđeno drukčije. Ako je zakonskim aktom predviđeno ispitivanje prijedloga tijekom rasprave, tu bi raspravu trebalo zakazati unutar jednog mjeseca od datuma podnošenja prijedloga (članak 733. Zakona o parničnom postupku).

Osiguranje se pruža na temelju presude suda.

2.2 Glavni uvjeti

Osiguranje se može zatražiti u svim građanskim stvarima koje ispituje sud ili arbitražni sud (članak 730. Zakona o parničnom postupku).

Uvjeti pružanja osiguranja sljedeći su: tražbina i pravni interes za predlaganje osiguranja moraju se obrazložiti. Pravni interes za predlaganje osiguranja postoji ako će izvršenje presude donesene u postupku biti nemoguće ili vrlo teško ili ako će, u suprotnom, biti nemoguće ili vrlo teško postići svrhu postupka ako se osiguranje ne donese (članak 730. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

Svrha osiguranja ne može biti namirenje tražbine, osim ako je zakonskim aktom predviđeno drukčije (članak 731. Zakona o parničnom postupku).

Sud može izvršenje odluke o osiguranju uvjetovati polaganjem jamčevine predlagatelja osiguranja kako bi se osigurale tražbine protivnika osiguranja koje proizlaze iz odluke o osiguranju, osim ako je predlagatelj osiguranja Državna riznica i ako se osiguranje predlaže zbog tražbina za uzdržavanje, invalidsku mirovinu ili iznose koji se zaposleniku duguju u predmetima povezanim s radnim pravom u dijelu koji ne prelazi ukupna mjesečna primanja zaposlenika (članak 739. Zakona o parničnom postupku).

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Osiguranje se može predlagati za:

- pokretnine,
- nadnice i plaće,
- potraživanja s bankovnog računa ili druga potraživanja ili drugo stvarno pravo,
- nekretnine,
- plovila ili plovila u izgradnji,
- zadružno vlasničko pravo nad poslovnim prostorima,
- poduzeće ili poljoprivredno gospodarstvo protivnika osiguranja ili objekt koji čini dio poduzeća, ili dio tog objekta, ili dio poljoprivrednoga gospodarstva.

Osiguranjem se ne mogu obuhvatiti stvari, dugovanja ili prava koja su isključena iz ovrhe. Pokvarljiva roba može služiti kao osiguranje ako protivnik osiguranja nema drugu imovinu kojom bi se osigurale tražbine predlagatelja osiguranja te ako se roba može odmah prodati.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Glavna je svrha postupka osiguranja osigurati zaštitu predlagatelja osiguranja (najčešće vjerovnika) od mogućih negativnih učinaka kašnjenja postupaka koji se vode pred sudom te poboljšati situaciju predlagatelja osiguranja u ovršnom postupku ako je predmet sudskog postupka i osiguranja ovršiva tražbina. U ograničenoj mjeri osiguranje se može odobriti predlagatelju osiguranja i radi dobivanja novčane koristi.

Nadalje, osiguranje može biti odgovor na radnje protivnika osiguranja koje su štetne za opravdane interese predlagatelja osiguranja.

Učinci osiguranja za protivnika osiguranja razlikuju se ovisno o obliku u kojem se osiguranje predlaže te mogu biti sljedeći:

- ako je zaplijenjena pokretnina, upravljanjem pokretninom nakon zapljene ne utječe se na daljnji tijek postupka te se ovršni postupak u pogledu zaplijenjene pokretnine može provesti i protiv kupca,
- ako je bankovni račun poduzetnika ili vlasnika poljoprivrednoga gospodarstva zaplijenjen kao osiguranje, predlagatelj osiguranja može naplatiti samo one iznose koje je sud odredio za plaćanje tekućih nadnica i plaća, zajedno s porezima na plaće i drugim zakonskim iznosima, kao i fiksne troškove,
- u ograničenoj se mjeri mogu upotrijebiti druga zaplijenjena dugovanja i stvarna prava (način upotrebe određuje sud),
- sudski ovršitelj prodaje sve stvari zaplijenjene zajedno s pravima na financijske instrumente zapisane na računu vrijednosnih papira ili drugom računu u smislu pravila o trgovanju financijskim instrumentima te se dobiveni iznos polaže na račun suda,
- uspostavlja se zabrana raspolaganja nekretninama i zadružnim vlasničkim pravom nad poslovnim prostorima te njihovo terećenje,
- plovilo ili plovilo u izgradnji tereti se zasnivanjem pomorskog založnog prava,
- protivnika osiguranja lišava se upravljačkih prava i uspostavlja se prinudna uprava, a prihod od prinudne uprave služi kao osiguranje,
- u stvarima koje se odnose na održavanje protivnik osiguranja obavezan je predlagatelju osiguranja jednokratno ili periodično plaćati posebno određeni iznos.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Protivnik osiguranja u svakom trenutku može zatražiti ukidanje ili izmjenu pravno obvezujuće odluke o osiguranju ako razlog za osiguranje prestane postojati ili se izmijeni (članak 742. Zakona o parničnom postupku).

Osiguranje se poništava:

- ako protivnik osiguranja položi na račun suda iznos osiguranja koji je predlagatelj osiguranja zatražio u prijedlogu za osiguranje;
- ako se tražbina ili prijedlog zakonito vrati ili odbije;
- ako se tražbina ili prijedlog odbaci ili se postupak prekine;
- ako predlagatelj osiguranja ne podnese prijedlog za cijelu tražbinu u postupku ili podnese prijedlog za druge tražbine, a ne za one osigurane prije pokretanja postupka;
- ako presuda kojom se prihvaća osigurana tražbina postane konačna (osiguranje se poništava mjesec dana nakon što presuda postane konačna);
- ako predlagatelj osiguranja prijedlog za daljnje ovršne mjere ne podnese u roku od dva tjedna od presude kojom tražbina postaje konačna u predmetima u kojima je osiguranje provedeno zapljenom pokretnina, nadnica i plaća, potraživanja s bankovnog računa ili drugih potraživanja ili drugog stvarnog prava, ili uspostavljanjem prinudne uprave nad poduzećem ili poljoprivrednim gospodarstvom protivnika osiguranja ili objektom koji čini dio poduzeća, ili dijelom tog objekta, ili dijelom poljoprivrednoga gospodarstva protivnika osiguranja.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Predlagatelj osiguranja i protivnik osiguranja mogu podnijeti žalbu protiv odluke prvostupanjskog suda u pogledu osiguranja (članak 741. Zakona o parničnom postupku).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 08/01/2018

- 1 Koje vrste mjera postoje?
 - 2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?
 - 2.1 Postupak
 - 2.2 Glavni uvjeti
 - 3 Predmet i priroda takvih mjera?
 - 3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?
 - 3.2 Koji su učinci takvih mjera?
 - 3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?
 - 4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?
-



1 Koje vrste mjera postoje?

Privremene i zaštitne mjere vrste su zaštitnih mjera koje je moguće tražiti od suda u okviru područja primjene zaštitnog postupka. Privremena zaštita prava nije ograničena na zaštitni postupak jer su u portugalskom pravnom sustavu predviđene druge privremene mjere za zaštitu određenih pravnih situacija – npr.:

1. privremene mjere tijekom postupaka radi zabrane ili diskvalifikacije;
2. privremeno upravljanje imovinom odsutne osobe;
3. imenovanje kuratora *ad litem*;
4. mjere nužne za zaštitu imovine koja se sastoji od ostavine koja privremeno nema nasljednika.

Svrha je zaštitnih mjera ukloniti *periculum in mora* (strah da će se odgađanjem sudske presude prouzročiti ozbiljna ili nepopravljiva šteta predmetnom pravu) i osigurati djelotvornost pravomoćne presude (vidi članak 2. Zakona o parničnom postupku).

Sud donosi određene odluke kako bi donio određene mjere dok čeka da se njegova privremena presuda potvrdi pravomoćnom.

Osim ako je naređena promjena odgovornosti za postupak, zaštitni postupci odnose se na predmete utemeljene na zaštićenim pravima (članak 364. Zakona o parničnom postupku) kojima se štite ili privremeno predviđaju učinci konačne mjere uz pretpostavku da će odluka donesena u glavnom postupku biti povoljna za podnositelja zahtjeva.

Zbog opasnosti od *periculum in mora* sud ima ovlasti privremeno i sažeto razmotriti materijalni pravni odnos koji se zatim mora biti dublje i dulje preispitati; ako je to početno razmatranje povoljno za podnositelja zahtjeva, donose se mjere kojih je cilj zaštita od opasnosti.

Svrha je zaštitnih mjera osigurati praktične rezultate postupka u cilju izbjegavanja ozbiljne štete ili predviđanja ostvarenja prava (hipotetska instrumentalnost), postići što veću ravnotežu između interesa brzine i pravne sigurnosti.

U portugalskom građanskom postupovnom pravu predviđene su dvije vrste zaštitnih mjera:

1. zajedničke zaštitne mjere;
2. posebne zaštitne mjere.

Prve su uređene člankom 362. Zakona o parničnom postupku u kojem je propisano da osoba koja dokaže opravdan strah od toga da bi druga osoba mogla prouzročiti ozbiljnu i nepopravljivu štetu njegovim pravima, može, ako za predmet nije primjerena ni jedna od zaštitnih mjera propisanih zakonom, zatražiti primjerenu zaštitnu ili prethodnu mjeru za osiguranje djelotvornosti ugroženog prava. Interes podnositelja zahtjeva može se temeljiti na postojećem pravu ili pravu koje proizlazi iz odluke koja jest ili će biti donesena u upravnom postupku. Zajedničke zaštitne mjere ne primjenjuju se kad im je svrha zaštititi od rizika od ozljede koji se posebno sprječava jednom od navedenih mjera.

Posebne su zaštitne mjere izričito propisane u Zakonu o parničnom postupku ili u odvojenom zakonodavstvu.

Sljedeće mjere posebne su zaštitne mjere propisane u portugalskom Zakonu o parničnom postupku:

1. privremeni povrat vlasništva;
2. obustava korporativnih odluka;
3. privremeno uzdržavanje;
4. privremena nadoknada;
5. zapljena;
6. zabrana preuzimanja novih poslova;
7. pljenidba robe.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

Kad netko pokaže opravdan strah od toga da bi druga osoba mogla prouzročiti ozbiljnu i nepopravljivu štetu njegovim pravima, može zatražiti donošenje odgovarajuće zaštitne ili prethodne mjere za osiguranje ostvarenja ugroženog prava. Interes podnositelja zahtjeva može se temeljiti na postojećem pravu ili pravu koje proizlazi iz odluke koja jest ili će biti donesena u upravnom postupku

Takve se mjere poduzimaju ako postoji velika vjerojatnost da je pravo stvarno i ako postoji dovoljno utemeljen rizik da bi moglo biti povrijeđeno. Međutim, sud može odbiti mjere ako bi šteta za podnositelja zahtjeva koja je rezultat njegove primjene bila znatno veća od štete koju podnositelj zahtjeva želi izbjeći primjenom mjere.

Primjena zajedničkih zaštitnih mjera na supsidijaran način također ovisi o nepostojanju posebne zaštitne mjere koja je primjerena za stvarnu situaciju.

Stoga **opće zaštitne mjere** iz članka 362. Zakona o parničnom postupku moraju ispuniti sljedeće pravne zahtjeve:

1. očito postojanje prava;
2. utemeljen strah da druga osoba može prouzročiti ozbiljnu i nepopravljivu štetu njihovu pravu (*periculum in mora*);
3. praktična prikladnost zaštitne ili prethodne mjere za osiguranje učinkovitosti ugroženog prava;
4. mjera koja će se odobriti ne smije biti obuhvaćena drugim zaštitnim postupcima.

Mjera može biti odobrena ako postoji sažet – *summaria cognitio* – dokaz o vjerojatnosti da je navedeno pravo stvarno (*fumus bonis juris*) i opravdan strah da se prirodnim kašnjenjem s konačnim rješenjem spora može prouzročiti nepopravljiva šteta ili šteta koju je teško popraviti (*periculum in mora*). Sudac mora biti sklon vjerovati da će rezultat glavnog postupka biti povoljan za podnositelja zahtjeva jer zaštitne mjere podrazumijevaju jasan utjecaj na tuženikova prava.

Kad je riječ o **posebnim zaštitnim mjerama**:

1. **privremeni povrat vlasništva**: u slučaju nasilne pljačke vlasnik može tražiti da mu se privremeno vrati imovina navodeći činjenice koje se odnose na posjedovanje, pljačku i nasilje. Sudac može narediti povrat bez pozivanja ili saslušanja pljačkaša ako nakon preispitivanja dokaza smatra da je podnositelj nešto posjedovao i da mu je to nasilno pljačkom oduzeto;
2. **obustava korporativnih odluka**: ako neko udruženje ili trgovačko društvo donese odluke koje su protivne zakonu, statutu ili memorandumu, svaki partner može u roku od 10 dana (počevši od datuma sastanka na kojem su donesene odluke ili datuma kad ih je podnositelj zahtjeva postao svjestan, ako nije primjereno pozvan na sastanak) zatražiti obustavu provedbe tih odluka. On mora objasniti koja je njegova uloga kao partnera i dokazati da bi provedba odluka mogla prouzročiti znatnu štetu. Zahtjev mora biti popraćen preslikom zapisnika sa sastanka na kojem su donesene odluke i, osim u slučaju godišnjih općih skupština, preslik tog zapisnika može se zamijeniti dokazom o rješenju;
3. **privremeno uzdržavanje**: osoba koja ima pravo na uzdržavanje može zatražiti utvrđivanje mjesečnog iznosa koji bi trebala primati kao privremeno uzdržavanje dok ne bude izvršena prva uplata konačnog iznosa uzdržavanja. Kad sud zaprimi zahtjev za privremeno uzdržavanje, utvrđuje se datum rasprave i stranke se obavješćuju da moraju osobno doći na raspravu ili da ih mora zastupati punomoćnik koji ima posebne ovlasti za rješavanje predmeta. Obrana se podnosi tijekom rasprave i sudac nastoji postići dogovor o utvrđivanju uzdržavanja, koje određuje presudom. Ako jedna od stranaka nije nazočna ili ako je pokušaj postizanja sporazuma bio neuspješan, sudac naređuje izvođenje dokaza prije donošenja usmene presude, za koju mora dati sažetu osnovu;
4. **privremena nadoknada**: u vezi sa zahtjevima za nadoknadu štete zbog smrti ili tjelesne ozljede, oštećena stranka i osobe koje bi mogle imati pravo na uzdržavanje od oštećene strane te osobe kojima je žrtva plaćala uzdržavanje na temelju prirodne obveze mogu zatražiti dodjelu određene svote za mjesečnu naknadu kao privremenu nadoknadu za pretrpljenu

ozljedu. Sudac odobrava traženu mjeru ako postoje dokazi o potrebi zbog pretrpljenih ozljeda i dokazi o tuženikovo obvezi isplate nadoknade. Privremenu nadoknadu, koja će se uzeti u obzir u konačnom iznosu odštete, ravnomjerno određuje sud. To se primjenjuje i ako se zahtjev za odštetu temelji na šteti kojom bi se mogla ozbiljno ugroziti sredstva za život ili smještaj oštećene stranke. Navedene točke koje se odnose na privremeno uzdržavanje također se *mutatis mutandis* primjenjuju na obradu te mjere;

5. **zapljena:** vjerovnik, koji je opravdano uplašen da će izgubiti imovinu kojom jamči za svoje potraživanje, može zatražiti zapljenu dužnikove imovine, pri čemu zapljena podrazumijeva sudsko oduzimanje imovine. Podnositelj zahtjeva za zapljenu podnosi činjenice iz kojih se vidi vjerojatnost postojanja potraživanja i koji opravdavaju navodni strah te navodi robu koju treba zaplijeniti i informacije potrebne za provođenje istrage. Ako se zapljena traži protiv preuzimatelja imovine dužnika, podnositelj zahtjeva, ako preuzimanje nije sudski osporeno, svejedno podnosi činjenice iz kojih se vidi vjerojatnost osnovanosti spora.

Nakon izvođenja dokaza naređuje se zapljena bez saslušanja druge stranke ako se smatra da su ispunjeni pravni zahtjevi. Ako je posrijedi zapljena broda ili njegova tereta, podnositelj zahtjeva, uz ispunjenje općih zahtjeva, odgovoran je dokazati da je zapljena dopuštena s obzirom na prirodu potraživanja. U tom se slučaju zapljena neće izvršiti ako dužnik odmah vjerovniku dostavi jamstvo koje vjerovnik prihvati ili ako u roku od dva dana sudac smatra primjerenim zaustaviti odlazak broda do dostave jamstva;

6. **zabrana preuzimanja novog posla:** svatko tko smatra da mu je ugroženo pravo na isključivo ili zajedničko vlasništvo ili koje drugo stvarno ili osobno pravo na uporabu ili pravo vlasništva zbog novog posla ili nove usluge kojom mu se uzrokuje ili bi se mogao prouzročiti gubitak, u roku od 30 dana od datuma kad je postao svjestan činjenice može zatražiti neposrednu obustavu obavljanja posla ili pružanja usluge. Podnositelj zahtjeva može i neposredno izvansudski odrediti zabranu usmeno obavješćujući izvođača ili odgovornu osobu ili njezinu zamjenu pred dva svjedoka da mora prestati s radom. Ta izvansudska zabrana nema učinka ako se u roku od pet dana ne zatraži sudska potvrda;

7. **pljenidba robe:** ako postoji razuman strah od gubitka, skrivanja ili rasipanja pokretne ili nepokretne imovine ili dokumenata, može se zatražiti pljenidba. Ta je pljenidba povezana s postupkom koji se odnosi na specifikaciju robe ili dokaz o vlasništvu prava nad zaplijenjenom robom. Pljenidbu može zatražiti svaka osoba koja je zainteresirana za očuvanje robe ili dokumenata, iako samo vjerovnici mogu zatražiti pljenidbu u slučajevima preuzimanja nasljedstva. Podnositelj zahtjeva mora sažeto dokazati pravo na robu i činjenice na kojima se temelji strah od gubitka ili rasipanja te robe. Ako pravo koje se odnosi na robu ovisi o postupku koji jest ili će biti pokrenut, podnositelj zahtjeva mora uvjeriti sud kako postoji vjerojatnost da će predmetni zahtjev biti valjan. Nakon dostavljanja traženih dokaza sudac odobrava mjeru ako smatra da je bez pljenidbe ozbiljno ugrožen interes podnositelja zahtjeva.

2.1 Postupak

Osim zabrane preuzimanja novih poslova, u odnosu na koju je moguće pokrenuti izvansudski postupak nakon kojeg slijedi zahtjev za sudsku potvrdu, sve ostale zaštitne mjere temelje se na početnom zahtjevu sudu u kojem podnositelj zahtjeva daje sažeti dokaz ugroženog prava i opravdava strah od ozljede. U tom zahtjevu podnosi se popis svjedoka i ostali traženi dokazi. Broj svjedoka ograničen je na pet.

Na zahtjev sudac može u odluci kojom određuje mjeru podnositelja zahtjeva osloboditi tereta pokretanja glavnog postupka ako na temelju materijala stečenog tijekom postupka može zaključiti da je zaštićeno pravo stvarno i da se priroda određene mjere smatra primjerenom za postizanje konačnog rješenja spora. Zahtjev za oslobođenje može se podnijeti do kraja završne rasprave; ako nije posrijedi parnični postupak, tuženik može prigovoriti promjeni odgovornosti za pokretanje postupka i istodobno osporiti određenu mjeru.

Režim promjene odgovornosti za pokretanje postupka primjenjuje se na privremeni povrat vlasništva, obustavu korporativnih odluka, privremeno uzdržavanje, zabranu novih građevinskih radova i ostale mjere propisane u zasebnom propisu kojima se zbog njihove prirode omogućuje konačno rješenje spora.

Kad zakonom nije propisano donošenje mjere bez saslušanja tuženika, tuženika saslušava sud, osim ako bi se saslušanjem ozbiljno ugrozili ciljevi ili učinkovitost mjere.

Ako je tuženik saslušan prije određivanja mjere, poziva ga se da podnese prigovor u roku od deset dana. Poziv se zamjenjuje obavješću ako je tuženik već pozvan u vezi s glavnim predmetom.

Ako je istekao rok za prigovor i tuženik je saslušan, izvode se potrebni dokazi ili dokazi koje je utvrdio sud, ako je primjenjivo.

Ako tuženik nije saslušan i mjera još nije određena, tuženika se obavješćuje o odluci nakon donošenja. Nakon obavijesti on ima pravo žalbe protiv odluke kojom se određuje mjera ako, s obzirom na sve činjenice, smatra da ta mjera nije trebala biti određena. On može također podnijeti prigovor ako želi iznijeti činjenice ili dostaviti dokaze koje sud nije uzeo u obzir i kojima bi se mogla

ukloniti osnova za zaštitnu mjeru ili prouzročiti njezino smanjenje. Tuženik može navedenim sredstvima osporiti odluku o promjeni odgovornosti za postupak. Ako tuženik podnese prigovor, sud mora odlučiti hoće li zadržati, smanjiti ili povući prethodno određenu mjeru. Protiv te odluke i protiv zadržavanja ili povlačenja promjene odgovornosti za postupak moguće je podnijeti žalbu nakon koje se, ako je primjenjivo, izvode dokazi koji su potrebni ili koje je sud odredio po vlastitom nahođenju.

Pitanja mjesne nadležnosti uređena su člankom 78. Zakona o parničnom postupku kojim je propisano sljedeće:

1. zahtjevi za zapljenu i oduzimanje robe mogu se podnijeti sudu na kojem će biti pokrenut odgovarajući postupak ili sudu u mjestu u kojem se nalazi imovina ili, ako se imovina nalazi u više okruga, jednom od tih sudova;
2. u slučaju zabrane preuzimanja novih poslova nadležan je sud u mjestu u kojem se trebaju obavljati radovi;
3. za ostale zaštitne mjere nadležan je sud na kojem će biti pokrenut odgovarajući postupak.

Ako nije promijenjena odgovornost, čim se pokrene postupak, spaja se u isti predmet s ostalim postupcima iz tog spora. Ako je pokrenut postupak na drugom sudu, tamo se proslijeđuje i taj dodatni postupak te sudac zadužen za postupak ima isključivu nadležnost i za sve što je povezano s dostavljenim postupkom.

Ako se tijekom postupka traži poduzimanje zaštitnih mjera, te bi mjere trebalo pokrenuti na sudu na kojem se vodi postupak, osim ako je podnesena žalba. U tom slučaju spajanje je moguće nakon okončanja postupka ili kad se glavni postupak prenese na prvostupanjski sud.

Zastupanje po odvjetniku obvezno je ako vrijednost mjere premašuje 5000 EUR ili ako je dopuštena žalba.

Vrijednost zaštitnih mjera utvrđena je kako slijedi:

1. za privremeno uzdržavanje i privremenu nadoknadu prema traženom mjesečnom iznosu pomnoženom s dvanaest;
2. za privremeni povrat vlasništva prema vrijednosti predmeta kojeg je vlasnik lišen;
3. za obustavu korporativnih odluka prema opsegu gubitka;
4. za zabrane preuzimanja novih poslova i opće zaštitne mjere prema gubitku koji će biti spriječen;
5. za zapljenu prema iznosu tražbine koji će biti zajamčen;
6. za pljenidbu robe prema vrijednosti zaplijenjene robe.

2.2 Glavni uvjeti

Kad ocjenjuje kriterije za određivanje zaštitne mjere, sud uvijek mora preispitati je li strah utemeljen te koliko će biti ozbiljno i teško popraviti moguću povredu predmetnog prava. Također će ocijeniti je li zaštitna ili privremena mjera primjerena za određeni predmet u cilju zaštite navodno ugroženog prava. Mora utvrditi da postoji rizik povezan sa svakim kašnjenjem.

Također će ispitati ovise li postupci o sporu koji jest pokrenut ili će biti pokrenut, a koji se temelji na zaštićenom pravu ili će o njemu ovisiti.

U takvoj vrsti postupka sud mora pribaviti sažeto (odnosno manje strože nego u glavnom postupku) obrazloženje da postoji stvarna vjerojatnost da pravo koje treba zaštititi postoji i da je strah od povrede tog prava dovoljno opravdan.

Za ostale uvjete koji moraju biti ispunjeni u odnosu na posebne zaštitne mjere, vidjeti odgovor na pitanja 1. i 2.

Sve se zaštitne mjere smatraju žurnima i imaju prednost pred svim ostalim sudskim aktima koji nisu žurni te se o njima odlučuje u prvom stupnju u roku od najdulje dva mjeseca ili, ako nije potrebno svjedočenje tuženika, u roku od 15 dana.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Zaštitne mjere primjenjuju se na prava te pokretnu i nepokretnu imovinu koja nije potpuno ili djelomično isključena zakonom.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Budući da ih određuje sud, zaštitne mjere obvezujuće su za sve javne i privatne subjekte te imaju prednost pred mjerama koje donosi bilo koje drugo tijelo (članak 205. stavak 2. Ustava Portugalske Republike). Svakoj osobi koja povrijedi određenu zaštitnu mjeru bit će izrečena kazna za neposluh, bez obzira na to koje su mjere primjerene za izvršenje.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Bez obzira na to je li podnositelj zahtjeva oslobođen tereta pokretanja glavnog postupka, zaštitna se mjera gasi i, kad je tako odlučeno, istječe:

1. ako podnositelj ne pokrene postupak o kojem ovisi mjera u roku od 30 dana od datuma kad je obaviješten da je odluka kojom se određuje mjera postala pravomoćna i da protiv nje nije moguće uložiti žalbu;
2. ako je nakon pokretanja postupka taj postupak obustavljen na dulje od 30 dana zbog nemara podnositelja zahtjeva;
3. ako je postupak odbačen pravomoćnom odlukom protiv koje nije moguće podnijeti žalbu;
4. ako je tuženik oslobođen i podnositelj zahtjeva ne pokrene daljnji postupak na vrijeme da bi mogao iskoristiti prednosti učinaka prethodnog postupka;
5. ako više ne postoji pravo čiju zaštitu traži podnositelj zahtjeva.

Ne dovodeći u pitanje propise o raspodjeli tereta dokazivanja, čim odluka o određivanju zaštitne mjere i prenošenju odgovornosti za postupak postane pravomoćna te protiv nje ne bude moguća žalba, tuženik se obavešćuje da se postupak kojim se osporava postojanje zaštitnog prava mora pokrenuti u roku od 30 dana od obavijesti jer se u protivnom donesena mjera konsolidira kao konačna sastavnica spora.

Ista se kazna primjenjuje kad se postupak nakon pokretanja obustavlja na dulje od 30 dana zbog nemara podnositelja zahtjeva ili je tuženik oslobođen, a podnositelj zahtjeva nije pravodobno pokrenuo daljnji postupak kako bi iskoristio učinke prethodnog postupka.

Istjecanje valjanosti određenih mjera ovisi o valjanosti postupka koji je pokrenuo podnositelj zahtjeva, a temelji se na pravomoćnoj presudi protiv koje nije moguće uložiti žalbu.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Redovne su žalbe dopuštene kad je vrijednost postupka viša od granice određene za sud kojem se podnosi žalba, a osporena je odluka nepovoljna za stranku koja podnosi žalbu na više od polovine tog iznosa. Žalbu je uvijek moguće podnijeti protiv odluka koje se odnose na vrijednost zaštitnih mjera na temelju toga da vrijednost premašuje granicu suda na kojem je osporena odluka i koji je izvorno odbio početnu primjenu zaštitnih mjera.

Protiv odluka kojima se određuje promjena odgovornosti za postupak može se podnijeti žalba zajedno sa žalbama protiv odluke o traženoj mjeri. Odluke o odbacivanju promjene pravomoćne su i protiv njih nije moguće uložiti žalbu.

Protiv odluka kojima se određuju zaštitne mjere nije se moguće žaliti vrhovnom sudu, uključujući odluke kojima se određuje promjena odgovornosti za postupak, ne dovodeći u pitanje predmete u kojima je žalba uvijek dopuštena.

Mjeru može osporiti svaka stranka u postupku koja nije bila uspješna i svatko tko nije stranka u postupku, ali je pretrpio neposredni i stvarni gubitak zbog primjene zaštitne mjere.

Za žalbe je nadležan drugostupanjski sud u okrugu u kojem se nalazi sud koji je donio spornu odluku.

Rok je za podnošenje žalbe 15 dana od datuma obavijesti o odluci. Ako se žalba odnosi i na ponovno ocjenjivanje evidentiranih dokaza, rok se produljuje 10 dana.

Žalba pokrenuta protiv rješenja kojim se odbija ili ne određuje mjera ima obustavni učinak. U ostalim slučajevima ima samo izvršni učinak.

Dodatne informacije:

Dodatne informacije dostupne su na sljedećim *web*-mjestima:

[Portal pravosuđe](#)

[Glavna uprava za pravosudnu politiku](#)

[Portal CITIUS](#)

[Baza podataka pravnih dokumenata](#)

[Portugalski službeni list](#)

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim

verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 30/09/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Rumunjska

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

Vrste mjera osiguranja su sekvestracija i povjeravanje imovine na čuvanje sudu te zaštitna mjera zapljene. Mjere osiguranja postupovne su mjere zamrzavanja i očuvanja imovine protivnika osiguranja koje sud izriče kako bi se protivnu stranku spriječilo u uništavanju, otuđenju ili smanjenju predmetne imovine.

Sekvestracija se sastoji od zamrzavanja imovine protivnika osiguranja kojoj se može ući u trag kako bi se osigurao njezin povrat kad predlagatelj osiguranja dobije ovršni nalog. Zakon o parničnom postupku sadržava niz posebnih odredbi o postupku izvršenja sekvestracije civilnih brodova.

Povjeravanje imovine na čuvanje sudu sastoji se od zamrzavanja imovine njezinim povjeravanjem na čuvanje službeniku za zapljene.

Povjeravanje imovine na čuvanje sudu može se primijeniti kad god se postupak pokreće u vezi s vlasničkim ili drugim prevladavajućim stvarnim pravom, vlasništvom nad imovinom ili korištenjem ili upravljanjem zajedničkom imovinom, pri čemu je nužna nadležnost suda za odobrenje mjere povjeravanja imovine na čuvanje sudu.

Zaštitna mjera zapljene može se primijeniti na novčane iznose, vrijednosne papire ili drugu pokretnu nematerijalnu imovinu kojoj se može ući u trag, a koju treća osoba duguje protivniku osiguranja.

Ovršna zapljena oblik je neizravne ovrhe kojom se osigurava povrat novčanih iznosa, vrijednosnih papira ili druge pokretne nematerijalne imovine kojoj se može ući u trag.

Neke su presude prvostupanjskog suda *zakonski privremeno izvršive* kad im je cilj utvrditi izvršavanje roditeljske odgovornosti, prava na osobni odnos s maloljetnikom i mjesto stanovanja maloljetnika; naknade, naknade za nezaposlene, naknade zbog ozljeda na radu; anuiteta, obveza uzdržavanja; dječjeg doplatka i mirovina, naknade za smrtni slučaj, tjelesnu ozljedu ili narušavanje zdravlja; hitnih popravaka; stavljanja i skidanja pečata ili sastavljanja popisa imovine; presuda donesenih na temelju ovršenikova priznanja ovrhovoditeljevih tražbina itd. Te su presude privremeno izvršive.

Sud može prihvatiti privremeno izvršenje presuda u pogledu imovine.

U pogledu izvođenja dokaza svaka osoba koja želi žurno pribaviti iskaz svjedoka, mišljenje vještaka ili stanje određene imovine ili priznanje podneska, činjenice ili prava, zahtjev za izvođenje takvih dokaza može podnijeti prije i tijekom postupka.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Za sekvestraciju i zaštitnu mjeru zapljene potrebna je odluka o priznavanju privremene mjere zamrzavanja imovine ili novčanih iznosa protivnika osiguranja kojima se može ući u trag. Naloge može izdati samo prvostupanjski sud koji ima stvarnu nadležnost (za povjeravanje imovine na čuvanje sudu ili zaštitnu mjeru zapljene), sud pred kojim se vodi postupak ili sud koji je nadležan u mjestu u kojem se nalazi imovina (za povjeravanje imovine na čuvanje sudu). U tim posebnim postupcima pravno zastupanje nije obvezno. Presude u pogledu sekvestracije i zaštitne mjere zapljene izvršava sudski ovršitelj. Službenik za zapljene može pripremiti sve dokumente za očuvanje imovine i upravljanje njome, zaprimati sve dospjele prihode i iznose te plaćati tekuća dugovanja i dugovanja utvrđena na temelju ovršnog naloga. Predvidljivi troškovi uključuju samo sudske biljege koji, u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Hitne vladine uredbe br. 80 od 26. lipnja 2013. o sudskim biljezima, iznose 100 RON za tražbine koje se odnose na mjere osiguranja i 1000 RON za tražbine koje se odnose na zapljenu brodova i zrakoplova. Predlagatelj osiguranja može biti obvezan položiti jamčevinu koju odredi sud. Ako tražbina predlagatelja osiguranja nije navedena u pisanom obliku, jamčevina se prema zakonu određuje na polovinu tražene vrijednosti.

Ovršnu zapljenu na zahtjev predlagatelja osiguranja izvršava sudski ovršitelj čiji je ured u nadležnosti žalbenog suda u kojoj protivnik osiguranja ili treća osoba na koju se zapljena odnosi ima svoje prebivalište ili, u slučaju bankovnih računa, sudski ovršitelj u mjestu u kojem protivnik osiguranja ima prebivalište/sjedište ili u mjestu u kojem kreditna institucija ima primarni/sekundarni poslovni nastan.

Zahtjev za privremeno izvršenje može se podnijeti u pisanom obliku ili usmeno na sudu do zaključenja rasprava. Sud može prihvatiti privremeno izvršenje mjera koje se odnose na imovinu kad god smatra da je ta mjera nužna zbog očitih pravnih razloga ili nesolventnosti protivnika osiguranja i kad ocijeni da bi kasnije izvršenje tog naloga nedvojbeno imalo negativan utjecaj na predlagatelja osiguranja. U tim slučajevima sud može obvezati predlagatelja osiguranja na polaganje jamčevine.

Zahtjev za izvođenje dokaza upućuje se, prije rasprave, okružnom sudu koji je nadležan za mjesto u kojem se nalazi svjedok ili predmet nalaza te, tijekom rasprave, sudu koji o predmetu odlučuje u prvom stupnju. Stranka u zahtjevu navodi dokaze i činjenice koje namjerava dokazati te razloge zbog kojih je potrebno izvesti te dokaze ili dobiti pristanak protivne stranke.

2.2 Glavni uvjeti

Za mjere sekvestracije i zapljene postupak mora biti u tijeku. U slučaju povjeravanja imovine na čuvanje sudu mjera se može izreći i ako postupak nije u tijeku. Predlagatelj osiguranja koji nema ovršni nalog može zatražiti izvršenje sekvestracije ili zaštitne mjere zapljene ako dokaže da je prijavio tražbinu.

U slučaju žurnosti zahtjev za sekvestraciju broda može se podnijeti i prije podnošenja tužbe o meritumu predmeta.

Sud može odobriti povjeravanje imovine na čuvanje sudu ili zaštitnu mjeru zapljene ako je ta mjera nužna za očuvanje odnosnog prava te ako je u tijeku postupak u pogledu vlasničkog ili drugog prevladavajućeg stvarnog prava, posjedovanja imovine ili korištenja ili upravljanja zajedničkom imovinom.

Povjeravanje imovine na čuvanje sudu može se odobriti, čak i u izostanku postupka o meritumu koji se odnosi na imovinu koju protivnik osiguranja nudi u cilju ukidanja mjere, kako bi se zaplijenila imovina u pogledu koje predmetna stranka ima opravdane razloge za strah da bi je vlasnik mogao ukloniti, uništiti ili izmijeniti; u pogledu pokretnina koje čine jamstvo predlagatelja osiguranja kad potonji tvrdi da je protivnik osiguranja nesolventan ili kad predlagatelj osiguranja ima razloga sumnjati da će protivnik osiguranja izbjeći izvršenje ili se pribojavati uklanjanja imovine ili pogoršanja njezina stanja.

Sudac zbog žurnosti odluku o zahtjevu za sekvestraciju / zaštitnu mjeru zapljene donosi u svojem kabinetu, bez pozivanja stranaka, u obliku ovršnog zaključka u kojem se, prema potrebi, određuju vrijednost jamčevine i rok za njezino polaganje. Zahtjev za povjeravanje imovine na čuvanje sudu razmatra se u žurnom postupku u kojem se pozivaju stranke. U slučaju prihvaćanja zahtjeva sud može naložiti predlagatelju osiguranja polaganje jamčevine te se, ako je riječ o nekretninama, to unosi u zemljišne knjige.

Ne postoje uvjeti za žurno razmatranje zahtjeva, ali predlagatelj osiguranja može pokazati da se nalog neće izvršiti jer će protivnik osiguranja ukloniti ili uništiti predmetnu imovinu, a u slučaju sekvestracije i zaštitne mjere zapljene, čak i ako tražbina nije plativa.

Ovršna zapljena izriče se bez pozivanja stranaka na temelju ovršnog zaključka te se obavijest o ovršnom nalogu šalje trećoj osobi, zajedno s tim ovršnim zaključkom. O mjeri se obavješćuje i protivnika osiguranja. U sudskom nalogu za zapljenu obavješćuje se

treću osobu, koja postaje treća osoba na koju se zapljena odnosi, da protivniku osiguranja ne smije isplatiti novčane iznose ili pokretne koje mu duguje ili će mu dugovati, a u nalogu se navodi da se ta zapljena na tu osobu odnosi sve dok je to nužno za izvršenje obveze.

Za izvođenje dokaza nužno je **postojanje prijetnje da će u budućnosti dokazi vjerojatno nestati ili da će ih se teško dobiti. Ako protivna stranka da svoj pristanak, zahtjev se može podnijeti i bez žurnosti. Sud će pozvati stranke i primjerak zahtjeva dostaviti protivnoj stranki. Sudac će zahtjev razmotriti u svojem kabinetu i donijeti zaključak. Ako postoji opasnost od kašnjenja, sudac može prihvatiti zahtjev bez pozivanja stranaka.**

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Predmet zaštitne mjere zapljene mogu biti bankovni računi, nematerijalna imovina, vrijednosni papiri itd.

Predmet sekvestracije mogu biti materijalna pokretna imovina, registrirana sredstva prijevoza, nekretnine itd.

Sudu se na čuvanje mogu povjeriti nekretnine, pokretne itd.

Predmet ovršne zapljene mogu biti novčani iznosi, vrijednosni papiri ili druga nematerijalna pokretna imovina.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Za sekvestraciju i zaštitnu mjeru zapljene povrat zaplijenjene imovine moguć je samo nakon što predlagatelj osiguranja dobije ovršni nalog.

Mjera sekvestracije brodova izvršava se tako da lučka kapetanija luke u kojoj se brod nalazi zaustavi predmetni brod. U tom slučaju lučka kapetanija neće izdati potrebne otpremne dokumente te neće dopustiti izlazak broda iz luke.

Novčana kazna izriče se samo ako je predlagatelj osiguranja u zloj vjeri ishodio mjeru osiguranja koja je štetna za protivnika osiguranja. Ovršenik / protivnik osiguranja može podlijegati kaznenopravnoj sankciji za nepoštovanje sudskih odluka.

Ako protivnik osiguranja dostavi dostatno jamstvo, sud može na zahtjev protivnika osiguranja ukinuti mjeru sekvestracije. Zahtjev za oslobađanje imovine razmatra se u kabinetu u žurnom postupku, pri čemu se stranke u kratkom roku poziva na temelju zaključka.

Slično tome, ako je glavni zahtjev na kojem se temelji prijedlog za mjeru osiguranja u konačnoj presudi proglašen ništavim, ako je odbijen ili je istekao ili ako je osoba koja je podnijela zahtjev odustala od njega, protivnik osiguranja može od suda koji je izdao tu mjeru zatražiti oslobađanje imovine. Sud donosi konačnu presudu o zahtjevu, bez pozivanja stranaka.

U slučaju ovršne zapljene svi novčani iznosi i imovina koji su predmet zapljene zamrzavaju se od datuma kad je obavijest o zapljenu dostavljena trećoj osobi na koju se ta zapljena odnosi. Od trenutka zamrzavanja do pune isplate obveza navedenih u ovršnom nalogu treća osoba na koju se zapljena odnosi ne smije izvršavati nikakva plaćanja ni provoditi operacije kojima bi se vjerojatno smanjila zamrznuta imovina. Kad je zaplijenjena tražbina osigurana hipotekom ili drugim stvarnim pravom, predlagatelj mjere zapljene može zatražiti upis zapljene u zemljišne knjige ili druge javne registre.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Za sekvestraciju i zaštitnu mjeru zapljene rokovi kojima nije obuhvaćeno trajanje mjere koju je izdao sud mogu se odrediti odlukom suda (na primjer, rok u kojem predlagatelj osiguranja treba položiti jamčevinu kako se imovina ne bi oslobodila).

Mjera vrijedi do donošenja presude o zahtjevu za oslobađanje imovine ako je taj zahtjev odbijen, istekao ili poništen ili, ako je zahtjev prihvaćen, do izvršenja presude ili dok protivnik osiguranja ne dostavi dostatna jamstva.

Žalba se uvijek razmatra uz pozivanje stranaka.

U slučaju ovršne zapljene svi novčani iznosi i imovina koji su predmet zapljene zamrzavaju se od datuma kad je obavijest o zapljenu dostavljena trećoj osobi na koju se zapljena odnosi. Od trenutka zamrzavanja do pune isplate obveza navedenih u ovršnom nalogu, uključujući razdoblje obustave izvršenja zapljenom, treća osoba na koju se zapljena odnosi ne smije izvršavati nikakva plaćanja ni provoditi operacije kojima bi se vjerojatno smanjila zamrznuta imovina, osim ako je drukčije navedeno u zakonu.

Treća osoba na koju se zapljena odnosi mora prijaviti novčani iznos ili osloboditi nematerijalnu pokretnu imovinu u roku od pet dana od obavijesti o zapljenu ili od datuma dospjeća tog iznosa u budućnosti. Ovršitelj će osloboditi ili dodijeliti zabilježeni novčani iznos.

Ako treća osoba na koju se zapljena odnosi ne ispunjava svoje obveze, predlagatelj osiguranja koji zahtijeva izvršenje, protivnik osiguranja ili ovršitelj može obavijestiti predmetni sud radi potvrde zapljene. Ako je iz iznesenih dokaza vidljivo da treća osoba na koju se zapljena odnosi duguje novac protivniku osiguranja, sud će donijeti odluku o potvrdi zapljene, čime će treću stranu na koju se zapljena odnosi obvezati da predlagatelju osiguranja plati iznos koji duguje protivniku osiguranja; u suprotnom donosi odluku o poništenju zapljene. Ako je zapljena provedena na nematerijalnoj pokretnoj imovini koju je, na datum izvršenja, držala treća osoba na koju se zapljena odnosi, sud će donijeti odluku o njezinoj prodaji.

Izvedeni dokazi ispituju se na sudu tijekom razmatranja predmeta s obzirom na njihovu dopuštenost i relevantnost. Izvedene dokaze može upotrijebiti i stranka koja nije zatražila njihovo izvođenje. Troškove nastale izvođenjem dokaza snosi sud koji razmatra meritum predmeta.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Protiv zaključka o *sekvestraciji i zaštitnoj mjeri zapljene* žalba se može podnijeti hijerarhijski višem sudu u roku od pet dana od donošenja odluke ili njezine dostave, ovisno o tome jesu li stranke pozvane na raspravu. Ako se nadležnost u prvom stupnju odnosi na žalbeni sud, pravni je lijek žalba. Učinak tih pravnih lijekova može biti oslobođanje imovine ili zadržavanje mjere osiguranja. Zainteresirana strana može podnijeti prigovor protiv izvršenja mjere povjeravanje imovine na čuvanje / zapljene.

U slučaju ovršne zapljene protiv odluke o valjanosti zapljene žalba se može podnijeti samo u roku od pet dana od njezine dostave. Konačna odluka o valjanosti utječe na prijenos tražbine i predstavlja ovršni nalog protiv treće osobe na koju se zapljena odnosi do iznosa za koje je valjanost potvrđena. Nakon odobrenja zapljene treća osoba na koju se zapljena odnosi izvršava upis ili plaćanje tražbine do iznosa koji je izričito određen u odluci o valjanosti.

U pogledu privremenog izvršenja, ako je zahtjev odbio prvostupanjski sud, žalba se može uložiti. Obustava privremenog izvršenja može se zatražiti u podnesenoj žalbi ili u posebnom žalbenom postupku. Do rješavanja zahtjeva za obustavu izvršenje se privremeno može prihvatiti nalogom predsjedavajućeg sudca, čak i prije primitka spisa.

U pogledu izvođenja dokaza zaključak o prihvaćanju zahtjeva za izvođenje dokaza izvršiv je i ne podliježe nikakvom pravnom lijeku. Žalba protiv zaključka o odbijanju zahtjeva može se podnijeti samo u roku od pet dana od donošenja odluke, ako su stranke pozvane, i od datuma dostave, ako stranke nisu pozvane.

Dokazi koje treba izvesti mogu se podnijeti odmah ili u roku određenom u tu svrhu. Podnošenje izvedenih dokaza potvrđuje se u zaključku koji ne podliježe nikakvom pravnom lijeku.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 05/01/2018

Privremene mjere i mjere osiguranja - Slovenija

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podlijezati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

Zakonom o izvršenju i osiguranju potraživanja u građanskim postupcima (*Zakon o izvršbi in zavarovanju, ZIZ*) kao privremene mjere i mjere predostrožnosti utvrđeni su preliminarni i privremeni nalozi.

Kao (dugoročna) mjera predostrožnosti u smislu prisilnog osiguranja potraživanja ZIZ-om je omogućeno osiguranje uspostavom založnog prava na nekretnini, uspostavom založnog prava na pokretnini i uspostavom založnog prava na poslovnom udjelu. Vjerovnik može zatražiti mjere prisilnog osiguranja potraživanja na istom temelju kao i izvršenje, odnosno na temelju izvršne isprave, za razliku od preliminarnih i privremenih naloga koji su privremene mjere i mogu se zatražiti pod uvjetima navedenima u nastavku.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

Preliminarni nalog: Sud izdaje preliminarni nalog na temelju odluke domaćeg suda ili drugog tijela u vezi s novčanim potraživanjem koje još nije izvršivo ako vjerovnik može dokazati da postoji vjerojatan rizik da bi izvršenje potraživanja u suprotnom bilo onemogućeno ili znatno otežano.

Privremeni nalozi vremenski su ograničene mjere za osiguranje potraživanja, čija je namjena očuvanje postojećeg stanja ili uspostava novog, privremenog stanja kako bi se omogućilo kasnije učinkovito izvršenje potraživanja vjerovnika (nalozi zaštitne prirode) odnosno sprječavanje ozbiljnih i štetnih posljedica i prijetnje nasilja (nalozi regulatorne prirode).

U skladu sa ZIZ-om, **privremeni nalozi** mogu se podijeliti na **naloge za osiguranje novčanih potraživanja** i **naloge za osiguranje nenovčanih potraživanja**.

Sud izdaje *privremeni nalog za osiguranje novčanog potraživanja* ako vjerovnik može dokazati da je vjerojatno da potraživanje postoji ili da će potraživanje u odnosu na dužnika nastati, pri čemu vjerovnik mora dokazati da postoji vjerojatan rizik da će zbog dužnikova otuđenja, skrivanja ili nekog drugog raspolaganja imovinom, izvršenje potraživanja biti onemogućeno ili znatno otežano.

Vjerovnik nije dužan dokazati postojanje rizika ako dokaže da je vjerojatno da će dužnik zbog predloženog naloga pretrpjeti neznatnu štetu. Smatra se da je rizik dokazan ako se izvršenje potraživanja treba provesti u inozemstvu, osim ako se treba provesti u državi članici Europske unije.

Sud izdaje *privremeni nalog za osiguranje nenovčanog potraživanja* ako vjerovnik može dokazati da potraživanje prema dužniku vjerojatno postoji ili će nastati.

Vjerovnik mora dokazati i postojanje jednog od sljedećih preduvjeta:

- postoji rizik da će izvršenje potraživanja biti onemogućeno ili znatno otežano
- nalog je nužan kako bi se spriječila primjena sile ili nastanak nenadoknadive štete
- zbog izdavanja privremenog naloga koji bi se tijekom postupka pokazao neutemeljenim dužnik neće pretrpjeti još teže posljedice od onih koje bi u slučaju neizdavanja privremenog naloga pretrpio vjerovnik.

2.1 Postupak

Preliminarni nalog: sud koji bi bio nadležan za provedbu izvršenja na predmetu za koji je podnesen zahtjev za osiguranje mjesno je nadležan za odlučivanje o zahtjevu za osiguranje potraživanja preliminarnim nalogom te za sâmo osiguranje potraživanja.

Nakon podnošenja zahtjeva za preliminarni nalog i proučavanja uvjeta za izdavanje preliminarnog naloga, sud donosi odluku u kojoj se, među ostalim, navodi iznos osiguranog potraživanja s kamatom i troškovima te naloženo osiguranje i razdoblje tijekom kojeg ga sud dopušta. Preliminarni nalog ne smije biti na snazi dulje od 15 dana od nastupanja uvjeta za izvršenje.

Ako razdoblje za koje je sud dopustio preliminarni nalog istekne prije nego što odluka na temelju koje je izdan preliminarni nalog postane izvršiva, sud na prijedlog vjerovnika produljuje nalog, pod uvjetom da se okolnosti pod kojima je izdan nisu promijenile.

Privremeni nalog: ako je pokrenut parnični ili neki drugi sudski postupak, odluku donosi nadležni sud pred kojim se postupak odvija. Ako je zahtjev za osiguranje potraživanja privremenim nalogom podnesen prije pokretanja sudskog postupka u kojem bi sud odlučivao u skladu s posebnim postupovnim pravilima za bračne sporove i sporove u pogledu roditeljske skrbi za djecu, te za sâmo osiguranje potraživanja, nadležnost ima okružni sud koji bi imao nadležnost za takav postupak. Ako je zahtjev za osiguranje potraživanja privremenim nalogom podnesen prije pokretanja sudskog postupka na temelju akta kojim se uređuje sprečavanje obiteljskog nasilja, te za sâmo osiguranje potraživanja, nadležnost ima okružni sud koji bi imao nadležnost za takav postupak. Ako nije pokrenut parnični ili neki drugi sudski postupak, sud koji je nadležan za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje potraživanja privremenim nalogom i sâmo osiguranje potraživanja jest mjesno nadležan sud koji bi bio nadležan za odlučivanje o prijedlogu za izvršenje.

Iz navedenog proizlazi da se mjesna nadležnost suda za izdavanje privremenih naloga u tim slučajevima utvrđuje u pogledu predmeta osiguranja potraživanja. Ako je riječ o pokretnini, mjesno nadležan sud jest sud izvršenja na čijem su području predmeti smješteni odnosno u čijem području dužnik ima stalno ili privremeno boravište. Ako je predmet osiguranja novčano potraživanje, nematerijalizirani vrijednosni papir ili druga vlasnička prava dužnika, mjesno nadležan sud u pravilu je sud na čijem području dužnik ima stalno boravište ili registrirano sjedište. Ako je predmet osiguranja partnerski udio u poduzeću, mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi registrirano sjedište poduzeća. Ako je predmet osiguranja nekretnina, mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi nekretnina.

2.2 Glavni uvjeti

Sud izdaje **preliminarni nalog** na temelju odluke domaćeg suda ili drugog tijela u vezi s novčanim potraživanjem koje još nije izvršivo, ako vjerovnik može dokazati da postoji vjerojatan rizik da bi izvršenje potraživanja u suprotnom bila onemogućeno ili znatno otežano. Smatra se da je ta vrsta rizika dokazana ako se zahtjev za osiguranje potraživanja preliminarnim nalogom temelji na jednoj od sljedećih odluka:

- presudi izdanoj u kaznenom postupku kojom je potvrđeno imovinsko-pravno potraživanje oštećene strane, a protiv koje je podnesen prijedlog za obnovu kaznenog postupka
- odluci na temelju koje bi se izvršenje trebalo provesti u inozemstvu, osim ako bi se trebalo provesti u državi članici Europske unije
- odluci o priznavanju protiv koje je podnesena žalba (u tom slučaju sud, na zahtjev dužnika, za osiguranje potraživanja preliminarnim nalogom može utvrditi uvjet da vjerovnik položi osiguranje za štetu koju bi dužnik mogao pretrpjeti zbog preliminarnog naloga)
- nagodbi sklopljenoj pred sudom ili upravnim tijelom koja se osporava kako je predviđeno zakonom (u tom slučaju sud, na zahtjev dužnika, za osiguranje potraživanja preliminarnim nalogom može utvrditi uvjet da vjerovnik položi osiguranje za štetu koju bi dužnik mogao pretrpjeti zbog preliminarnog naloga)
- javnobilježničkom zapisu koji čini izvršnu ispravu za novčano potraživanje koje još nije dospjelo.

Sud dopušta osiguranje potraživanja preliminarnim nalogom za iznos zakonski propisane naknade za uzdržavanje koja još nije dospjela, naknadu za izgubljenu naknadu za uzdržavanje zbog smrti osobe koja ju je plaćala i naknadu štete nastale zbog smanjenja životne aktivnosti ili smanjenja odnosno gubitka radne sposobnosti samo za iznose koji dopijevaju u roku od jedne godine.

U tim slučajevima smatra se da je rizik dokazan ako je već zatraženo izvršenje potraživanja u odnosu na dužnika radi naplate iznosa koji je dospio, ili ako je takvo izvršenje predloženo.

Sud izdaje **privremeni nalog za osiguranje novčanog potraživanja** pod sljedećim uvjetima: ako vjerovnik može dokazati vjerojatnost postojanja potraživanja ili da će potraživanje u odnosu na dužnika nastati te ako vjerovnik dokaže vjerojatni rizik da će zbog dužnikova otuđenja, skrivanja ili nekog drugog raspolaganja imovinom, izvršenje potraživanja biti onemogućeno ili znatno otežano (subjektivni rizik).

Sud izdaje **privremeni nalog za osiguranje nenovčanog potraživanja** pod sljedećim uvjetima: ako vjerovnik može dokazati vjerojatnost postojanja potraživanja ili da će potraživanje u odnosu na dužnika nastati te ako vjerovnik dokaže vjerojatnost da će jedan od sljedećih preduvjeta biti ispunjen: postoji rizik da će izvršenje potraživanja biti onemogućeno ili znatno otežano (objektivni rizik), donošenje je naloga nužno da bi se spriječila primjena sile ili nastanak nenadoknadive štete te dužnik zbog izdavanja privremenog naloga koji bi se tijekom postupka pokazao neutemeljenim neće pretrpjeti još teže posljedice od onih koje bi u slučaju neizdavanja privremenog naloga pretrpio vjerovnik.

Ni u jednom od slučajeva (privremeni nalozi za osiguranje novčanog potraživanja i privremeni nalozi za osiguranje nenovčanog potraživanja) vjerovnik nije dužan dokazati postojanje rizika ako dokaže da je vjerojatno da će dužnik zbog predloženog naloga

pretrpjeti neznatnu štetu. U oba se slučaja smatra da je rizik dokazan ako izvršenje potraživanja treba provesti u inozemstvu, osim ako ga treba provesti u drugoj državi članici Europske unije.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Predmet preliminarnih ili privremenih naloga može biti bilo koja imovina dužnika, npr. gotovinski depoziti na bankovnim računima, pokretnine, registrirana prijevozna sredstva, nekretnine i druga vlasnička prava ako nije riječ o predmetima koji su zakonom izuzeti od izvršenja, odnosno ako pravo na izvršenje na predmetima nije zakonski ograničeno (npr. predmeti kojima se ne trguje, rudno bogatstvo, predmeti koji su dužniku potrebni za obavljanje javne službe itd.).

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Preliminarni naloz: sud može navesti sljedeće preliminarnog naloga: zapljena pokretnine i upis pljenidbe u registar, ako se registar vodi; zapljena novčanih potraživanja ili potraživanja za predaju predmeta; zapljena drugih vlasničkih prava ili materijalnih prava; zapljena novčanih potraživanja na računu dužnika u instituciji za platni promet; upis založnog prava na partnerski udio u poduzeću u sudski registar ili na nematerijalizirani vrijednosni papir u središnji registar nematerijaliziranih vrijednosnih papira; privremeni upis založnog prava na nekretninu dužnika ili prava uknjižena na nekretnini.

Sud može dopustiti prodaju zaplijenjenih pokretnih predmeta ako se brzo kvare ili ako postoji rizik da će njihova cijena znatno pasti, pri čemu se prodaja zaplijenjenih predmeta odvija u skladu s odredbama ZIZ-a o izvršenju nad pokretninama.

Ako je sud preliminarnim nalogom zaplijenio potraživanje, može na zahtjev vjerovnika ili dužnika dopustiti da se zabranjeno potraživanje prenese na vjerovnika u svrhu namirenja ako postoji rizik da zbog kašnjenja potraživanje neće biti namireno ili da će se izgubiti pravo na pravni lijek prema trećoj strani.

Iznos dobiven prodajom predmeta ili namirenjem potraživanja sud čuva do prestanka preliminarnog naloga ili dok vjerovnik ne zatraži izvršenje, ali ne dulje od 30 dana od dana na koji potraživanje postane izvršivo.

Privremeni nalog: *privremeni nalog za osiguranje novčanih potraživanja* može biti bilo koja mjera kojom je moguće ostvariti osiguranje potraživanja i koja je, u pogledu ciljeva koji se njome nastoje postići, samo zaštitne prirode. U Zakonu se navode sljedeće vrste privremenih naloga za osiguranje novčanih potraživanja: zabrana da dužnik slobodno raspolaže pokretninama i čuva takvu imovinu; zabrana da dužnik prenese ili upiše hipoteku na nekretninu odnosno prenese ili upiše hipoteku na stvarna prava na nekretnini registriranoj u njegovu korist, pri čemu se vrši uknjižba te zabrane u zemljišne knjige; zabrana dužnikovu dužniku da dužniku isplaćuje potraživanja ili predaje predmete te zabrana dužniku da prima predmete, namiruje potraživanja ili njima slobodno raspolaže; nalog instituciji za platni promet da dužniku ili nekoj drugoj osobi koja postupa na nalog dužnika uskrati isplatu s njegova računa onog iznosa za koji je izdan privremeni nalog.

Privremeni nalog za osiguranje nenovčanih potraživanja može biti bilo koja mjera kojom je moguće ostvariti osiguranje potraživanja i koja je, u pogledu ciljeva koji se njome nastoje postići, zaštitne ili regulatorne prirode. U Zakonu se kao primjer navode sljedeće vrste privremenih naloga za osiguranje nenovčanih potraživanja: zabrana otuđenja ili upisa hipoteke na pokretnini na koju se potraživanje odnosi te čuvanja te imovine; zabrana otuđenja ili upisa hipoteke na nekretninu na koje se potraživanje odnosi uz uknjižbu te zabrane u zemljišne knjige; zabrana dužniku da čini bilo što što bi moglo prouzročiti štetu za vjerovnika, odnosno zabrana bilo kakvih promjena na predmetima na koje se potraživanje odnosi i određivanje novčane kazne u slučaju kršenja te zabrane; zabrana dužnikovu dužniku da potonjem predaje imovinu na koju se potraživanje odnosi; plaćanje naknade za izgublenu plaću radniku dok traje spor o zakonitosti odluke o raskidu ugovora o radu, ako je takva naknada potrebna za održavanje radnika i osoba koje je u skladu sa zakonom dužan održavati.

Kada je odluka o privremenom nalogu izdana u građanskom ili nekom drugom postupku, ima učinak odluke o izvršenju i njome je moguće posegnuti samo u sferu dužnikovih interesa, a ne bilo koje treće strane. Izdavanje privremenog naloga stoga nema za posljedicu nastanak založnog prava na predmetu osiguranja.

Iz navedenog proizlazi da se privremenim nalogom kojim je na primjer određena zabrana slobodnog raspolaganja predmetom osiguranja ne priječi pravno posezanje druge osobe za tim predmetom (npr. u postupku izvršenja). Ako dužnik ne poštuje privremeni nalog takve vrste, jedina je posljedica ta da vjerovnik ima pravo osporavati pravne akte koji mu nanose štetu, u skladu s općim pravilima obveznog prava. Osobe koje stječu imovinu kojom dužnik nije smio raspolagati u takvim su slučajevima zaštićene, ako su imovinu stekle u dobroj vjeri (nisu znale i nisu mogle znati da je takav čin nanio štetu vjerovniku). Ako osoba koja stječe imovinu tu imovinu nije stekla u dobroj vjeri, pravni akt gubi učinak samo u odnosu na vjerovnika (tužitelja) i u onoj mjeri koja je potrebna da bi se naplatilo potraživanje vjerovnika.

Ako dužnik prekrši privremeni nalog, kazneno je odgovoran i za kazneno djelo povrede prava drugih osoba. Dužniku koji prekrši privremeni nalog sud izvršenja može odrediti i novčanu kaznu, dok dužnik ima pravo zatražiti od vjerovnika naknadu za štetu koja mu je nanesena privremenim nalogom koji je bio neutemeljen ili na koji vjerovnik nije imao pravo.

Privremenim nalogom dužnikovu dužniku može se naložiti i zabrana isplata (npr. banci). U tom slučaju zabrana proizvodi učinak od trenutka u kojem je dostavljena dužnikovu dužniku. Po primitku zabrane potonji više ne može učinkovito ispunjavati svoje obveze prema dužniku, a može biti odgovoran i za plaćanje odštete vjerovniku. U postupcima za izdavanje privremenog naloga banka smije otkriti informacije o postojanju i broju transakcijskih računa, odnosno drugim potraživanjima koje dužnik ima na njima, samo na zahtjev suda. Međutim, podaci o brojevima tekućih računa pravnih osoba i o tome jesu li ti računi blokirani javno su dostupni na internetskim stranicama Agencije Republike Slovenije za javnopravne registre i usluge (*Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve*).

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

U odluci o izdavanju *preliminarnog naloga mora se, među ostalim*, navesti iznos osiguranog potraživanja s kamatom i troškovima, naloženo osiguranje i **razdoblje tijekom kojeg ga sud dopušta**, pri čemu preliminarni nalog ne smije trajati *dulje od 15 dana od nastupanja uvjeta za izvršenje*.

Trajanje valjanosti *privremenog naloga* nije uređeno zakonom, nego ga utvrđuje sud u odluci o privremenom nalogu. Ako je nalog izdan prije podnošenja tužbe ili početka nekog drugog postupka, ili ako je nalog izdan za osiguranje potraživanja koje još nije nastalo, sud vjerovniku određuje rok do kojeg mora pokrenuti postupak odnosno podnijeti tužbu. Ako do tog roka vjerovnik ne podnese tužbu ili pokrene postupak, sud obustavlja postupak. Privremeni nalozi mogu ostati na snazi i nakon dana objave sudske odluke u vezi s kojom su izdani.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Dužnik može podnijeti prigovor na odluku o preliminarnom nalogu ili odluku o privremenom nalogu u roku od osam dana od dostave te odluke. Prigovor se podnosi sudu koji je izdao odluku o preliminarnom ili privremenom nalogu. Taj sud potom odlučuje i o samom prigovoru.

Dužnik ili vjerovnik može podnijeti žalbu protiv sudske odluke o prigovoru i protiv odluke o odbijanju zahtjeva za izdavanje privremenog naloga sudu koji je izdao tu odluku u roku od osam dana od dostave te odluke. O žalbi odlučuje drugostupanjski sud. Prigovorom i žalbama u pravilu se ne prekida postupak.

Ostale poveznice

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<https://www.uradni-list.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<http://www.ajpes.si/>

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 09/01/2020

Privremene mjere i mjere osiguranja - Slovačka

SADRŽAJ

- 1 [Koje vrste mjera postoje?](#)
- 2 [Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - 2.1 [Postupak](#)
 - 2.2 [Glavni uvjeti](#)

- 3 Predmet i priroda takvih mjera?
 - 3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?
 - 3.2 Koji su učinci takvih mjera?
 - 3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?
 - 4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?
-



1 Koje vrste mjera postoje?

U slovačkom pravu poznati su pojmovi „hitne mjere”, „mjere osiguranja” i „zaštita dokaza”. Odgovarajuće odredbe mogu se pronaći u § 324. i dalje Zakona br. 160/2015, odnosno Zakonika o parničnom postupku, i, kad je riječ o posebnim postupcima, u § 360. i dalje Zakona br. 161/2015, odnosno Zakonika o izvanparničnom postupku.

Na temelju mjere osiguranja sud može zasnovati založno pravo na predmetima, pravima ili drugoj imovini dužnika kako bi osigurao novčanu tražbinu vjerovnika ako postoji bojazan da će izvršenje biti ugroženo.

Sud nalaže hitnu mjeru ako je potrebno djelovati bez odgađanja ili ako postoji bojazan da će izvršenje biti onemogućeno i ako se željeni cilj ne može ostvariti mjerom osiguranja. Takva odluka može služiti i kao jamstvo učinkovitosti budućeg izvršenja sudske odluke.

Zaštitom dokaza omogućuje se da se dokazi (bilo koje vrste, neovisno o tome radi li se o iskazu svjedoka, vještaka itd.) zaštite prije pokretanja postupka na temelju zahtjeva, a ne na inicijativu suda. Predviđeno je da taj zahtjev može podnijeti osoba koja ima pravo podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u kojem će se upotrijebiti rezultati zaštite dokaza.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Okružni sud mjerodavan za odlučivanje u predmetu nadležan je za nalažanje hitne mjere ili mjere osiguranja.

Nakon podnošenja zahtjeva sud nalaže hitne mjere ili mjere osiguranja. Podnošenje zahtjeva nije potrebno ako se hitna mjera ili mjera osiguranja odnosi na postupak koji se može pokrenuti po službenoj dužnosti.

Obvezno pravno zastupanje nije propisano zakonom.

U skladu s mjerodavnim pravom, za podnošenje zahtjeva za izdavanje ili ukidanje mjere naplaćuje se sudska pristojba u iznosu od 33 EUR.

Nikakva se naknada ne naplaćuje kad je riječ o zaštiti dokaza. Država plaća troškove dokaza koji nisu obuhvaćeni predujmom. Međutim, sud može naložiti da stranka koja ne ispunjava uvjete za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi položi predujam za troškove dokaza, čime ne gubi pravo na kasniji povrat troškova.

Zakonom se ni u ovom slučaju ne propisuje obvezno pravno zastupanje.

Na taj se način mogu zaštititi dokazi u parničnim, kao i u izvanparničnim postupcima.

2.2 Glavni uvjeti

Sud može naložiti hitne mjere prije, tijekom i poslije provođenja postupka. Kad je riječ o mjerama osiguranja, založno se pravo zasniva izdavanjem naloga za provedbu takve mjere.

Prije, tijekom i poslije provođenja glavnog postupka dokazi se mogu zaštititi na temelju zahtjeva ako postoji bojazan da naknadno izvođenje dokaza uopće neće biti moguće ili da će biti moguće samo uz velike poteškoće. Za zaštitu dokaza nadležan je sud koji je mjerodavan za odlučivanje u predmetu ili sud na čijem se području nadležnosti mogu pronaći dokazi izloženi riziku. Osim općenitih odredaba Zakon o parničnom postupku sadržava posebne odredbe o zaštiti dokaza u predmetima o intelektualnom vlasništvu.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Sud može odrediti hitnu mjeru kojom se od stranke posebno zahtijeva sljedeće:

- (a) plaćanje uzdržavanja u potrebnom iznosu;
- (b) stavljanje djeteta pod skrbništvo drugog roditelja ili skrbništvo osobe koju je odredio sud;
- (c) osiguravanje barem dijela svoje plaće ako je zaposlena i ako podnositelj zahtjeva ne radi zbog ozbiljnih razloga;
- (d) stavljanje novčanog iznosa ili dijela imovine pod sudsku zaštitu;
- (e) zabranu raspolaganja određenom imovinom ili određenim pravima;
- (f) poduzimanje određene radnje, suzdržavanje od određene radnje ili trpljenje određene radnje;
- (g) privremeno suzdržavanje od ulaska u stambeni prostor u kojem boravi bliska osoba ili osoba o kojoj ta stranka skrbi ili za koju je odgovorna ako se osnovano sumnja da ona nad njom provodi nasilje;
- (h) suzdržavanje od ponašanja kojim se krši ili ugrožava pravo intelektualnog vlasništva.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Definicije vrsta hitnih mjera služe kao primjeri, što znači da sud može naložiti hitne mjere koje obuhvaćaju i druga područja.

Hitna mjera ili mjera osiguranja na temelju koje se stranka mora suzdržati od raspolaganja imovinom ili pravima zabrana je raspolaganja imovinom ili pravima ako na primjer postoji bojazan da bi ih tuženik mogao otuđiti (prenijeti ih na drugu osobu, uništiti ih ili oštetiti itd.).

Sud može izreći odluku o hitnoj mjeri ili mjeri osiguranja bez saslušavanja stranaka. Drugim riječima, stranke nije potrebno saslušati prije donošenja odluke. To je načelo povezano s činjenicom da bi se saslušanjem mogla narušiti svrha hitne mjere i mjere osiguranja te s činjenicom da se takvom sudskom radnjom u načelu ne izvode dokazi. To ne znači da sud ne može naložiti saslušanje stranaka. Ako to učini, mora poštovati pravila izvođenja dokaza u postupku. Ako sud izvodi dokaze samo u obliku isprava, takvi se dokazi ne izvode na javnom saslušanju. Umjesto toga sud ima ovlast prosuđivanja bez interakcije sa strankama.

Hitna mjera postaje izvršna nakon dostave stranci, osim ako je drukčije predviđeno posebnim zakonodavstvom.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Hitna mjera ili mjera zaštite prestaje:

- (a) istekom naloženog razdoblja provedbe;
- (b) ako je naložena nakon pokretanja glavnog postupka, a prvostupanjski ili žalbeni sud odbije zahtjev ili prekine postupak;
- (c) ako sud u svojoj odluci utvrdi rok za podnošenje zahtjeva u glavnom postupku, ali taj se zahtjev ne podnese do tog roka;
- (d) ako sud prihvati tužbeni zahtjev u glavnom postupku;
- (e) ako više nije potrebna s obzirom na stanje izvršenja.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Dopuštena je žalba protiv naloga za provedbu hitne mjere ili mjere osiguranja. Sud mjerodavan za odlučivanje o pravnom lijeku žalbeni je sud s odgovarajućom nadležnošću, odnosno drugostupanjski sud nadređen prvostupanjskom sudu koji je naložio hitnu mjeru ili mjeru osiguranja.

Žalba se podnosi sudu koji se donio odluku u roku od 15 dana od dostave odluke. Žalbom se ne odgađa izvršenje odluke koja je predmet žalbe.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJP-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Privremene mjere i mjere osiguranja - Finska

SADRŽAJ

- 1 [Koje vrste mjera postoje?](#)
- 2 [Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - 2.1 [Postupak](#)
 - 2.2 [Glavni uvjeti](#)
- 3 [Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - 3.1 [Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?](#)
 - 3.2 [Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - 3.3 [Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- 4 [Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

U Finskoj, vjerovnici ili drugi tužitelji u građanskim i trgovačkim postupcima mogu dobiti mjere osiguranja u svoju korist. Svrha je mjera osiguranja osigurati da se može izvršiti bilo koja naknadno donesena odluka o osnovanosti zahtjeva. Odredbe o davanju naloga za mjere osiguranja utvrđene su u poglavlju 7. Zakona o sudskom postupku (*oikeudenkäymiskaari*) i odredbama o izvršenju presuda u poglavlju 8. Ovršnog zakona (*ulosottokaari*). Postoje tri vrste mjera osiguranja ove vrste:

- oduzimanje radi osiguranja duga koji se duguje,
- oduzimanje radi osiguranja vlasništva ili drugog tzv. prioritetnog prava i
- druge mjere osiguranja (opće mjere osiguranja).

Te mjere osiguranja, koje su dostupne u građanskim predmetima bilo koje vrste, opisane su dalje u tekstu. Postoje i mjere osiguranja koje su dostupne u određenim vrstama sporova prema posebnom zakonodavstvu. Primjeri uključuju mjere osiguranja radi osiguranja dokaza u građanskim predmetima o industrijskim pravima i autorskim pravima. Zakon o prisilnim mjerama (*pakkokeinolaki*) može se primijeniti u kaznenim predmetima; prisilne mjere utvrđene u Zakonu uključuju oduzimanje, zabranu raspolaganja i pljenidbu.

Postoji razlika između mjera osiguranja i preliminarnog (privremenog) izvršenja presuda u građanskim predmetima. Potonje se odnosi na izvršenje presude prije no što ona postane konačna i protiv koje se više ne može izjaviti žalba. Presuda u građanskom predmetu koja još nije konačna općenito se, prema zakonu, može izravno izvršiti, ali izvršenje se obično ne može provesti u potpunosti. Na primjer, prema presudi koja nije konačna, a koju je donio prvostupanjski sud o neplaćenim dugovima, imovina dužnika može se ovršiti ako dužnik ne položi osiguranje na dug. S druge strane, ovršena imovina može se prodati, a prihod se može namiriti vjerovniku samo ako vjerovnik za istu položi osiguranje. U suprotnom slučaju, presude zbog izostanka odmah su u potpunosti izvršive.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Odluke za izdavanje naloga za prethodno navedene vrste mjera osiguranja donose redovni sudovi, pri čemu okružni sudovi (*käräjäoikeus*) djeluju kao prvostupanjski sudovi. Mjere osiguranja koje naloži sud izvršavaju ovršitelji. Zahtjevi za mjere osiguranja podnose se sudu kod kojeg je pravni postupak o osnovanosti zahtjeva u tijeku. Ako postupak još nije pokrenut, zahtjev za mjere osiguranja mora se podnijeti okružnom sudu kojem bi se također trebala podnijeti tužba za postupak o osnovanosti zahtjeva.

Sud ne može konačno odobriti zahtjev za mjere osiguranja bez da tuženiku da priliku da bude saslušan. Sud međutim može odobriti zahtjev podnositelja za privremene mjere osiguranja bez omogućavanja saslušanja druge stranke ako bi svrha mjera osiguranja inače mogla biti pobijena. U praksi, mjere osiguranja mogu se ostvariti vrlo brzo. Privremene odluke valjane su sve dok se ne donese suprotna odluka.

Kad podnositelj zahtjeva već ima osnove za ovrhu, ali postupak ovrhe ne može odmah započeti, ovršitelj može, pod određenim uvjetima, izravno odobriti privremene mjere osiguranja. Dalje u tekstu raspravljat će se samo o mjerama osiguranja koje nalaže sud.

2.2 Glavni uvjeti

Zahtjevi za izdavanje naloga za oduzimanje radi osiguranja neplaćenog duga ili prioritetnog prava su sljedeći:

- podnositelj zahtjeva mora dovoljno jasno dokazati da ima ovršiv dug koji mu tuženik duguje ili prioritetno pravo na predmetnu imovinu i
- mora postojati opasnost da će tuženik djelovati na takav način da ugrozi dug koji duguje podnositelju zahtjeva ili pravo podnositelja zahtjeva.

Jednako tako, ostale mjere osiguranja zahtijevaju dokaze *prima facie* drugog prava i opasnosti da tuženik može prekršiti to pravo.

Prije no što je moguće izvršiti mjere osiguranja, podnositelj zahtjeva mora položiti osiguranje kod ovršitelja.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Imovina svih vrsta može biti predmet mjera osiguranja. Ako je svrha oduzimanja osigurati neplaćeni dug, sud nalaže oduzimanje pokretne ili nepokretne imovine koja pripada tuženiku do vrijednosti duga koji se duguje podnositelju zahtjeva. Ovršitelj zatim odlučuje koji predmeti imovine tuženika će se oduzeti. Ako je svrha oduzimanja osigurati prioritetno pravo, sud nalaže oduzimanje određene imovine koja je predmet toga prava, a ovršitelj izvršava nalog nad tom imovinom.

Putem drugih mjera osiguranja, sud može

- zabraniti tuženiku, pod prijetnjom kazne, da nešto učini ili da u nešto uđe;
- naložiti tuženiku, pod prijetnjom kazne, da nešto učini;
- ovlastiti podnositelja zahtjeva da nešto učini ili da nešto učiniti;
- naložiti stavljanje imovine tuženika u posjed ili na čuvanje nekom zastupniku ili
- naložiti neke druge mjere osiguranja potrebne u svrhu osiguranja prava podnositelja zahtjeva.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Kada se provodi nalog za oduzimanje imovine, dužnik gubi kontrolu nad imovinom. Manipuliranje imovinom koja je predmet naloga za oduzimanje kazneno je djelo. Kada sredstva na bankovnom računu dužnika postanu predmet naloga za oduzimanje, banka ne može osloboditi ta sredstva nikome drugome osim ovršitelju. Međutim, nalog za oduzimanje ne daje osobi koja je podnijela zahtjev za nalog nikakvo pravo prednosti na oduzeta sredstva u odnosu na ostale vjerovnike dužnika.

Učinci drugih mjera osiguranja ovise o prirodi tih mjera.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

U roku mjesec dana od donošenja odluke kojom se nalažu mjere osiguranja, podnositelj zahtjeva mora pokrenuti tužbu o osnovanosti zahtjeva pred sudom ili ustanovom ili drugi postupak koji može dovesti do izvršive odluke, kao što je arbitraža. Ako to ne učini, mjere osiguranja bit će povučene. Mjere osiguranja mogu također biti povučene ako zbog nekog drugog razloga osnove na kojima su naložene više ne postoje. Kad sud donese odluku o osnovanosti zahtjeva, mora istovremeno izdati nalog o mjerama osiguranja.

Odgovornost za troškove nastale kao posljedica mjera osiguranja prije svega snosi podnositelj zahtjeva. Ako se pokaže da su mjere osiguranja bile neutemeljene, podnositelj zahtjeva odgovoran je za štetu uzrokovanu tuženiku kao posljedica tih mjera, bez obzira je li ovaj bio nemaran. U svrhu pokrivanja te mogućnosti, podnositelj zahtjeva mora položiti osiguranje prije izvršenja mjera osiguranja. S druge strane, tuženik može općenito spriječiti izvršenje mjera osiguranja polaganjem osiguranja.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Na odluke sudova o davanju naloga za mjere osiguranja može se uložiti žalba na višem sudu, odnosno Žalbenom sudu (*hovioikeus*) ili Vrhovnom sudu (*korkein oikeus*). Podnošenje žalbe ne sprječava izvršenje naloga osim ako prizivni sud ne opozove tu odluku. Međutim, ne može se izjaviti žalba protiv odluke o privremenim mjerama osiguranja.

Žalbe protiv mjera ili odluka koje donese ovršitelj o izvršenju mjera osiguranja rješavaju okružni sudovi. Pravo na žalbu također se primjenjuje na treće stranke koje osjećaju da je njihova imovina oduzeta kao rezultat duga dužnika.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 23/12/2019

Privremene mjere i mjere osiguranja - Švedska

SADRŽAJ

- [1 Koje vrste mjera postoje?](#)
- [2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?](#)
 - [2.1 Postupak](#)
 - [2.2 Glavni uvjeti](#)
- [3 Predmet i priroda takvih mjera?](#)
 - [3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?](#)
 - [3.2 Koji su učinci takvih mjera?](#)
 - [3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?](#)
- [4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?](#)



1 Koje vrste mjera postoje?

U Poglavlju 15. švedskog Zakona o sudskom postupku („rättegångsbalken”) propisane su osnovne odredbe o zaštitnim mjerama u građanskim predmetima. Opće je pravilo da niti jedna izvršna mjera koja se odnosi na građanskopravni zahtjev ne može biti provedena dok sud ne donese odluku. Odredbe koje se odnose na zaštitne mjere iznimka su od tog pravila. Općenito je cilj zaštitnih mjera osigurati da stranka koja nije uspjela u postupku učini ono što se od nje traži budućom sudskom odlukom.

Najčešća je zaštitna mjera *zapljena*, što znači da podnositelj zahtjeva može preuzeti vlasništvo nad imovinom druge stranke ili na neki način može osigurati da se drugoj stranci oduzme pravo raspolaganja tom imovinom.

U skladu s Poglavljem 15. Odjeljka 1. švedskog Zakona o sudskom postupku, zapljena se može odobriti kako bi se osiguralo izvršenje sudske odluke koja se odnosi na zahtjev. Opće je pravilo da zapljena u skladu s tom odredbom mora biti izvršena na način da se od dužnika oduzme imovina u vrijednosti iznosa potraživanja. U iznimnim slučajevima u odluci može biti navedeno koja imovina može biti predmetom izvršenja.

Zapljenu je moguće naložiti i kako bi se osiguralo buduće izvršenje sudske odluke koja se odnosi na *vrhovno pravo na određenu imovinu* (Poglavlje 15. Odjeljak 2. švedskog Zakona o sudskom postupku). Primjeri takvih sudskih odluka oni su koji uključuju odluke u smislu da tužitelj ima vrhovno pravo na određene udjele i odluke u smislu da tuženik mora odmah predati udjele.

U Poglavlju 5. Odjeljku 3. švedskog Zakona o sudskom postupku postoji opća odredba o pravu suda *da propiše odgovarajuću mjeru* kako bi se zaštitila prava podnositelja. Ta se odredba primjenjuje primjerice u slučaju privremenih mjera. Smatra se da se ta

odredba primjenjuje i na zahtjev za potvrdu da tuženik nema pravo raditi s određenom robom navedenom u odredbi o tržišnom natjecanju.

Osim toga, u skladu s Poglavljem 15. Odjeljkom 4. švedskog Zakona o sudskom postupku, sud može u slučajevima vrhovnog prava na određenu imovinu donijeti odluku o *o povratu rasprodane imovine itd.*

Osim toga, u Poglavlju 15. Odjeljku 5. pododjeljku 3. švedskog Zakona o sudskom postupku navedeno je da se u određenim okolnostima može odrediti privremena zaštitna mjera.

Nadalje, postoje i posebne odredbe o zaštitnim mjerama u nekim posebnim područjima, npr. patentnom pravu.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Odluke o zaštitnim mjerama donosi sud dok je u tijeku sudski postupak. Ako sudski postupak nije u tijeku, odredbe koje se primjenjuju na nadležnost suda u načelu su iste kao za građanske predmete općenito.

Sud ne može samostalno postaviti pitanje zaštitnih mjera. U tom je slučaju uvjet da zahtjev mora podnijeti stranka koja želi donošenje takve odluke. Ako sudski postupak nije u tijeku, zahtjev je potrebno podnijeti u pisanom obliku.

Ne postoji zahtjev da podnositelja zahtjeva mora zastupati odvjetnik. Sudski su postupci na švedskim sudovima besplatni, osim pristojbe za pokretanje sudskog postupka koja trenutačno iznosi 450 SEK (oko 50 EUR).

2.2 Glavni uvjeti

Kako bi mogle biti određene mjere u skladu s Poglavljem 15. Odjeljcima 1. – 3. švedskog Zakona o sudskom postupku („rättegångsbalken”), uvjet je da glavna pitanja (npr. zahtjev u skladu s Odjeljkom 1.) *mogou i sama biti predmetom sudskog postupka ili preispitivanja u okviru sličnog postupka.* Potonje uključuje arbitražne postupke.

Vrhovni sud („Högsta domstolen”) presudio je da se zapljena ili druge zaštitne mjere u skladu s Poglavljem 15. švedskog Zakona o sudskom postupku mogu odrediti i u odnosu na *zahtjeve koje mora rješavati strani sud* ako je odluku suda moguće izvršiti u Švedskoj.

Za određivanje zapljene u skladu s Poglavljem 15. Odjeljcima 1. – 3. švedskog Zakona o sudskom postupku moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- Jedan je zahtjev da podnositelj mora dokazati *da postoji vjerojatnost za potraživanje protiv druge osobe* te da se može pretpostaviti da to može biti predmetom sudskog postupka ili preispitivanja u okviru sličnog postupka.
- Podnositelj zahtjeva mora dokazati i da „*postoji razuman strah*” da će druga stranka, bijegom, uklanjanjem imovine ili nekim drugim postupkom, izbjeći obvezu plaćanja duga (Odjeljak 1.), da će druga stranka ukloniti, znatno oštetiti ili na neki drugi način raspolagati imovinom na štetu podnositelja (Odjeljak 2.) ili da će druga stranka, sudjelovanjem u određenim aktivnostima ili poduzimanjem ili nepoduzimanjem određenih radnji, spriječiti ili onemogućiti podnositelja u ostvarivanju njegovih prava ili znatno umanjiti vrijednost imovine (Odjeljak 3.).
- Kako bi se mogla odrediti privremena mjera, mora postojati i rizik od štete u slučaju odgode. To znači da bi izvršenje odluke bilo ugroženo ako se mjera odmah ne odobri bez saslušanja druge stranke. Ako se mjera na taj način odobri, odluka se šalje strankama i tužitelj mora dati svoj komentar na odluku. Ako su zaprimljeni takvi komentari, sud mora odmah preispitati je li moguće održati tu mjeru.
- I konačno, mjera se može odobriti samo ako podnositelj dostavi *jamstvo* za štetu koja bi se mogla nanijeti drugoj stranci. Ako podnositelj ne može dostaviti jamstvo ali, istovremeno, dokaže da ima posebnu osnovu za svoj zahtjev, sud ga može osloboditi obveze davanja jamstva.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Izvršenje odluka o *zapljeni za potraživanja* sastoji se od oduzimanja imovine do određene vrijednosti. Općenito se ista načela primjenjuju na izvršenje kao i na ovrhu. Međutim, nije dopuštena prodaja imovine.

U načelu se bilo koja vrsta imovine za vrijeme izvršenja može oduzeti. Imovina može biti pokretna i nepokretna.

Neku imovinu nije moguće oduzeti. To se odnosi na „osobnu imovinu”, što znači, *između ostalog:*

- odjeću i druge predmete namijenjene za osobnu uporabu dužnika, do razumne vrijednosti

- namještaj, kućanske aparate i drugu opremu koja je nužna za kuću i vođenje kućanstva
- alate i ostalu opremu koja je dužniku potrebna za rad ili za stručno osposobljavanje
- osobne stvari, npr. medalje i sportske nagrade koje za dužnika imaju toliku osobnu vrijednost da bi ih bilo nepošteno oduzeti.

Imovina može biti zaštićena i posebnim propisima. To može, primjerice, biti slučaj s odštetom.

Zapljena radi potraživanja ne može se primijeniti na plaću itd. prije nego što je ona isplaćena i prije nego što se može oduzeti.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Kada je imovina zaplijenjena *radi dugova*, tuženik ne smije prenijeti imovinu ili s njome raspolagati na neki drugi način na štetu podnositelja zahtjeva. Švedska služba za izvršenje („Kronofogdemyndigheten”) može, međutim, dopustiti iznimke od zabrane raspolaganja ako postoji posebna osnova. Svako raspolaganje koje je protivno zabrani može uzrokovati kaznenu odgovornost.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Kada je odobrena mjera u skladu s Poglavljem 15. Odjeljcima 1. – 3. švedskog Zakona o sudskom postupku, podnositelj mora pokrenuti postupak u vezi s tim pitanjem u roku od mjesec dana od donošenja odluke, ako postupak već nije pokrenut. Ako će se zahtjev preispitivati u okviru drugog postupka, podnositelj mora poduzeti mjere propisane za taj postupak.

Ako je mjera odobrena **privremeno**, odluka se mora dostaviti strankama i tuženiku se mora naložiti da dostavi svoje očitovanje. Ako je takvo očitovanje zaprimljeno, sud mora odmah preispitati je li moguće održati tu mjeru.

Ako je, nakon donošenja mjere, dostavljeno osiguranje kojim se ispunjava svrha mjere, mjera mora odmah biti povučena.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Pitanje u vezi sa zaštitnim mjerama mora biti riješeno odlukom kada se javi kao pitanje u postupku tijekom suđenja ili kada je pitanje zaštitne mjere neovisno pitanje.

U obje se situacije osoba na čiju je štetu ta odluka donesena može protiv te odluke žaliti. Osoba koja se želi žaliti na odluku okružnom sudu („tingsrätt”) mora to učiniti pisanim putem u roku od tri tjedna od datuma donošenja odluke. Ako odluka nije donesena na raspravi niti je na ijednoj raspravi najavljeno kada će biti donesena odluka, rok žalbe računa se od datuma kada je podnositelj žalbe primio odluku. Žalba mora biti upućena žalbenom sudu („hovrätt”), ali se mora podnijeti okružnom sudu („tingsrätt”).

Ako je okružni sud odbacio zahtjev za zaštitne mjere u građanskom predmetu u skladu s Poglavljem 15. švedskog Zakona o sudskom postupku („rättegångsbalken”) ili je ukinuo odluku o takvoj mjeri, žalbeni sud može odmah dopustiti primjenu mjere do daljnje obavijesti. Ako je okružni sud odobrio takvu mjeru ili objavio da se odluka može izvršiti iako još nije pravomoćna i konačna, žalbeni sud može odmah odlučiti da se odluka okružnog suda ne može do daljnjega izvršavati.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 06/09/2019